

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی به انضمام آیین نامه ها و دستورالعمل ها

گردآوری : دفتر تشکیلات و روشها

زمستان ۱۳۹۳

شناسنامه

- **عنوان:** قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی به انضمام آیین نامه ها و دستورالعمل ها
- **پدید آورندگان:** معاونت توسعه مدیریت و منابع / دفتر تشکیلات و روشها/ دفتر مرکزی و حوزه مدیر عامل / دفتر روابط عمومی و دفتر حقوقی راه آهن جمهوری اسلامی ایران
- **موضوع:** ضوابط و مقررات/حدود اختیارات و مسئولیت ها/ آیین نامه ها و دستورالعمل های مرتبط با نقش ذینفعان در زیر بخش حمل و نقل ریلی
- **ناشر:** دفتر روابط عمومی
- **نوبت چاپ:** اول - دی ماه ۱۳۹۳
- **شمارگان:** ۴۰۰ نسخه

فهرست

- ۴ مقدمه
- ۵ قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی
- ۱۰ جدول وضعیت آیین نامه ها و دستورالعملهای قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی
- فصل اول: آیین نامه ماده (۱)**
- ۱۲ آیین نامه اجرایی تبصره (۱) ماده (۱) - تاسیس و فعالیت شرکت های حمل و نقل ریلی
- فصل دوم: آیین نامه ها و دستورالعمل ماده (۲)**
- دستورالعمل اجرایی ماده (۲) - (شرایط و دستورالعمل های فنی و ایمنی مرتبط ایمنی مرتبط با سیر و حرکت وسایل نقلیه ریلی شرکت های بهره بردار)
- ۱۷ آیین نامه اجرایی تبصره (۱) ماده (۲) - (تعیین انواع تخلفات و جرائم مربوط به سیر و حرکت ناوگان در شبکه حمل و نقل ریلی و نحوه رسیدگی به آنها)
- ۱۸ آیین نامه اجرایی تبصره (۳) ماده (۲) - (کمیسیون جلوگیری از سوانح نواحی و کمیسیون عالی جلوگیری از سوانح راه آهن)
- ۲۹ **فصل سوم: آیین نامه ماده (۵)**
- آیین نامه اجرایی ماده (۵) - (ارائه سرویس های ارتباطی با سیم و بی سیم و امثال داده ها به شرکت های خصوصی)
- ۳۲ **فصل چهارم: آیین نامه ماده (۶)**
- آیین نامه اجرایی ماده (۶) - (تعرفه بهره برداری از سرویس های ارتباطی)
- ۳۶ **فصل پنجم: آیین نامه و دستورالعمل های ماده (۸)**
- آیین نامه تبصره (۱) ماده (۸) - (حدود مسئولیت شرکت های حمل و نقل در قبال صاحبان کالا و مسافران و نحوه ایفای آن)
- ۴۴ دستورالعمل تبصره (۴) ماده (۸) - (دستورالعمل تنظیم و صدور بلیت)
- ۷۶ دستورالعمل تبصره (۴) ماده (۸) - (دستورالعمل چگونگی تنظیم، تحویل و صدور بارنامه)
- ۸۰ **فصل ششم: دستورالعمل ماده (۱۱)**
- دستورالعمل ماده (۱۱) - (دستورالعمل صدور سند مالکیت و نحوه ثبت و نقل و انتقال رسمی ناوگان ریلی)
- ۸۹ **فصل هفتم: سایر آیین نامه ها**
- ۱۰۷ سایر آیین نامه های قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی

مقدمه

از جمله ابزارها و راهکارهای اساسی در تحقق سیاستهای کلان اصل ۴۴ قانون اساسی با رویکرد برون سپاری و خصوصی سازی، آزاد سازی از جنبه قوانین و مقررات است که نقش بنیادی در فراهم سازی بستر مناسب تحولات ساختاری و تسهیل کننده در فرآیند کسب و کار بخشهای حاکمیت و خصوصی را به دنبال خواهد داشت.

تصویب و ابلاغ مواد ۳۰ و ۱۲۸ قانون برنامه سوم توسعه، تنظیم آیین نامه های مرتبط با آن، مواد ۲۸ و ۲۹ قانون برنامه چهارم توسعه (تنفیذی از برنامه سوم)، سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی ج.ا.ا و در نهایت قانون دسترسی آزاد بر شبکه حمل و نقل ریلی با رویکرد تنظیم کننده روابط و حدود اختیارات بین نقش آفرینان صنعت ریلی تصویب و ابلاغ گردید.

قانون دسترسی آزاد بر شبکه حمل و نقل ریلی مشتمل بر ۱۱ ماده و ۱۴ تبصره در تاریخ ۱۳۸۴/۷/۶ به تصویب مجلس شورای اسلامی و پس از تایید شورای نگهبان ابلاغ گردیده است.

به منظور فراهم نمودن شرایط مشارکت حداکثری بخش غیر دولتی جهت سرمایه گذاری و راهبری در بخش های مختلف حمل و نقل ریلی، شرکت راه آهن ج.ا.ا از زمان ابلاغ قانون فوق الذکر اقدام به تهیه و تصویب آئین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی قانون مذکور نموده که متن قانون و کلیه آئین نامه ها و دستورالعمل های مصوب (مشتمل بر ۶ آئین نامه و ۴ دستورالعمل اجرایی) جهت بهره برداری در کتاب پیش رو تقدیم می گردد.

امید آنکه قانون و آیین نامه های فوق الذکر تقویت کننده نقش نظارتی شرکت راه آهن به عنوان یک تنظیم بخش تخصصی (بازوی حاکمیت) در صنعت حمل و نقل ریلی و موجبات اتخاذ تصمیمات اصولی و منطقی در مشارکت دادن بخش غیر دولتی و فرآیند خصوصی سازی در زیر بخش ریلی را فراهم سازد.

۱۳۸۴/۸/۱۶-۴۴۲۶۷

بسمه تعالی

وزارت راه و ترابری

قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ششم مهر ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و چهار مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۴/۷/۲۰ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۲۱۵/۱۴۸۴۶۷ مورخ ۱۳۸۴/۷/۲۷ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده است، به پیوست جهت اجرا ابلاغ میگردد.

محمود احمدی نژاد

رئیس جمهور

ماده ۱:

به منظور افزایش سهم حمل و نقل ریلی از طریق جذب و گسترش سرمایه گذاری های مورد نیاز و ارتقاء بهره وری و ارائه خدمات مطلوب به مشتریان با حفظ مالکیت دولت بر شبکه ریلی به شرکت های حمل و نقل ریلی خصوصی و تعاونی و شرکت ها و مؤسسات معتبر در ارائه خدمات وابسته به آن اجازه داده می شود تا از شبکه حمل و نقل ریلی و تأسیسات و امکانات مربوطه با رعایت این قانون و مقررات و ضوابط مربوطه بهره برداری کنند.

تبصره ۱: شرکت حمل و نقل ریلی شخصیت حقوقی است که توسط اشخاص حقیقی و حقوقی با اخذ مجوز از شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران که در این قانون راه آهن نامیده می شود و با تأمین ناوگان (لکوموتیو و یا واگن) مورد نیاز به منظور جابجایی (کالا، مسافر) تأسیس می گردد. آئین نامه تأسیس و فعالیت شرکت های حمل و نقل ریلی و همچنین مشخصات فنی ناوگان مجاز به سیر در شبکه حد اکثر ظرف مدت دو ماه به تصویب وزیر راه و ترابری می رسد.

تبصره ۲: شرایط و نحوه بهره برداری شرکت ها و مؤسسات معتبر در امر خدمات وابسته به حمل و نقل ریلی در چارچوب قوانین موجود و این قانون خواهد بود و آئین نامه اجرایی آن به تصویب وزیر راه و ترابری می رسد.

تبصره ۳: خدمات وابسته به حمل و نقل ریلی شامل سرویس های مرتبط با امر ناوگان و شبکه، امور پایانه های تعمیرات، امور بهره برداری از ناوگان و پشتیبانی های فنی و مهندسی و سیستم های کنترل و ناوبری قطار و کلیه تجهیزات و سرویس های فنی تعمیر و نگهداری خطوط و شبکه ریلی و سرویس های ارتباطی (مخابراتی) و علائم می باشد.

تبصره ۴: شرکت حمل و نقل ریلی می تواند با اخذ مجوز از مراجع ذی ربط در دیگر شقوق حمل و نقل نیز فعالیت نماید.

ماده ۲:

به منظور حفظ ایمنی تردد ناوگان ریلی، شرایط و دستورالعمل های فنی و ایمنی مرتبط با سیر و حرکت وسایل نقلیه ریلی توسط هیأت مدیره راه آهن تهیه و ابلاغ می گردد و شرکت های بهره بردار خطوط مکلف به رعایت آنها می باشند. راه آهن موظف به نظارت بر اجرای کامل ضوابط و مقررات و دستورالعمل های فنی و ایمنی حرکت خواهد بود.

تبصره ۱: آئین نامه تعیین انواع تخلفات و جرایم مربوط به سیر و حرکت ناوگان در شبکه حمل و نقل ریلی و نحوه رسیدگی به آنها توسط هیأت مدیره راه آهن تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. میزان جرائم مربوط به این تخلفات از یک میلیون (۱,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا بیست

میلیون (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تعیین می‌گردد.

تبصره ۲: تعیین میزان مسئولیت های کیفری و مدنی سوانح ریلی ناشی از اجرای این قانون و سوانح ریلی ناشی از فعالیت های راه آهن توسط کمیسیون های جلوگیری از سوانح راه آهن مستقر در نواحی صورت می پذیرد. در صورت اعتراض اصحاب دعوی به نظریه کمیسیون های فوق موضوع به کمیسیون عالی رسیدگی به سوانح راه آهن با عضویت نماینده انجمن صنفی شرکتهای حمل و نقل ریلی ارجاع و نظریه این کمیسیون غیر قابل اعتراض می باشد که در صدور آرای قضایی به عنوان نظر کارشناسی ملاک عمل قرار می گیرد. راه آهن و شرکت های موضوع این قانون حسب مورد در صورت بروز سوانح ریلی مطابق قانون مسئولیت مدنی جبران خسارت و پرداخت دیه به افراد سانحه دیده می باشند.

تبصره ۳: آئین نامه اجرای کمیسیون های جلوگیری از سوانح نواحی راه آهن و کمیسیون عالی جلوگیری از سوانح راه آهن با پیشنهاد وزارت راه و ترابری به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۳:

راه آهن موظف است تا تردد ریلی را به گونه ای برنامه ریزی، هدایت و کنترل کند که سیر و حرکت ناوگان متعلق به کلیه شرکت های حمل و نقل ریلی (اعم از دولتی و غیر دولتی) در شرایط یکسان از نظر تعرفه دسترسی و استفاده از شبکه امکان پذیر گردد. ایجاد محدودیت عبور واگن هر یک از شرکت ها توسط راه آهن به جز موارد تعیین شده در مقررات ایمنی حرکت و ظرفیت خطوط، تخلف محسوب می شود و در صورت بروز هرگونه خسارت ناشی از این محدودیت برای شرکت های حمل و نقل ریلی و تأیید آن توسط مراجع ذی صلاح، راه آهن مکلف به جبران آن است.

ماده ۴:

تعیین مقررات و استانداردهای مربوط به تولید، واردات و تعمیر و نگهداری ناوگان ریلی بر عهده راه آهن می باشد و دستگاه های نظارت کننده و کلیه تولید کنندگان و وارد کنندگان مربوطه مکلف به رعایت آن هستند.

ماده ۵:

راه آهن موظف است به منظور استفاده از ظرفیت مازاد ارتباطی موجود از شبکه ریلی اختصاصی خود نسبت به ارائه سرویس های ارتباطی باسیم و بی سیم، انتقال داده ها به شرکت های خصوصی اقدام نماید. آئین نامه مربوطه، حد اکثر ظرف دو ماه به تصویب وزیر راه و ترابری می رسد.

ماده ۶:

تعرفه بهره برداری از شبکه ریلی کشور به منظور عبور یک یا چند واگن و یا یک قطار کامل (باری یا مسافری) بصورت باردار یا خالی از روی شبکه ریلی بر حسب وزن، ظرفیت و طول واگن، طول و ابعاد کالای بارگیری شده در واگن های ویژه، مسیر حرکت، شرایط مسیر و دیگر عوامل مؤثر در این راستا و همچنین سرویس های ارتباطی، به موجب آئین نامه ای خواهد بود که توسط هیأت مدیره راه آهن تهیه و با تصویب وزیر راه و ترابری لازم الاجرا است.

تبصره ۱- نرخ بهره برداری از شبکه ریلی بایستی به گونه ای تعیین شود که ضمن تأمین هزینه های بهره برداری از شبکه در بخش ریلی برای صاحبان کالا و سرمایه گذاران نسبت به دیگر شقوق حمل و نقل دارای مزیت باشد.

تبصره ۲: با توجه به مزیت های حمل و نقل ریلی و در صورت عدم تکافوی نرخ بهره برداری برای تأمین هزینه های نگهداری شبکه، دولت می تواند از سال ۱۳۸۵ اعتبارات مورد نیاز این شیوه از حمل و نقل را همانند هزینه های نگهداری تأسیسات زیربنایی سایر شقوق حمل و نقل، در بودجه های سنواتی از محل صرفه جویی مصرف سوخت منظور نماید.

ماده ۷:

راه آهن مکلف است با برنامه ریزی و رعایت مقررات مالی واگن های حمل و نقل بار و مسافر خود را با زمان بندی مناسب به گونه ای که در امر حمل و نقل ریلی کالا و مسافرخللی ایجاد نشود به شرکت های حمل و نقل ریلی واگذار نماید.

تبصره: اجاره دادن نیروی کشش بوسیله راه آهن با رعایت مقررات و شرایط یکسان به شرکت های حمل و نقل ریلی با اخذ هزینه های عملیاتی بلامانع است.

ماده ۸:

شرکت های حمل و نقل ریلی بار با انعقاد قرارداد حمل و صدور بارنامه و شرکت های حمل و نقل ریلی مسافر با صدور بلیط توسط شرکت یا نمایندگی مجاز طرف قرارداد آنان در مقابل صاحبان کالا و یا مسافران مسئولیت دارند.

تبصره ۱: حدود مسئولیت شرکت های حمل و نقل در مقابل صاحبان کالا و یا مسافران و نحوه ایفای آن در چارچوب قوانین موجود و این قانون است که آئین نامه اجرایی آن به تصویب وزیر راه و ترابری می رسد.

تبصره ۲: برای هر واگن یک بارنامه و برای هر مسافر یک بلیط جداگانه صادر می شود.

تبصره ۳: راه آهن با پذیرش ناوگان شرکت های حمل و نقل ریلی مسئول حفظ و نگهداری ناوگان و تأمین سلامت سیر آنان می باشد.

تبصره ۴: بارنامه و بلیط مسافری بصورت متحدالشکل توسط هیأت مدیره راه آهن تهیه می شود و چگونگی تنظیم و صدور بارنامه و بلیط به موجب دستورالعمل مصوب هیأت مدیره راه آهن خواهد بود.

ماده ۹:

نرخ حمل و نقل ریلی بار متناسب با حمل و نقل جاده ای بصورت توافقی فی مابین صاحبان کالا و شرکت های حمل و نقل ریلی تعیین و اجرا خواهد شد. بهای بلیط مسافری توسط شرکت های حمل و نقل ریلی در هر مسیر و بر حسب نوع و درجه واگن، قطار و خدماتی که ارائه می شود تعیین و پس از تأیید هیأت مدیره راه آهن به مرحله اجرا در می آید.

ماده ۱۰:

شرکتهای حمل و نقل ریلی مکلف به رعایت کلیه مقررات، ضوابط و دستورالعمل هایی هستند که در چارچوب قوانین کشور توسط هیأت مدیره راه آهن تهیه و ابلاغ می گردد.

ماده ۱۱:

هر واگن و لکوموتیو موضوع ماده (۱) دارای یک سند رسمی و دارای شماره مخصوص خواهد بود که توسط هیأت مدیره راه آهن به نام مالک صادر خواهد شد. این سند قابل ترهین می باشد به طوری که با اعلام ذینفع، اسناد واگن و لکوموتیو توسط هیأت مدیره راه آهن به نام ذینفع و یا فردی که او تعیین خواهد کرد، تغییر خواهد یافت.

قانون فوق مشتمل بر یازده ماده و چهارده تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ششم مهر ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و چهار مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۴/۷/۲۰ به تأیید شورای نگهبان رسید.

غلامعلی حداد عادل

رئیس مجلس شورای اسلامی

جدول وضعیت آیین نامه ها و دستورالعمل های مرتبط با مواد قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی

ردیف	ماده قانونی	آیین نامه	مرجع تصویب	گمبینه راهبری	رئیس گمبینه	گمبینه اجرایی			زمان تدوین	توضیحات
						اعضاء گمبینه	دبیر گمبینه	دبیر گمبینه		
۱	ماده ۱ تیموده	۱- تأسیس و فعالیت شرکت ریلی حمل و نقل ریلی ۲- تهیه مستندات فنی ۳- تأیید مجاز به سیر	مجموعه شماره ۱۱۰۲۹۲ - ۱۳۹۸/۸/۳۰ وزارت راه و ترابری	-	معاونت بهره برداری و سیر و حرکت	اداره کل تنظیم و نظارت بر بازار - دفتر حقوقی - اداره کل امور مالی و املاک - دفتر سرمایه گذاری و امور بین الملل	اداره کل بازارهای و بازرگانی	-	اقدام شده است . مجموعه شماره ۲۷۰۸ - ۱۳۸۵/۵/۲۳ حیات مدیرو راه آهن ج ۱۱ و الطاقه شماره ۲۰۸۰ - ۱۳۹۱/۵/۲۳ حیات مدیرو راه آهن ج ۱۱	
۲	ماده ۲ تیموده	شرایط و نحوه بهره برداری شرکتها و پوستات متبوع از شبکه و خدمات وابسته به حمل و نقل ریلی	وزیر راه و شهرسازی	قائم مقام مدیرعامل - معاونت های بهره برداری و سیر و حرکت - فنی و زیر بنایی - ناوگان - مسافری - دفتر پشتیبانی و روتینگ - دفتر حقوقی	قائم مقام مدیرعامل معاونت بهره برداری و سیر و حرکت	ادارات کل سیر و حرکت - نیروی کشش - واگنهای باری - اجازات کل سیر و حرکت - ناوگان و تجهیزات - ناوگان - فنی - علامت و ارتباطات الکترونیکی - ساختمان و تأسیسات - اداره ارتباطات و علامت های فنی - اداره کل خط و سازه های فنی - بر خدمات مسافری	دفتر پشتیبانی و روشنها	-	اقدامی انجام نشده است .	
۳	ماده ۲	شرایط و دستورالعمل های فنی و ایمنی مرتبط با سیر و حرکت وسایل نقلیه ریلی شرکتها بهره بردار	مجموعه شماره ۸۵۷۵ - ۹/۱۸/۱۵ هیات مدیره راه آهن ج ۱۱	قائم مقام مدیرعامل - معاونت های بهره برداری - فنی و زیر بنایی - ناوگان - مسافری - دفتر حقوقی	معاونت بهره برداری و سیر و حرکت	ادارات کل نیروی کشش - واگنها - خط و سازه های فنی - علامت و ارتباطات الکترونیکی - ساختمان و تأسیسات - اداره کل سیر و حرکت - دفتر مهندسی و نظارت ناوگان و تأسیسات زیر بنایی	اداره کل ایمنی و نظارت بر شبکه	-	اقدام شده است .	
۴	ماده ۱ تیموده	تعیین انواع تخلفات و جرائم مربوطه به سیر و حرکت ناوگان در شبکه حمل و نقل ریلی و نحوه رسیدگی به آنها	مجموعه شماره ۲۳۲۸۵ ت ۸۳۲۹۸ - ۹/۱۲/۲۸ هیات وزیران	قائم مقام مدیرعامل - مدیر عامل شرکت رجا - معاونت های بهره برداری و سیر و حرکت - فنی و زیر بنایی و ناوگان - دفتر حقوقی و برنامه ریزی و بودجه	معاونت بهره برداری و سیر و حرکت	ادارات کل سیر و حرکت - نیروی کشش - واگنهای باری - خط و سازه های فنی	اداره کل ایمنی و نظارت بر شبکه	-	اقدام شده است .	
۵	ماده ۲ تیموده	کمیسیون های جلوگیری از سوانح ناوگان، راه آهن و کمیسیون عالی جلوگیری از سوانح راه آهن	مجموعه شماره ۸۷۳۵ /۸/۲۳ ت ۲۳۶۱۵۲۱ - ۸۷۳۲۲ وزیران	-	معاونت بهره برداری و سیر و حرکت	اداره کل ایمنی و نظارت بر شبکه	اداره کل ایمنی و نظارت بر شبکه	-	اقدام شده است .	
۶	ماده ۵	چگونگی ارائه سرویس های ارتباطی با سیم و بی سیم و انتقال داده ها به شرکت های خصوصی به منظور استفاده از ظرفیتهای مازاد ارتباطی	در تاریخ ۸۵۸/۲/۲۲ موافقت وزیر در هاشمی نامه ۵۵۵-۸۵۸/۲-۲۲ راه آهن ج ۱۱ طرح گردیده است.	قائم مقام مدیرعامل - معاونت های فنی و زیر بنایی و ناوگان - دفتر حقوقی - اداره کل خط و سازه های فنی	معاونت فنی و زیر بنایی	دفتر حقوقی - اداره کل سیر و حرکت - اداره کل نیروی کشش - اداره کل امور مالی و املاک	اداره کل ارتباطات و علائم الکترونیکی	-	اقدام شده است .	

ردیف	ماده قانونی	آیین نامه	موضوع تصویب	گنجینه راهبری	رئیس کمیته	گنجینه اجرایی			زمان تدوین	توضیحات
						اعضای کمیته	دبیر کمیته	گنجینه		
۷	ماده ۶	نصف بهره برداری از شبکه ریلی کشور (حق دسترسی) ریلی کشور	وزیر راه و شهرسازی وزیر راه و شهرسازی	قائم مقام مدیر عامل - معاونت ملی بهره برداری و سیر و حرکت - فنی و زیر بنایی - ناوگان - مسافری - برنامه ریزی و اقتصاد حمل و نقل - توسعه مدیریت و منابع - دفتر حقوقی ، برنامه ریزی و بودجه و دفتر تسهیلات و روشها	معاونت بهره برداری و سیر و حرکت	اداره کل بهره برداری و سیر و حرکت - فنی و زیر بنایی	اداره کل بهره برداری و سیر و حرکت - فنی و زیر بنایی	اداره کل بهره برداری و سیر و حرکت - فنی و زیر بنایی	افقانی انجام نشده است .	
۸	تیمبره ۸ ماده ۸	حدود مسؤلیت شرکت های حمل و نقل در قبل ساختن کلا و مسافران و نحوه ایفای آن	مواظت وزیر در هفتم نامه شماره ۱۳۲۷۲۳۷ص ۱۳۲۷۲۳۷ص	مدیر عامل - معاونت ملی بهره برداری و سیر و حرکت - مدیر عامل شرکت رجا - نماینده شرکت های حمل و نقل و دفتر حقوقی و برنامه ریزی و بودجه	معاونت بهره برداری و سیر و حرکت	دفتر حقوقی - اداره کل ایمنی و نظارت بر شبکه - دفتر تسهیلات و روشها - نماینده اجنح	اداره کل بهره برداری و سیر و حرکت	اداره کل بهره برداری و سیر و حرکت - فنی و زیر بنایی	مجموعه شماره ۴۹۲۷- ۹۱/۱۱/۱۵ حیات مدیوه راه آهن ج ۱۱.	
۹	تیمبره ۴ ماده ۸	دستورالعمل تنظیم ، تحویل و صدور بارنامه	مجموعه شماره ۲-۴ص - ۹۱/۱۱/۱۸ حیات مدیوه راه آهن ج ۱۱.	قائم مقام مدیر عامل - معاونت بهره برداری و سیر و حرکت - نماینده شرکت حمل و نقل - دفتر حقوقی ، برنامه ریزی و بودجه و دفتر تسهیلات و روشها	معاونت بهره برداری و سیر و حرکت	دفتر فنی اوری ارتباطات و اطلاعات - دفتر تسهیلات و روشها - اداره کل امور مالی و اموال	اداره کل بهره برداری و سیر و حرکت	اداره کل بهره برداری و سیر و حرکت - فنی و زیر بنایی	انجام شده است .	
۱۰	ماده ۱۱	سند رسمی ناوگان ریلی	مجموعه شماره ۳۳۷۵ - ۹۱/۸/۱۰ حیات مدیوه راه آهن ج ۱۱	قائم مقام مدیر عامل - معاونت ملی بهره برداری و سیر و حرکت و توسعه مدیریت و منابع - دفتر حقوقی و دفتر تسهیلات و روشها	_____	اداره کل بهره برداری و سیر و حرکت - فنی و زیر بنایی	اداره کل بهره برداری و سیر و حرکت - فنی و زیر بنایی	اداره کل بهره برداری و سیر و حرکت - فنی و زیر بنایی	انجام شده است .	

فصل اول

آیین نامه ماده (۱)

مصوبه شماره ۱۳۸۹/۸/۳۰-۱۱/۱۱۰۴۹۴ وزیر راه و ترابری

آیین نامه اجرایی تبصره (۱) ماده (۱) - آیین نامه اجرایی تاسیس و فعالیت شرکت های حمل و نقل ریلی

ماده ۱ تعاریف:

الف) راه آهن : شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران

ب) تعرفه دسترسی : وجهی که شرکت های حمل و نقل ریلی در قبال بهره برداری و دسترسی به خطوط شبکه ریلی پرداخت می نمایند.

ج) شرکت حمل و نقل ریلی : شرکتی است که پس از لحاظ شدن موضوع حمل و نقل ریلی در اساسنامه خود می تواند با تامین ناوگان ریلی و سایر تجهیزات مورد نیاز و اخذ پروانه فعالیت اقدام به حمل و نقل کالا و یا مسافر نماید.

د) شرکت فعال : شرکتی است که در زمان تصویب این آیین نامه در امر حمل و نقل ریلی با انعقاد قرارداد دسترسی با راه آهن، فعالیت می نماید.

ه) پروانه فعالیت : سندی است که برای مدت معین طبق شرایط و ضوابط این آیین نامه از سوی راه آهن بنام شرکت متقاضی صادر می شود.

و) مدیر فنی : شخص حقیقی است که از سوی شرکت معرفی و با تأیید راه آهن بعد از احراز صلاحیت های وی، مسئولیت های امور فنی آن شرکت را به عهده دارد.

ز) مجوز راه آهن : مجوزی است که راه آهن به متقاضی جهت لحاظ نمودن موضوع حمل و نقل ریلی در اساسنامه خود به اداره ثبت شرکت ها صادر می نماید.

ح) قرارداد دسترسی : عبارت است از قراردادی که بنا به تشخیص راه آهن با رعایت بند د ماده ۱ آیین نامه

جهت بهره برداری از شبکه حمل و نقل ریلی با شرکت منعقد می‌گردد.

(ط) ناوگان : در این آیین‌نامه عبارت از انواع واگن باری، واگن مسافری و لکوموتیو می‌باشد .

(ی) متقاضی : شخص حقیقی یا حقوقی که جهت فعالیت در بخش حمل و نقل ریلی تقاضای اخذ مجوز تاسیس شرکت از راه‌آهن ج.ا.ا می‌نماید.

(ک) کمیسیون نظارت : کمیسیونی که جهت تطبیق شرایط شرکت‌ها با شرایط و مفاد این آیین‌نامه مرکب از نمایندگان راه‌آهن ج.ا.ا و نماینده انجمن صنفی ریلی و خدمات وابسته تشکیل می‌گردد.

ماده ۲:

متقاضی باید بعد از اخذ مجوز از راه‌آهن ، براساس مقررات و قوانین جاری کشور ایران و با موضوع فعالیت حمل و نقل ریلی نسبت به ثبت شرکت اقدام نماید.

ماده ۳:

شرایط صدور پروانه فعالیت شرکت به شرح ذیل می‌باشد :

الف) تامین حداقل ششصد (۶۰۰) دستگاه واگن باری و یا پنجاه (۵۰) دستگاه واگن مسافری و یا ده (۱۰) دستگاه لکوموتیو که به تایید راه‌آهن ج.ا.ا رسیده‌باشد.

تبصره ۱: توضیح اینکه واگنهای باری و مسافری و لکوموتیو ها باید دارای حداقل استانداردهای تعریف شده از سوی راه‌آهن باشند به گونه ای که در امر حمل و نقل در خطوط شبکه راه‌آهن (اعم از اصلی و فرعی) خللی ایجاد ننماید.

تبصره ۲: واگنهای با کاربری جدید که منجر به توسعه بازار می‌شود از حداقل تعیین شده در این بند مستثنی بوده و تشخیص کاربری جدید و تعداد آن براساس مصوبه هیات‌مدیره راه‌آهن خواهدبود.

ب) دارا بودن حداقل یک مدیر فنی که از لحاظ شرایط پیوست به تائید راه‌آهن رسیده‌باشد.

ج) داشتن امکانات و توانایی مالی مناسب (حداقل ۲۰ درصد ارزش ریالی ناوگان مندرج در بند «الف» ماده «۳» به عنوان سرمایه در گردش شرکت که به تائید راه‌آهن ج.ا.ا رسیده‌باشد.

د) دفتر کار شرکت باید دارای کاربری تجاری و یا اداری بوده و به تائید مراجع ذیصلاح رسیده‌باشد.

ه) پروانه فعالیت، حسب تامین ناوگان و فعالیت مرتبط برای حمل و نقل کالا و یا مسافر، با رعایت این

آیین‌نامه جداگانه صادر خواهد شد.

تبصره ۱: تعامل راه‌آهن با شرکت‌هایی که صرفاً دارای لکوموتیو ملکی یا در اختیاری باشند براساس دستورالعمل‌ها و مقرراتی خواهد بود که به تصویب هیات‌مدیره راه‌آهن می‌رسد.

تبصره ۲: احراز صلاحیت کلیه کارکنان مرتبط با بخش مسافری با توجه به ضوابط و شرایط تعیین شده از طرف راه‌آهن ج.ا.ا انجام خواهد شد.

(و) راه‌آهن پس از احراز شرایط شرکت مطابق مفاد این آیین‌نامه، پروانه فعالیت برای مدت ۳ سال که قابل تمدید می‌باشد صادر می‌نماید.

تبصره ۱: صدور پروانه فعالیت برای شرکت‌های جدیدالتاسیس و همچنین تعیین مدت زمان اعتبار آن، با توجه به ظرفیت اقتصادی و شبکه ریلی کشور براساس تصویب هیات‌مدیره راه‌آهن خواهد بود.

تبصره ۲: برای کلیه شرکت‌های فعال، که در زمان تصویب این آیین‌نامه دارای قرارداد دسترسی به شبکه ریلی می‌باشند راه‌آهن می‌تواند نسبت به صدور پروانه دوساله اقدام نماید تا شرکت شرایط خود را طی زمان مذکور با شرایط ماده سه این آیین‌نامه تطبیق دهد در غیر این صورت مطابق بند «ز» ماده سه عمل خواهد شد.

تبصره ۳: برای شرکت‌هایی که دارای واگن یا لکوموتیو استیجاری یا ترکیبی از ملکی و استیجاری می‌باشند پروانه یکساله صادر می‌گردد.

(ز) در صورت از دست دادن هر یک از شرایط و ضوابط این آیین‌نامه در دوره فعالیت حمل و نقل ریلی، به تشخیص کمیسیون نظارت فعالیت شرکت به حال تعلیق درخواهد آمد.

تبصره ۱: کمیسیون نظارت مرکب از مدیر کل بازرگانی و بازاریابی، مدیر کل حقوقی، مدیر کل دفتر ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات راه‌آهن و نماینده انجمن صنفی شرکت‌های حمل و نقل ریلی و خدمات وابسته و در صورت لزوم از ادارات ذیربط و شرکت مربوطه دعوت بعمل آورد.

تبصره ۲: در دوره تعلیق شرکت می‌تواند واگن‌های خود را با انعقاد قرارداد در اختیار شرکت حمل و نقل ریلی دیگری قرار دهد.

تبصره ۳: دوره تعلیق فعالیت حداکثر دوازده «۱۲» ماه می‌باشد و در صورت عدم تامین شرایط پروانه فعالیت لغو می‌گردد.

ماده ۴- شرایط و نحوه فعالیت شرکت به شرح ذیل می‌باشد :

الف) فعالیت در حمل و نقل ریلی مستلزم تاسیس شرکت و اخذ پروانه فعالیت حمل و نقل ریلی در بخش مربوطه بر طبق شرایط و ضوابط این آئین‌نامه می‌باشد .
ب) شرکت می‌تواند بعد از دریافت پروانه فعالیت با رعایت قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی و دستورالعمل‌ها و مقررات راه‌آهن فعالیت حمل و نقل ریلی انجام‌دهد.

ج) شرکت قبل از ایجاد تعهد حمل و نقل یا انعقاد قرارداد می‌بایستی تاییدیه‌های لازم درخصوص خدمات مورد نیاز را از راه‌آهن اخذ و کلیه قراردادهای حمل و نقل ریلی را به اطلاع راه‌آهن برساند.

د) شرکت موظف است هرگونه تغییر در ساختار شرکت اعم از صاحبان سهام، صاحبان امضاء ، اساسنامه و اعضای هیات‌مدیره و غیره را حداکثر ظرف یکماه به اطلاع راه‌آهن برساند.

ه) چگونگی تحویل و صدور بارنامه و بلیط مسافری، روش ثبت اطلاعات و نحوه گردش نسخ آن ، نرم افزارهای مربوطه و سایر امور براساس دستورالعمل‌های صادره از طرف راه‌آهن می‌باشد .

و) هرگونه نقل و انتقال ناوگان پس از ثبت تغییرات در راه‌آهن که وفق قوانین و مقررات موضوعه صورت می‌پذیرد معتبر می‌باشد .

ز) شرکت مکلف است بها خدمات حمل و نقل ریلی از قبیل دسترسی به شبکه ریلی، تامین خدمات کشش جهت مانور (در صورت عدم لحاظ در هزینه دسترسی)، استفاده از واگنهای راه‌آهن و غیره را براساس دستورالعمل‌ها و مقررات پرداخت‌نماید.

ح) در مواقع بروز حوادث غیرمترقبه مانند جنگ، زلزله، حوادث ریلی و غیره بنا به تشخیص ستاد حوادث غیر مترقبه کشور و یا راه‌آهن چنانچه نیاز به ناوگان شرکت باشد راه‌آهن مجاز است بدوآبا هماهنگی و در غیر این صورت راساً نسبت به استفاده از ناوگان شرکت‌ها اقدام و هزینه آن را بر طبق تعرفه بارهای اداری مربوطه به شرکت پرداخت کند و شرکت مکلف است در قراردادهای حمل و نقل خود با صاحبان کالا این موضوع را پیش‌بینی نماید.

ط) شرکت مکلف است از پوشش‌های بیمه‌ای جهت ناوگان و کالا و نیز بیمه مسئولیت استفاده نماید.

ی) شرکت مجاز است برخی از امور فعالیت‌های حمل و نقل ریلی خود را در نواحی مختلف راه‌آهن از طریق یک یا چند شرکت حمل و نقل ریلی به صورت نمایندگی انجام‌دهد.

ک) مدیر فنی نمی تواند همزمان در بیش از یک شرکت فعالیت نماید.
 ل) ارائه خدمات حمل و نقل ریلی به شرکت در خارج از مرزهای ایران توسط راه آهن، منوط به وجود مقابله نامه های ریلی و امکانات لازم برابر مقررات و ضوابط خواهد بود.
تبصره ۱: شرکت می تواند در امور حمل و نقل بین المللی بار و یا مسافر فعالیت نماید مشروط به آنکه قبلاً از راه آهن اجازه فعالیت در این سطح را اخذ نموده باشد.
تبصره ۲: راه آهن می تواند برای شرکت های حمل و نقل ریلی پروانه با موضوع فعالیت بین المللی جداگانه صادر نماید که دستورالعمل و شرایط صدور این پروانه ظرف شش ماه پس از تصویب آیین نامه از سوی هیات مدیره راه آهن اعلام خواهد شد.

م) شرکت مکلف است به نحوی برنامه ریزی نماید که ناوگان تحت اختیار خود را همواره و به طور مستمر بر طبق مقررات و دستورالعمل های تعمیر و نگهداری راه آهن در سرویس و مورد بهره برداری قرار دهد.
 آیین نامه فوق مشتمل بر « ۴ ماده ، « ۳۱ » بند و « ۱۲ » تبصره می باشد که در تاریخ ۱۳۸۹/۳/۹ به تصویب هیات مدیره راه آهن رسیده است که با تأیید وزیر راه و ترابری لازم الاجرا می باشد .

شرایط مدیر فنی شرکت حمل و نقل ریلی مربوط به بند «ب» ماده «۳» آیین نامه تاسیس و فعالیت شرکت های حمل و نقل ریلی

- ۱- تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران.
- ۲- عدم اشتغال به فساد اخلاقی و عدم محکومیت کیفری که موجب محرومیت از حقوق اجتماعی شده باشد.
- ۳- عدم اعتیاد به مواد مخدر.
- ۴- داشتن گواهی پایان خدمت نظام وظیفه و یا معافیت قانونی.
- ۵- دارای تحصیلات لیسانس با ۳ سال سابقه کاری مرتبط و یا فوق دیپلم با ۵ سال سابقه کاری مرتبط و یا دیپلم با ۷ سال سابقه کاری مرتبط.
- ۶- دارای تاییدیه صلاحیت فنی مربوطه از راه آهن.

فصل دوم

آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل ماده (۲)

مصوبه شماره ۵۸۶۵ ص-۱۳۹۰/۸/۱۵-
هیئت مدیره راه آهن ج.ا.

دستورالعمل اجرایی ماده (۲) - شرایط و دستورالعمل‌های فنی و ایمنی مرتبط با
سیر و حرکت وسایل نقلیه ریلی شرکت‌های بهره‌بردار

• توضیح: متن مصوبه شماره ۵۸۶۵ - ۹۰/۸/۱۵ هیات مدیره وقت به شرح زیر
ابلاغ گردیده است:

درخواست شماره ۲۳۲۹۶ مورخ ۱۳۹۰/۸/۱۰ معاون بهره‌برداری و سیر و حرکت در خصوص
دستورالعمل‌های فنی و ایمنی مطرح، و با عنایت به ماده (۲) قانون دسترسی آزاد به شبکه
حمل و نقل ریلی و آیین‌نامه اجرایی کمیسیون‌های جلوگیری از سوانح راه‌آهن به شماره
۸۷۱۳۵/ت/۳۵۲۲۰ ه مورخ ۱۳۸۶/۵/۳۱، مقرر گردید کلیه بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌ها و ...
موجود به‌قوت خود باقی، و هرگونه موضوع جدید و یا تغییر با تایید معاون بهره‌برداری و
سیر و حرکت قابل اجرا خواهد بود. بدیهی است مواردی که به‌استناد مقررات و قوانین نیاز به
تصویب هیئت‌مدیره شرکت و یا مراجع قانونی دیگر را دارند جهت طرح و بررسی در جلسه
هیئت‌مدیره ارسال شوند.

مصوبه شماره ۵۸۶۵-ص-۱۳۹۰/۸/۱۵-
هیئت مدیره راه آهن ج.ا.

آیین‌نامه اجرایی تبصره (۱) ماده (۲) - آیین‌نامه تعیین انواع تخلفات و جرائم مربوط به سیر و حرکت ناوگان در شبکه حمل و نقل ریلی و نحوه رسیدگی به آنها

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۱ بنا به پیشنهاد هیئت مدیره راه آهن و به استناد تبصره (۱) ماده (۲) قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی کشور - مصوب ۱۳۸۴، آیین‌نامه تعیین انواع تخلفات و جرائم مربوط به سیر و حرکت ناوگان در شبکه حمل و نقل ریلی و نحوه رسیدگی به آنها را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین‌نامه تعیین انواع تخلفات و جرائم مربوط به سیر و حرکت ناوگان در شبکه حمل و نقل ریلی و نحوه رسیدگی به آنها

مبحث اول - تعاریف ماده ۱:

اصطلاحاتی که در این آیین‌نامه به کار رفته اند دارای معانی مشروح زیر می‌باشند:

- الف- راه آهن: شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران
- ب- قطار: یک یا چند لکوموتیو متصل بهم و یا متصل به یک و یا چند واگن و مجهز به علائم و تجهیزات لازم طبق ضوابط و مقررات مربوط.
- پ: بلاک: قطعه خط معینی بین دو نقطه که در یک زمان مشخص فقط یک وسیله نقلیه ریلی می‌تواند در آن وجود داشته باشد.
- ت- پروانه راه آزاد یا میله راهنما یا چراغ سبز: مجوز ورود وسائط نقلیه ریلی به بلاک.
- ث- اطاق رله: محل پلمپ شده ای که تجهیزات سخت افزاری مربوط به علائم الکتریکی در آن قرار داشته و ارتباط بین دستگاههای محوطه ایستگاه توسط تجهیزات موجود در آن برقرار می‌گردد.
- ج- کالاهای خطرناک: مواد یا محمولات دارای امکان انفجار، آتش سوزی، خرابی تجهیزات فنی و سایر کالاها و نیز مرگ، مسمومیت، آسیب، سوختگی، تشعشع و یا بیماری انسان یا حیوان به هنگام جابجایی، عملیات بارگیری یا تخلیه و نگهداری.
- چ- ماشین آلات مکانیزه: وسائط نقلیه خود کشش ریلی مورد استفاده برای امور تعمیر و نگهداری خطوط شبکه ریلی.
- ح- لکوموتیو سرد (خاموش): لکوموتیوی که نمی‌توان از نیروی کشش آن استفاده کرد.
- خ- لکوموتیو گرم: لکوموتیوی که از نیروی کشش آن در حمل قطار استفاده می‌گردد.

د- خط قبولی: خطی که به منظور ورود وسایط نقلیه ریلی، قبولی توسط ایستگاه قبول کننده در اختیار ایستگاه اعزام کننده وسایط نقلیه قرار می‌گیرد.

ذ- حکم احتیاط: برگه‌ای که در آن موارد احتیاطی از قبیل تقلیل سرعت، تلاقی و ثبت و به هنگام اعزام وسایط نقلیه ریلی به مامورین موظف تحویل می‌گردد.

ر- گاباری: حد مجاز ابعاد فضایی که وسایط نقلیه ریلی می‌توانند از آن عبور نمایند.

ز- دگاژ: آخرین نقطه امن توقف وسایط نقلیه ریلی بین دو خط مجاور.

ژ- سیمافور: پایه‌ای فلزی به ارتفاع حدود شش (۶) متر که در انتهای فوقانی آن بازوی متحرکی مجهز به دو چراغ به رنگهای قرمز و سبز که حالت‌های مختلف توقف و عبور آزاد را نمایش می‌دهد، وجود دارد.

س - ورقه سیر: برگه‌ای که مشخصات قطار از قبیل اسامی مامورین، شماره لکوموتیو و واگنها، زمان توقف، تلاقی، سبقت، تاخیرات، زمان رسیدن و وقوع هر گونه نقص و بی‌نظمی حین حرکت در آن ثبت می‌گردد.

ش- گروه حفاظت و ایمنی: گروهی متشکل از کارشناسان فنی راه‌آهن که به منظور پیشگیری از وقوع حوادث و اتخاذ تمهیدات مناسب در زمان وقوع حوادث و مدیریت آن از قبیل آزاد سازی خطوط و رسیدگی سوانح و اجرای سیاست‌های ایمنی راه‌آهن تشکیل می‌شود.

ص- گواهنامه: مجوز صادره توسط واحد مربوط راه‌آهن متناسب با نوع وسیله نقلیه ریلی مطابق با ضوابط و مقررات مربوط.

ض- گزارش داخلی: گزارش ارائه شده پس از وقوع تخلف به مسئولین مربوط.

ط- خطوط علائمی ایستگاه: خطوط تحت پوشش سیستم علائم الکتریکی ایستگاه که وجود یا عدم وجود وسایط نقلیه ریلی در آن مشخص می‌گردد.

ظ- سیستم اینترلاکینگ: یک نوع سیستم علائم الکتریکی برای انجام عملیات قبول و اعزام وسایط نقلیه ریلی.

ع- پانل: دستگاهی برای انجام عملیات مربوط به ایستگاه‌های تحت فرمان.

ماده ۲:

تخلفات مربوط به سیر و حرکت ناوگان در شبکه حمل و نقل ریلی به شرح زیر تعیین می‌شوند:

۱- خروج از ایستگاه بدون دریافت پروانه راه آزاد یا میله راهنما یا چراغ سبز.

۲- عبور از چراغ قرمز به منظور ورود به بلاک.

۳- عدم رعایت مقررات کالاهای خطرناک و دستورالعمل‌های ایمنی مربوط به توقف واگن‌های حامل کالاهای خطرناک کلاس (۱) (مواد منفجره و فرآورده‌های حاوی مواد منفجره) در ایستگاه‌ها و محلهای تخلیه و بارگیری.

- ۴- مانور واگنهای حامل کالاهای خطرناک و مواد قابل انفجار تحت کلاسهای (۱)، (۲)، (۳)، (۴-۱)، (۴-۲)، (۵-۱)، (۵-۲)، (۶-۱)، (۶-۲)، (۷)، (۸) و (۹) بدون رعایت هر یک از مفاد دستورالعمل‌های مربوط.
- ۵- تنظیم و تشکیل قطارهای شامل واگنهای حامل کالاهای خطرناک بدون رعایت مقررات کالاهای خطرناک و دستورالعملهای مربوط.
- ۶- حمل مواد منفجره و خطرناک با قطارهای مسافری و باری حامل مواد نفتی بدون رعایت دستورالعمل مربوط.
- ۷- بازکردن درب اطاق رله و تعمیر دستگاه علائم الکتریکی بدون مجوز مسئول وقت ایستگاه.
- ۸- صدور مجوز ورود به اطاق رله و هر گونه اقدام آزمایشی و تعمیراتی بر روی دستگاههای علائم الکتریکی محوطه و روی پانل با وجود وسیله نقلیه در بلاکهای طرفین.
- ۹- عدم دقت در آزمایش ترمز قطار و صدور جواز ترمز به نحوی که احتمال بروز سانحه در آن به تشخیص کمیسیون جلوگیری از سوانح مربوط قابل توجه باشد.
- ۱۰- اعزام قطار پس از تغییر در آرایش و تشکیلات آن بدون انجام آزمایش ترمز مجدد.
- ۱۱- عدم آزمایش ترمز قطار پس از اتصال یا انفصال واگن یا لکوموتیو به قطار.
- ۱۲- اشتغال به کار ماشین آلات مکانیزه تعمیرات خط در محدوده ایستگاههای علائمی بدون اطلاع مسئول وقت و مامور علائم الکتریکی.
- ۱۳- مسدود نکردن خط در هنگام خرابی وسایل نقلیه جاده ای بر روی گذرگاه.
- ۱۴- حرکت لکوموتیوران و رئیس قطار با پروانه راه آزاد، با مندرجات یا مسیر غلط که بی توجهی به آن به تشخیص کمیسیون جلوگیری از سوانح مربوط باعث احتمال بروز سانحه در حد قابل توجه باشد.
- ۱۵- عدم مهار قطار در صورت توقف در طول مسیر و قرار ندادن کفش خط زیر چرخ آخرین واگن به سمت شیب یا برداشتن کفش خط قبل از حرکت.
- ۱۶- عدم توجه لکوموتیوران به صحت اتصال لکوموتیوهای سرد و گرم به همدیگر و اتصال لکوموتیو به قطار.
- ۱۷- عدم رعایت مقررات و دستورالعمل‌های فنی در زمینه تنظیم و آرایش قطارهای حامل کالاهای خطرناک یا آهن آلات طویل ریل - تیر آهن - لوله.
- ۱۸- اعلام مواد منفجره و خطرناک به عنوان مواد عادی.
- ۱۹- متوقف نکردن قطار توسط لکوموتیوران در صورت مطلع شدن از فرمان ایست از هر شخص.
- ۲۰- عدم اعلام ورود قطار به ایستگاه بدون علامت انتهایی به ایستگاه اعزام کننده قطار.
- ۲۱- عدم اعلام فوری فرار قطار توسط مسئول وقت ایستگاهی که خبر آن را دریافت نموده به ایستگاه سمت فرار و کنترلر وقت و در صورت امکان به راهداران مسیر.
- ۲۲- حرکت قطار در راه مانده که تقاضای لکوموتیو امداد کرده است، بدون اجازه کنترل یا مرکز

- فرماندهی C.T.C و R.C و ایستگاههای طرفین .
- ۲۳- اعزام قطار با میله راهنمایی که مربوط به آن بلاک نباشد .
- ۲۴- عبور از سیمافور بدون علامت سبز سوزنبان .
- ۲۵- استفاده از میله راهنما در مدت تعمیر و خرابی دستگاه آن .
- ۲۶- عدم مهار قطار با ترمزهای دستی موجود در صورت خاموشی لکوموتیو .
- ۲۷- عدم مهار واگنهای متوقف در ایستگاه به وسیله ترمز دستی و کفش خط .
- ۲۸- نیستن ترمز دستی و قرار ندادن مناسب کفش خط در زیر واگنهای تحت بارگیری و تخلیه برابر مقررات .
- ۲۹- عدم توجه به داشتن خط آزاد در هنگام قبول قطار .
- ۳۰- پذیرش قطار به خطی غیر از خط قبولی توسط سوزنبان بدون رعایت مقررات مربوط .
- ۳۱- عدم دقت در بازدید کامل و دقیق قطار اعزامی .
- ۳۲- عدم دقت در بارگیری و باربندی محصولات روی واگن و اعزام و یا واگذاری واگنهای باردار به عنوان خالی و یا خالی به عنوان باردار .
- ۳۳- رانندگی وسایل نقلیه ریلی بدون داشتن مجوز یا گواهینامه مربوط به آن وسیله .
- ۳۴- نیستن بموقع گذرگاه (با مستحفظ) توسط راهدار .
- ۳۵- عدم دقت در بازدید وضعیت قطار در مبداء حرکت بر طبق مقررات مربوط .
- ۳۶- عدم توجه به صحت و مجاز بودن مشخصات قطار از قبیل وزن، طول، میزان ترمز، تعداد واگن و نحوه اتصال واگن ها به قطار از نظر قلاب، باردار و خالی .
- ۳۷- واگذاری رانندگی وسایل نقلیه ریلی به افراد غیر مجاز .
- ۳۸- عدم رعایت دستور احتیاطی ثبت شده در احکام احتیاط .
- ۳۹- عدم سیر با سرعت مطمئنه هنگامی که دید راهبر به هر علت محدود بوده یا سطح ریل پوشیده از برف و ماسه باشد .
- ۴۰- عدم توقف با سرعت سرمانورچی در صورت ابلاغ مسئول وقت ایستگاه .
- ۴۱- مانور بر روی سوزنهای خطوط قبول و اعزام قطار بدون اجازه مسئول وقت ایستگاه .
- ۴۲- خروج از حدود ایستگاه به منظور مانور بدون اطلاع متصدی ترافیک ایستگاه .
- ۴۳- اتصال یا اعزام واگنهای خارج شده از خط و سانحه دیده بدون اجازه کتبی بازدید کننده آلات ناقله .
- ۴۴- قبول قطار قبل از صدور دستور توقف مانور در ایستگاه .
- ۴۵- دخالت دادن افراد غیر مجاز در قبول و اعزام وسائط نقلیه ریلی یا اعلام ورود قطار به ایستگاه .
- ۴۶- قبول قطار برای سبقت بدون داشتن حداقل یک خط آزاد .
- ۴۷- تسلیم پروانه راه آزاد یا میله راهنما قبل از اطمینان از صحت سوزنهای مسیر .
- ۴۸- عدم جلوگیری از دخالت مامورین و افراد غیر مجاز در استفاده از دستگاههای علائم الکتریکی .
- ۴۹- تقسیم قطار با کمتر از پنجاه درصد ترمز دستی در بلاک با شیب و فراز بیش از پانزده در هزار .

- ۵۰- اعزام قطار با فشار ترمز کمتر از میزان مندرج در جدول نسبت به ترمز قطارها از ایستگاههای تشکیلاتی .
- ۵۱- حرکت یا ادامه سیر با رنگ مشکوک علائم .
- ۵۲- قفل نکردن سوزنهای مسیر قبولی قطار .
- ۵۳- قرار ندادن تیغه های سوزن در جهت صحیح در هنگام قبول قطار .
- ۵۴- عدم توجه به آزاد نبودن ترمز دستی و ترمز هوای قطار و سلامت آنها و همچنین نبود هوا در واگن انتهایی قطار در آغاز حرکت .
- ۵۵- اعزام وسایل نقلیه ریلی و ماشین آلات خطی به محل عملیات بدون ایجاد دو ایستگاه موقت با تجهیزات ارتباطی لازم در طرفین محل عملیات .
- ۵۶- باز نمودن پلمپ جعبه هندل بدون تلفنگرام در ایستگاههای علائمی .
- ۵۷- تغییر مسیر سوزن بدون دستور مسئول وقت ایستگاه .
- ۵۸- عدم استفاده از ترمز هوای واگنهای مسافری یا رستوران یا توشه یا واگن های حامل مواد منفجره و محترقه در هنگام مانور .
- ۵۹- استفاده از ترمز هوا و ترمز دستی واگنهای مسقف چوبی حامل کالاهای خطرناک .
- ۶۰- عدم توجه به سلامت تلفن و راهبند گذرگاه در هنگام تحویل و تحول .
- ۶۱- انفصال وسایل نقلیه ریلی در خطوط تامین و فرار ایستگاه .
- ۶۲- اتصال و اعزام واگن هایی که دارای بریدگی چرخ بیش از حد مجاز می باشند .
- ۶۳- حرکت دادن لکوموتیو منفرد، قطار مسافری و باری بدون نوار سرعت نما .
- ۶۴- عدم تسلیم حکم احتیاط (در صورت لزوم) یا عدم اخذ امضاء از رئیس قطار و لکوموتیوران .
- ۶۵- انجام هر گونه عملیات که احتمال اختلال در سیستم علائم ایستگاه را داشته باشد (تعویض ریل و قطعات سوزنهای ایستگاههای علائمی) بدون اطلاع مسئول وقت ایستگاه و مامورین علائم .
- ۶۶- تعلل کنترل وقت نسبت به صدور دستورات لازم در خصوص وسیله نقلیه فراری به ایستگاههای سمت فرار .
- ۶۷- تغییر مسیر سوزن قبل از عبور کامل وسایل نقلیه و دگاژ شدن آن .
- ۶۸- عدم دقت در بازدید قطار وارده و انجام اقدامات لازم .
- ۶۹- عدم دقت و توجه مامور فنی قطارهای مسافری به کارکرد صحیح قسمتهای متحرک واگنهای قطار و رفع نقص آنها .
- ۷۰- اعزام لکوموتیوها، سالنهای مسافری، رستوران، توشه، مولد برق، و استیم (مولد بخار) بدون کپسول آتش نشانی یا کپسول آتش نشانی که تاریخ شارژ آنها منقضی شده باشد .
- ۷۱- عدم تشخیص نواقص و خرابیهای خط و ادوات مربوطه و عدم اقدام لازم در مورد رفع آنها طبق دستورالعملهای مربوط .
- ۷۲- مسدود نکردن بلاک در صورت فقدان علامت انتهایی قطار .

- ۷۳- عدم اطلاع شرایط مخاطره آمیز موجود در بلاک به مسئول وقت ایستگاه بعدی قبل از ورود کامل قطار به ایستگاه .
- ۷۴- عدم اعلام ورود کامل قطار به ایستگاه به مسئول وقت ایستگاه .
- ۷۵- عدم توجه به دگاژ شدن وسایل نقلیه ریلی و واگنهای متوقف در ایستگاه .
- ۷۶- انفصال و توقف واگن در حد فاصل آخرین سوزن خروجی و علامت حدود ایستگاه .
- ۷۷- عدم دقت و احتیاط لازم و کافی در مانور واگنهایی که دارای برچسب احتیاطی هستند .
- ۷۸- اعزام قطار با طول بیش از طول مجاز تعیین شده بدون رعایت مقررات مربوط .
- ۷۹- اتصال و اعزام واگنهایی که دارای اضافه بار یا بارگیری یک طرفه یا باربندی نامطمئن هستند .
- ۸۰- قبول تلاقی بدون داشتن حداقل دو خط آزاد .
- ۸۱- اعزام و قبول اولین وسیله نقلیه ریلی با سرعت عادی به بلاکی که در آن تامپون یا قطعاتی از واگنها افتاده باشد .
- ۸۲- عدم رعایت گاباری در بارگیری و اعزام وسایل نقلیه ریلی و حریم گاباری در موقع تخلیه .
- ۸۳- در اختیار گذاشتن رمز شخصی دستگاه توسط اپراتورهای (C.t.c) به سایر همکاران (C.t.c).
- ۸۴- استفاده از بی سیم برای کارهای شخصی .
- ۸۵- واگذاری بی سیم به افراد غیر مجاز .
- ۸۶- بازکردن بی سیم توسط کاربران و افراد غیر مجاز .
- ۸۷- عدم پاسخگویی به بی سیم .
- ۸۸- استفاده کردن از بی سیم در زمان دشارژ بودن باطری .
- ۸۹- عدم استفاده از پارتی لاین در هنگام قبول و اعزام و ورود و خروج وسائط نقلیه ریلی .
- ۹۰- قراردادن اطلاعات ضبط مکالمات پارتی لاین در اختیار افراد غیر مجاز و استفاده از آن به نفع دیگری.
- ۹۱- حرکت دادن واگن دارای برچسب قرمز بدون اطلاع و موافقت متصدی بازدید .
- ۹۲- عدم تعیین سرعت مطمئنه برای اعزام واگنهای تعمیری .
- ۹۳- عدم توجه به سلامت ترمزهای هوا و دستی و توزیع صحیح ترمز دستی در قطار و قرار ندادن دسته های ترمز واگنها در وضعیت مناسب در آرایش .
- ۹۴- عدم توجه و عدم اعلام افتادن تامپون انتهایی قطار به مسئول وقت ایستگاه توسط سوزن‌بان.
- ۹۵- قفل نکردن دربهای سالن مسافری در هنگام حرکت قطار از ایستگاهها توسط مامورین سالن (مهماندار).
- ۹۶- عدم توجه به خارج از گاباری بودن محموله واگنها در انجام عملیات مانور.
- ۹۷- ترک لکوموتیو توسط مامورین موظف آن به طور همزمان.
- ۹۸- اتصال یا اعزام واگنهای دارای بارگیری خارج از گاباری بدون رعایت دستورالعمل.

- ۹۹- قرار دادن بوم جرثقیل در جهت حرکت قطار به استثنای جرثقیل کاپرو.
- ۱۰۰- عدم دگاژ وسایل نقلیه ریلی در ایستگاه .
- ۱۰۱- انجام مانور در خطوط تعمیر بدون اطلاع و اجازه مسئولین ذیربط .
- ۱۰۲- عدم توجه و اطمینان از بارگیری حد مجاز واگن .
- ۱۰۳- عدم تکافوی ترمز قطار هنگام عملیات مانور .
- ۱۰۴- صدور فرمان حرکت قبل از تغییر کامل مسیر سوزن و چسبیدن تیغه به ریل پهلویی .
- ۱۰۵- اعزام وسیله نقلیه مورد تلاقی قبل از اطمینان ورود کامل قطار اول .
- ۱۰۶- مراجعت قطار از بلاک بدون رعایت مقررات مربوط .
- ۱۰۷- نصب هر گونه تلفن یا وسایل ارتباطی بر روی سیستم تلفن بلاک .
- ۱۰۸- اعزام همزمان دو قطار به دو جهت مخالف که مستلزم خروج همزمان دو میله راهنما باشد .
- ۱۰۹- تحویل مستقیم میله راهنمای دریافتی از قطار وارده به قطار خروجی .
- ۱۱۰- انجام هر گونه عملیات بر روی خطوط علائمی ایستگاه بدون مسدود کردن خط مورد نظر یا رعایت مقررات مربوطه .
- ۱۱۱- تعمیر دستگاه علائم الکتریکی بدون اطمینان کامل از عدم تغییر در رنگ علائم و اختلال در تردد وسایل نقلیه با خارج از سرویس نمودن دستگاههای علائم تا خاتمه عملیات .
- ۱۱۲- حرکت لکوموتیوران پس از رویت چراغ زرد ثابت یا چشمک زن، بدون مسدود کردن خط مورد نظر وفق مقررات مربوط .
- ۱۱۳- صدور فرمان حرکت قبل از حصول اطمینان از باز شدن ترمز دستی و برداشت کفش های خط .
- ۱۱۴- انفصال و یا قراردادن یک یا چند واگن روی خطوط ایستگاه دارای شیب و فرافز بدون رعایت ضوابط اعلام شده .
- ۱۱۵- عدم اعزام به موقع سوزن‌بان به سر سوزن ورودی برای قبول وسائط نقلیه ریلی .
- ۱۱۶- حمل واگن بدون بارنامه یا صدور بارنامه مخدوش و ناقص برای واگن .
- ۱۱۷- عدم جلوگیری لکوموتیوران از سوار شدن افراد غیر مجاز به لکوموتیو یدک .
- ۱۱۸- حرکت قطار بدون حضور کلیه مامورین ذیربط قطار .
- ۱۱۹- حرکت لکوموتیوران مانور بدون دستور شخص سرمانورچی یا رئیس قطار .
- ۱۲۰- قراردادن و اعزام واگنهای دارای برچسب تعمیری در قطار بدون اخذ مجوز .
- ۱۲۱- اتصال واگنهای با اختلاف مرکز تامپون بیش از حد مجاز .
- ۱۲۲- اعزام قطار قبل از تحقق پنج شرط در سیستم جواز راه آزاد .
- ۱۲۳- وارد نمودن همزمان دو وسیله نقلیه ریلی از طرفین ایستگاه، بدون داشتن خط تامین در طرفین آن .
- ۱۲۴- ورود به ایستگاه ها و توقفگاه های موقت در خطوط جدید که تحت بهره برداری نیستند بدون توقف قبل از سوزن ورودی و اطمینان از سلامت و صحت مسیر .

- ۱۲۵- سوار کردن افراد در واگنت متصل به درزین .
- ۱۲۶- عدم اجرا یا تاخیر در اجرای فرمان حرکت پس از صدور دستور حرکت .
- ۱۲۷- عدم رعایت سرعت مجاز در طول خط و هنگام عملیات مانور .
- ۱۲۸- عدم گزارش فوری خرابی و عیب و نقص سوزنها .
- ۱۲۹- عدم اعزام بازدید کننده برای بازدید قطار ورودی .
- ۱۳۰- عدم ثبت معایب واگنهای قطار وارده در دفتر بازدید .
- ۱۳۱- عدم ثبت واگنهای تعمیری باقیمانده از کشیک قبل در دفتر گزارش روزانه بازدید .
- ۱۳۲- متوقف نمودن قطار در محل‌های خارج از برنامه بدون اخذ مجوز کنترل .
- ۱۳۳- بارگیری واگنهایی که موعد تعمیرات مقرر آنها فرا رسیده است .
- ۱۳۴- عدم تشخیص و اقدام لازم در مورد اشکالات و خرابیهای ترانشه ها و آبروها طبق دستورالعملهای مربوط.
- ۱۳۵- سوار و پیاده کردن مسافر در خارج از ایستگاههای تعیین شده .
- ۱۳۶- به همراه نداشتن وسایل و تجهیزات تعیین شده برابر مقررات .
- ۱۳۷- ترک محل خدمت توسط مامورین .
- ۱۳۸- بازبودن دربها و محکم نبودن لبه های واگنها در هنگام مانور .
- ۱۳۹- عدم ثبت یا اعلام به موقع و رفع سریع خرابی دستگاههای علائم الکتریکی و تجهیزات مربوط .
- ۱۴۰- عدم نصب تابلو ایست در طرفین واگنهای تعمیری هنگام تعمیر .
- ۱۴۱- بازکردن درب سالن مسافری قبل از توقف کامل توسط مامور سالن (مهماندار) و مامور پذیرایی .
- ۱۴۲- سوار کردن مسافر و افراد متفرقه به قطار باری .
- ۱۴۳- عدم استفاده لکوموتیوران قطار مسافری و کمک آنها و لکوموتیوران و رئیس قطار باری از عینک در صورت ضعف بینایی و نیاز به عینک طبق تجویز پزشک و عکس الصاق شده به گواهینامه .
- ۱۴۴- عدم گزارش تخلفات انجام گرفته به مسئولین مربوط .
- ۱۴۵- عدم ثبت شماره واگنهای متوقف در ایستگاه که ترمز دستی آنها بسته شده است .
- ۱۴۶- عدم تکمیل و تحویل ورقه سیر به مسئول وقت ایستگاه توسط رئیس قطار.
- ۱۴۷- عدم جلوگیری لکوموتیوران از سوار شدن افراد غیر مجاز به لکوموتیو .
- ۱۴۸- نپوشیدن لباس و کفش (یونیفورم سازمانی) تعیین شده برابر مقررات .

ماده ۳ :

مامورین و مسئولین ذیربط موظفند به محض مشاهده تخلف مراتب را به مدیر کل یا معاون فنی اداره کل مربوط گزارش و رونوشت آن را به گروه حفاظت و ایمنی به طور همزمان ارسال نمایند .

تبصره: دستورالعمل چگونگی تهیه و تنظیم گزارش تخلفات و گزارش داخلی آنها حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه به تصویب هیات مدیره راه آهن می رسد.

ماده ۴:

پس از اخذ گزارش بلافاصله اقدامات زیر به منظور تعیین متخلف و اعمال جریمه صورت می گیرد.

۱- در صورتی که محل وقوع تخلف و محل تشخیص آن در یک اداره کل باشد، رئیس گروه حفاظت و ایمنی مربوط پس از ارجاع موضوع توسط مدیر کل یا معاون فنی نسبت به بررسی و تهیه گزارش اقدام و مراتب را به کمیسیون جلوگیری از سوانح مربوط جهت تصمیم گیری در خصوص تعیین نوع تخلف و میزان جریمه در چارچوب ماه (۷) اعلام می نماید.

۲- در صورتی که محل وقوع تخلف و محل تشخیص آن در دو اداره کل باشد، در این صورت معاون فنی محل تشخیص تخلف، مراتب را به اداره کل محل وقوع تخلف جهت ارسال موضوع به کمیسیون جلوگیری از سوانح مربوط جهت تصمیم گیری در خصوص تعیین نوع تخلف و میزان جریمه در چارچوب ماده (۷) اعلام می نماید.

ماده ۵:

چنانچه وقوع تخلف ناشی از فعل یا ترک فعل بیش از یک شخص باشد، جریمه متعلقه براساس مقررات عمومی سیر و حرکت و دستورالعمل های فنی راه آهن به نسبت میزان مسئولیت هر یک از اشخاص متخلف تعیین می گردد.

ماده ۶:

در صورت ارتکاب چند تخلف، مبلغ جریمه به میزان مقرر در ماده (۷) برای هر تخلف به طور جداگانه تعیین و اعمال می گردد.

ماده ۷:

جریمه هیک از تخلفات مندرج در ماده (۲) به شرح زیر می باشد.

الف - بند (۱) تا (۱۱) مبلغ ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال

ب - بند (۱۲) تا (۲۵) مبلغ هشت میلیون (۸,۰۰۰,۰۰۰) ریال

پ - بند (۲۶) تا (۴۰) مبلغ هفت میلیون (۷,۰۰۰,۰۰۰) ریال

ت - بند (۴۱) تا (۵۴) مبلغ شش میلیون (۶,۰۰۰,۰۰۰) ریال

ث - بند (۵۵) تا (۶۴) مبلغ پنج میلیون و پانصد هزار (۵,۵۰۰,۰۰۰) ریال

ج - بند (۶۵) تا (۷۷) مبلغ پنج میلیون (۵,۰۰۰,۰۰۰) ریال

- چ - بند (۷۸) تا (۹۲) مبلغ چهار میلیون و پانصد هزار (۴,۵۰۰,۰۰۰) ریال
 ح - بند (۹۳) تا (۱۰۲) مبلغ چهار میلیون (۴,۰۰۰,۰۰۰) ریال
 خ - بند (۱۰۳) تا (۱۱۵) مبلغ سه میلیون و پانصد هزار (۳,۵۰۰,۰۰۰) ریال
 د - بند (۱۱۶) تا (۱۳۰) مبلغ سه میلیون (۳,۰۰۰,۰۰۰) ریال
 ذ - بند (۱۳۱) تا (۱۳۵) مبلغ دو میلیون (۲,۰۰۰,۰۰۰) ریال
 ر - بند (۱۳۶) تا (۱۴۸) مبلغ یک میلیون (۱,۰۰۰,۰۰۰) ریال

ماده ۸:

وجوه حاصل از جرائم به عنوان درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل کشور واریز می‌گردد.

ماده ۹:

جریمه‌های تعیین شده برای هر تخلف تا سقف ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال قطعی و از ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا بیست میلیون (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال قابل تجدیدنظر در کمیسیون عالی رسیدگی به سوانح راه آهن می‌باشد.

ماده ۱۰:

تخلف و جریمه تعیین شده در موارد قابل تجدیدنظر حداکثر ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ به متخلف قابل اعتراض می‌باشد.

تبصره ۱- آرای کمیسیون عالی رسیدگی به سوانح راه آهن به صورت الکترونیکی (به آدرس الکترونیکی) و پستی (به آخرین اقامتگاه شرکت) قابل ابلاغ خواهد بود.

تبصره ۲: در صورت عدم اعتراض متخلف و پس از انقضای مهلت مقرر جریمه تعیین شده قطعی خواهد شد.

ماده ۱۱:

متقاضی تجدیدنظر باید درخواست اعتراض را به صورت کتبی به اداره کل مربوط تحویل و رسید دریافت نماید.

ماده ۱۲:

اداره کل مربوط پس از وصول درخواست اعتراض باید بلافاصله آن را ثبت و به دبیرخانه کمیسیون عالی سوانح ارسال نماید. در این صورت موضوع حداکثر ظرف یک ماه توسط کمیسیون یاد شده رسیدگی و اتخاذ تصمیم می‌گردد. نظر کمیسیون مذکور قطعی می‌باشد.

تبصره: در صورت ضرورت از فرد یا افراد متخلف و همچنین نماینده شرکت متبوع آنها در جلسه رسیدگی دعوت به عمل می‌آید.

ماده ۱۳:

متخلف موظف است حداکثر ظرف مدت سی (۳۰) روز از تاریخ ابلاغ جریمه قطعی، نسبت به پرداخت آن اقدام نماید. در غیر این صورت راه‌آهن می‌تواند بدون رعایت هر گونه تشریفات قضایی یا اداری جریمه مذکور را به حساب شرکت متبوع متخلف منظور و از محل مطالبات آن شرکت برداشت نماید.

ماده ۱۴:

در صورت تکرار تخلفات بندهای (۱) الی (۱۲۲) ماده (۲) برای یک بار و بندهای (۱۲۳) الی (۱۴۸) ماده یاد شده برای دو بار در مدت کمتر از یک سال، مرتکب به مبلغی بیش از جریمه‌های قبلی و تا سقف بیست میلیون (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۵:

چنانچه تخلف انجام شده منجر به بروز سانحه و یا ورود خسارت اعم از مالی یا جانی گردد در این صورت مطابق تبصره (۲) ماده (۲) قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی-مصوب ۱۳۸۴- میزان مسئولیتهای کیفری و مدنی متخلفین توسط کمیسیون های جلوگیری از سوانح راه‌آهن تعیین می‌گردد.

ماده ۱۶:

در صورت بروز هر گونه اختلاف بین ادارات کل در رابطه با نحوه اجرا و رسیدگی به تخلفات و جرائم این آیین نامه، موضوع توسط رئیس کمیسیون عالی سوانح راه‌آهن بررسی و اتخاذ تصمیم می‌گردد.

ماده ۱۷:

در صورت ارتکاب هر یک از تخلفات موضوع این آیین نامه توسط کارکنان راه‌آهن مراتب به هیئت های رسیدگی به تخلفات اداری ارجاع می‌شود.

مصوبه شماره ۸۷۱۳۵/ت/۳۵۲۲۰ هـ - ۱۳۸۶/۵/۳۱ - هیئت وزیران

آیین‌نامه اجرایی تبصره (۳) ماده (۲)

آیین‌نامه کمیسیون جلوگیری از سوانح نواحی و کمیسیون عالی جلوگیری از سوانح راه‌آهن هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۶/۵/۲۴ بنا به پیشنهاد شماره ۱۱/۱۷۸۵۰ مورخ ۱۳۸۵/۹/۶ وزارت راه و ترابری و به استناد تبصره (۳) ماده (۲) قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی کشور - مصوب ۱۳۸۴ - آیین‌نامه اجرایی کمیسیون‌های جلوگیری از سوانح راه‌آهن را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین‌نامه اجرایی کمیسیون‌های جلوگیری از سوانح راه‌آهن

ماده ۱:

در این آیین‌نامه عبارات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌رود:

الف- کمیسیون سوانح ناحیه: کمیسیونی متشکل از اعضاء به شرح آتی است که به منظور کنترل و بکارگیری آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی، پیشگیری و رسیدگی به سوانح احتمالی در نواحی راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران تشکیل می‌گردد.

ب- کمیسیون عالی سوانح: کمیسیونی متشکل از اعضاء به شرح آتی است که به منظور پیشگیری از سوانح احتمالی، تهیه دستورالعمل‌ها و مقررات عملیاتی و اجرایی و نظارت بر اجرای آنها و رسیدگی به تقاضای تجدید نظر نسبت به آرای صادره در کمیسیون‌های سوانح به شرح مندرج در این آیین‌نامه در مرکز راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران تشکیل می‌گردد.

ماده ۲:

کمیسیون جلوگیری از سوانح راه‌آهن مستقر در نواحی که در این آیین‌نامه کمیسیون سوانح ناحیه نامیده می‌شود، با عضویت مدیرکل یا معاون فنی ناحیه و پنج نفر خبره در هر یک از رسته‌های ناوگان، سیر و حرکت، خط و ابنیه فنی، علائم و ایمنی که با پیشنهاد مدیرکل ناحیه و تأیید کمیسیون عالی سوانح راه‌آهن برای یک دوره دو ساله قابل تمدید انتخاب می‌شوند، تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱: مدیرکل یا معاون فنی ناحیه، رئیس و عضو خبره ایمنی، دبیر کمیسیون می‌باشد.

تبصره ۲: هرگاه به عللی تغییر اعضای کمیسیون قبل از انقضای مدت دو سال ایجاب نماید، عضو یا اعضاء جدید با همان شرایط انتخاب خواهند شد.

ماده ۳:

کمیسیون سوانح ناحیه جهت رسیدگی به سانحه اقدامات زیر را به عمل می‌آورد:

الف- به سرعت در محل حاضر شده و ضمن تهیه کروکی صحنه و بررسی علل و عوامل وقوع آن، صورت مجلس وضعیت سانحه را تنظیم و تحقیقات اولیه را از مباشرین، مسببین و شاهدین معمول و اظهارات

آنان را در برگ تحقیق قید می‌نماید.

تبصره ۱: در صورت عدم امکان حضور هر یک از افراد مذکور، جانشین وی که قبلاً به تایید کمیسیون عالی سوانح رسیده است اعزام می‌گردد.

تبصره ۲: در مواردی که سوانح ریلی منجر به قتل یا جرح شود نماینده نیروی انتظامی راه آهن نیز بایستی همراه کمیسیون اعزام شود.

تبصره ۳: در صورت وقوع سانحه ریلی که مدیریت آن خارج از توان و ظرفیت راه آهن باشد، ضمن انجام وظایف کمیسیون سوانح (موارد بندهای «الف» و «ب» این ماده) موضوع به عنوان بحران تلقی و بلافاصله مسئولین مربوطه راه آهن مراتب را با سریع‌ترین وسیله ممکن به اطلاع بالاترین مقام مسئول می‌رسانند که در این شرایط مطابق طرح جامع امداد و نجات کشور موضوع تصویب نامه شماره ۲۲۸۲/ت/۲۴۴۱۲ هـ مورخ ۱۳۸۲/۱/۲۳ اقدام خواهد شد.

ب - پس از تکمیل تحقیقات ضمن تشکیل جلسه با حضور کلیه اعضاء و تعیین خسارات وارده به ناوگان، خط و ابنیه فنی، علائم، تاسیسات و تجهیزات، افراد و دیگر موارد ناشی از سانحه، علت یا علل وقوع سانحه، مسئول یا مسئولین آن و میزان مسئولیت هر یک را طی صورتجلسه ای تعیین می‌نماید.

تبصره ۱: نظریه کمیسیون سوانح ناحیه با اکثریت آراء معتبر می‌باشد. در صورت تساوی آراء تصمیمی که مطابق نظر رئیس کمیسیون باشد، ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۲: در مواردی که سوانح ریلی منجر به قتل یا جرح شود یک نسخه از نظریه کمیسیون سوانح ناحیه به نیروی انتظامی راه آهن ارسال می‌گردد. نیروی انتظامی ناحیه به عنوان ضابط دادگستری مکلف است نظریه کمیسیون را به همراه پرونده قضائی به دادگستری محل ارسال نماید.

ج - کمیسیون‌های سوانح نواحی به منظور پیشگیری از سوانح هر ماه باید از کلیه خطوط، تاسیسات، تجهیزات و عملیات در محدوده ناحیه خود بازدید نمایند و علاوه بر ثبت ایرادها در دفتر مخصوص ایستگاه یک نسخه از آن را جهت تنظیم صورت مجلس کمیسیون و پیگیری‌های بعدی به دبیر کمیسیون ارائه نمایند و اعضای کمیسیون باید از رفع نواقص در بازدید بعدی مطمئن شوند.

ماده ۴:

چنانچه مسئول یا مسئولین وقوع سانحه از کارکنان راه آهن باشند، مدیرکل ناحیه مراتب را ضمن ابلاغ به آنان به هیئت‌های رسیدگی به تخلفات اداری یا کمیته انضباط کار (حسب مورد) جهت اقدام اعلام و در صورتی که مسئولیت متوجه شرکت‌های حمل و نقل ریلی یا پیمانکاری یا سایر اشخاص باشد، نظریه کمیسیون را به آنان ابلاغ می‌نماید. هر یک از مسئولین سانحه که به نظر کمیسیون سوانح ناحیه اعتراض داشته باشند، می‌توانند ظرف مدت بیست روز از تاریخ ابلاغ مراتب اعتراض کتبی خود را به ناحیه راه آهن مربوط تحویل و رسید اخذ نمایند تا پرونده جهت رسیدگی به کمیسیون عالی سوانح راه آهن ارسال گردد. ناحیه راه آهن مربوط موظف است اعتراض دریافتی را جهت طرح در کمیسیون عالی سوانح به دبیر خانه کمیسیون مذکور ارسال نماید.

تبصره ۵: در مواردی که پرونده در مراجع قضائی در حال رسیدگی بوده و اصحاب دعوی به نظریه کمیسیون سوانح ناحیه اعتراض داشته باشند، موضوع جهت رسیدگی و اظهار نظر به کمیسیون عالی سوانح ارجاع خواهد شد.

ماده ۵:

کمیسیون عالی رسیدگی به سوانح راه آهن که در این آیین‌نامه کمیسیون عالی سوانح نامیده می‌شود، با عضویت معاون بهره‌برداری و سیر و حرکت راه آهن و پنج نفر خبره در امور ناوگان، سیر و حرکت، خط و ابنیه فنی، علائم ایمنی با پیشنهاد مدیرعامل راه آهن و تأیید وزیر راه ترابری تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱: در موارد رسیدگی به اعتراضات اصحاب دعوی به نظریه کمیسیون‌های سوانح نواحی، نماینده انجمن صنفی شرکت‌های حمل و نقل ریلی به اعضاء کمیسیون اضافه می‌شود.

تبصره ۲: معاون بهره‌برداری و سیر و حرکت راه آهن «رئیس» و عضو خبره ایمنی کمیسیون عالی سوانح «دبیر» این کمیسیون می‌باشند و دبیرخانه آن در اداره کل حفاظت و ایمنی سیر و حرکت مستقر خواهد بود.

تبصره ۳: هرگاه به عللی تغییر اعضای کمیسیون عالی سوانح قبل از انقضاء مدت دو سال ایجاب نماید، عضو یا اعضای جدید با همان شرایط انتخاب خواهند شد.

تبصره ۴: جلسات کمیسیون عالی سوانح با حضور کلیه اعضاء رسمیت یافته و نظریه کمیسیون با اکثریت آراء معتبر خواهد بود.

تبصره ۵: در صورت عدم امکان حضور هریک از افراد مذکور جانشین وی که قبلاً به پیشنهاد مدیرعامل راه آهن و تأیید وزیر راه و ترابری رسیده است، در جلسه شرکت می‌نماید.

تبصره ۶: کمیسیون عالی سوانح موظف است به منظور ارتقای ایمنی، کلیه حوادث مهم را مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار داده و دستورالعمل‌های مورد نیاز جهت جلوگیری از تکرار حوادث مشابه صادر نماید.

تبصره ۷: کمیسیون عالی سوانح موظف به تهیه دستورالعمل‌ها و اصلاح مقررات در جهت ارتقاء ایمنی و ایجاد روش واحد جهت عملیات ریلی در راه آهن می‌باشد.

ماده ۶:

نظریه کمیسیون عالی سوانح راه آهن غیر قابل اعتراض بوده و نظریه این کمیسیون و نیز نظریه کمیسیون‌های سوانح نواحی (در صورت عدم اعتراض اصحاب دعوی در موعد مقرر) در صدور آرای قضائی بعنوان نظریه کارشناسی ملاک عمل قرار می‌گیرد.

فصل سوم

آیین‌نامه ماده (۵)

*مصوبه شماره ۵۵۶-۱۳۸۵/۲/۲- هیئت مدیره راه آهن ج.ا.ا

آیین‌نامه اجرایی ماده (۵) - ارائه سرویس‌های ارتباطی با سیم و بی‌سیم و امثال داده‌ها به شرکت‌های خصوصی

وزیر راه و ترابری در اجرای ماده ۵ قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی مصوبه ۸۴/۷/۶ آیین‌نامه اجرایی ارائه سرویس‌های ارتباطی بی‌سیم و با سیم راه‌آهن به شرکت‌های خصوصی را در ۵ ماده که در تاریخ ۱۳۸۴/۱۱/۱۸ به تصویب هیئت مدیره راه آهن رسیده، به شرح ذیل تصویب و ابلاغ می‌نماید.

ماده ۱: تعاریف

- ۱-۱- راه‌آهن: شرکت سهامی راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران.
- ۱-۲- عامل: شخص حقوقی است که در چارچوب قوانین، آئین‌نامه‌ها و مقررات مربوطه، مجوز فعالیت در بخش ارتباطات و مخابرات را دریافت کرده باشد و با دریافت خدمات مخابراتی راه‌آهن، آنها را در اختیار مشترکین قرار می‌دهد.
- ۱-۳- کمیسیون مخابرات: هیأتی که بر اساس مفاد این آئین‌نامه انتخاب و مسئولیت تنظیم مقررات و دستورالعمل‌های اجرایی بخش ارتباطات را عهده دار می‌باشد.
- ۱-۴- متقاضی: شخص حقیقی یا حقوقی که در خواست استفاده از خدمات مخابراتی را دارد.
- ۱-۵- مشترک: شخص حقیقی یا حقوقی که یک یا چند خدمت مخابراتی را در اختیار گرفته و از آن بهره برداری می‌نماید.
- ۱-۶- ناحیه: ناحیه راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران.
- ۱-۷- خدمات مخابراتی: انواع امکانات و خدمات مخابراتی و فناوری اطلاعات قابل واگذاری

به متقاضیان و مشترکین .

۸-۱- شبکه : مجموعه تجهیزاتی و خطوط انتقال مخابراتی در راه‌آهن است که جهت ارائه خدمات مربوطه بکار گرفته می‌شود.

ماده ۲ : وظایف و مسئولیت های راه‌آهن

۲-۱- راه‌آهن کلیه خدمات مخابراتی مزاد بر نیاز خود را از طریق عامل ارائه می‌نماید. عامل این خدمات را با عقد قرارداد به مشترکین واگذار می‌نماید و راه‌آهن مسئولیتی در خصوص این قرارداد ندارد.

۲-۲- در چارچوب این آیین نامه، راه‌آهن موظف به تشکیل کمیسیون مخابرات می‌باشد که ترکیب اعضای کمیسیون مخابرات بشرح ذیل می‌باشد :

۲-۲-۱- مدیرکل ارتباطات و علایم الکتریکی راه‌آهن رییس کمیسیون مخابرات.

۲-۲-۲- یک نفر کارشناس ارتباطات راه‌آهن به تصویب هیات‌مدیره راه‌آهن.

۲-۲-۳- یک نفر کارشناس سیر و حرکت راه‌آهن به تصویب هیات‌مدیره راه‌آهن و یک نفر کارشناس فناوری اطلاعات .

۲-۳- وظایف و اختیارات کمیسیون مخابرات به شرح ذیل است :

۲-۳-۱- پیشنهاد نیازهای سالیانه مخابراتی راه‌آهن را به هیات‌مدیره.

۲-۳-۲- نظارت بر حسن اجرای تعهدات عامل به راه‌آهن.

۲-۳-۳- رسیدگی سرمایه گذاری بخش خصوصی در بخش ارتباطات راه‌آهن.

۲-۳-۴- تعیین روابط بین نواحی و عامل.

۲-۳-۵- تهیه و تدوین فرم قراردادهای خدمات مخابراتی به راه‌آهن.

۲-۴- راه‌آهن موظف خواهدبود با توجه به اینکه بعضی از مسیرهای شبکه موجود انتقال در راه‌آهن فاقد مسیرهای Standby و یا حلقه های امنیتی (Loop) می باشند، در صورت نیاز جهت تامین مسیرهای دوم برای مسیرهای اصلی و ایجاد حلقه های منطقه ای (Loop) نسبت به ایجاد شبکه‌های انتقال در مسیرهای غیر از خطوط راه‌آهن نیز اقدام نماید . سازمانها، شرکتهای و ادارات ذیربط وزارت راه و ترابری در جهت تحقق این موضوع موظف به همکاری با عامل خواهندبود .

۲-۵- در صورتیکه توسعه بخشهایی از شبکه‌های مخابراتی راه‌آهن با سرمایه گذاری شخص

حقیقی و یا حقوقی ثالث انجام شود روابط بین سرمایه‌گذار و راه‌آهن در خصوص چگونگی و تعرفه واگذاری خدمات مخابراتی در قالب قراردادهای دو جانبه و مشارکت تنظیم می‌شود.

ماده ۳ : وظایف و مسؤلیتهای عامل

- ۳-۱- تامین انواع خدمات مخابراتی مورد نیاز مشترکین وابسته و غیروابسته به راه‌آهن با عقد قرارداد بر طبق این آئین‌نامه.
- ۳-۲- اخذ مجوزهای قانونی مورد نیاز.
- ۳-۳- حفظ و نگهداری کیفیت خدمات ارتباطی.
- ۳-۴- تامین با اولویت خدمات ارتباطی درخواستی راه‌آهن.
- ۳-۵- پیگیری اخذ تاییدیه کمیسیون مخابرات در خصوص ظرفیت مازاد قابل واگذاری شبکه ارتباطی راه‌آهن بصورت سالیانه.
- ۳-۶- رعایت حدود اختیارات و مسؤلیتهای نواحی راه‌آهن بر اساس مصوبات کمیسیون مخابرات.
- ۳-۷- همکاری با دستگاه‌های ذیربط به منظور بازرسی‌های قانونی لازم.

ماده ۴ : هزینه‌ها و تعرفه‌ها

- ۴-۱- میزان هزینه‌های مربوط به واگذاری، بهره برداری و تعرفه‌های کارکرد دوره ای و سایر هزینه‌های استفاده از خدمات مخابراتی بر طبق آئین‌نامه ماده ۶ قانون دسترسی آزاد تعیین خواهد شد.

ماده ۵ : خدمات قابل واگذاری

۵-۱- خدمات تلفن ثابت :

- ارتباطات داخلی .
- ارتباطات شهری .
- ارتباطات بین شهری .
- ارتباطات بین الملل .
- خدمات ویژه .
- خدمات ارزش افزوده .
- ارتباط با شبکه‌های سیار .

۵-۲- خدمات انتقال شامل :

- کابل مسی، کواکسیال، نوری و سیستم های رادیویی .
- کانالهای آنالوگ FX چهار و شش سیمه .
- کانالهای ۶۴ KB/S .
- زوج سیم مسی .
- زوج خط هوایی .
- خطوط تجهیز شده با سیستم های SDH .
- Core فیبر نوری .
- حمل لینکهای ۶۴ KB/S و ۲ KB/S و ۳۴ KB/S .
- سیستم های ۶۴ KB/S الی ۳۴ KB/S .

۵-۳- خدمات بیسیم Trunk mode شامل :

- انواع تماسهای ارتباطی .
- ارسال پیام .
- خدمات Data شامل :
- انواع خدمات Voice و Non voice .
- خطوط انتقال Data .

۵-۴- سایر امکانات مورد نیاز مشترکین شامل :

- خدمات ICT که در این آیین‌نامه دیده نشده است .
- خدمات ICT که در آینده ایجاد خواهد شد .
- فضا و تغذیه نیرو و تاسیسات مربوط به تجهیزات مخابراتی .

فصل چهارم

آیین‌نامه ماده (۶)

*مصوبه شماره ۵۵۵-۱۳۸۵/۲/۲-
هیئت مدیره راه آهن ج.ا.ا.

آیین‌نامه اجرایی ماده (۶) - تعرفه بهره‌برداری از سرویس‌های ارتباطی آیین‌نامه اجرایی ارائه سرویس‌های ارتباطی با سیم و بی‌سیم و امثال داده‌ها به شرکت‌های خصوصی

وزیر راه و ترابری در اجرای ماده ۶ قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی مصوب ۸۴/۷/۶ مجلس شورای اسلامی، آیین‌نامه تعرفه واگذاری خدمات و سرویس‌های ارتباطی بیسیم و باسیم راه‌آهن به شرکت‌های خصوصی، مشتمل بر ۵ ماده و ۳ تبصره و ۷ جدول که در تاریخ ۱۳۸۴/۱۱/۲۵ که به تصویب هیئت مدیره راه آهن رسیده را بشرح زیر تصویب و ابلاغ می‌نماید.

ماده ۱: تعاریف

- ۱-۱- قانون: قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی مصوب ۸۴/۷/۶ مجلس شورای اسلامی
- ۱-۲- راه‌آهن: شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران.
- ۱-۳- عامل: شخص حقوقی است که در چارچوب قوانین، آیین‌نامه‌ها و مقررات مربوطه، مجوز فعالیت در بخش ارتباطات و مخابرات را دریافت کرده باشد و با دریافت خدمات مخابراتی راه‌آهن، آنها را در اختیار مشترکین قرار می‌دهد.
- ۱-۴- کمیسیون مخابرات: هیأتی که بر طبق مفاد آئین نامه ماده ۵ قانون، انتخاب و مسئولیت تنظیم مقررات و دستورالعمل‌های اجرایی بخش ارتباطات را عهده دار می‌باشد.
- ۱-۵- متقاضی: شخص حقیقی یا حقوقی که در خواست استفاده از سرویس‌های مخابراتی را دارد.
- ۱-۶- مشترک: شخص حقیقی یا حقوقی که یک یا چند خدمت مخابراتی را در اختیار گرفته و از آن

مستقیماً بهره برداری مینماید.

۷-۱- ناحیه : ناحیه راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران .

۸-۱- شبکه : مجموعه خطوط مخابراتی و تجهیزاتی در راه‌آهن است که خدمات مخابراتی را فراهم می‌سازد .

۹-۱- خدمات مخابراتی : انواع امکانات و خدمات فن آوری اطلاعات و ارتباطات قابل واگذاری به متقاضیان و مشترکین.

ماده ۲ : اصول کلی

۱-۲- دریافت هر گونه وجهی برای واگذاری خدمات مخابراتی صرفاً بر اساس این آیین نامه مجاز خواهد بود .

۲-۲- آخرین تغییرات تعرفه‌ها؛ ملاک انعقاد قرارداد راه‌آهن با عامل خواهد بود .

تبصره : در قراردادهای واگذاری خدمات مخابراتی بایستی اعمال تغییرات تعرفه در طول دوره اجرا پیش‌بینی شود.

۳-۲- در صورتیکه توسعه بخش‌هایی از شبکه‌های مخابراتی راه‌آهن با سرمایه‌گذاری شخص حقیقی و یا حقوقی انجام شود روابط فی ما بین سرمایه‌گذار و راه‌آهن و تعرفه واگذاری خدمات مخابراتی در قالب قراردادهای دو جانبه و مشارکت تنظیم می‌شود .

ماده ۳ : وظایف و مسئولیتهای عامل

۱-۳- واگذاری خدمات مخابراتی به مشترکین با رعایت ضوابط مربوطه.

۲-۳- پرداخت مجموع هزینه‌های بهره برداری از شبکه طبق جدول تعرفه قرارداد بهره برداری.

۳-۳- پیشنهاد هزینه‌های جانبی موضوع بند ۵-۱-۴ به کمیسیون مخابرات.

۴-۳- ارائه پیشنهاد هزینه‌های استفاده از فضا و تغذیه تاسیسات مخابراتی موضوع بند ۵-۴-۲ به کمیسیون مخابرات.

ماده ۴ : وظایف و مسوولیت‌های کمیسیون مخابرات

۱-۴- بررسی پیشنهاد اصلاح تعرفه‌های مصوبه قبلی و یا تعرفه‌های خدمات جدید و ارائه آن به هیات‌مدیره جهت تصویب .

۲-۴- بررسی پیشنهاد ها و ارائه تعرفه خاص برای خدمات واگذاری به سازمانها و شرکتها و ادارات

- وابسته به راه‌آهن و میزان تخفیف‌های ویژه برای مشترکین شبکه‌های راه‌آهن و ابلاغ به عامل.
- تبصره ۱:** کمیسیون ملزم خواهد بود جهت جبران کاهش درآمد حاصل از هرگونه تخفیف که به عامل ابلاغ می‌نماید، اقدامات لازم را بعمل آورد.
- تبصره ۲:** کمیسیون ملزم خواهد بود ضوابط میزان و چگونگی پرداخت جرایم و خسارت هر یک از طرفین را تعریف نماید.
- ۴-۳-۴-تعیین و تصویب هزینه جانبی موضوع بند ۵-۱-۴ پیشنهادی عامل.**
- ۴-۴-تعیین و تصویب هزینه استفاده از فضا و تغذیه و نیرو تاسیسات مخابراتی موضوع بند ۵-۴-۲ پیشنهادی عامل.**

ماده ۵: تعرفه

- ۵-۱-واگذاری سرویس‌های تلفن ثابت :**
- ۵-۱-۱-تعرفه‌های واگذاری خدمات تلفن ثابت مطابق با جدول شماره ۱ و تعرفه‌های مربوط به خدمات شهری و بین شهری و بین المللی مطابق مصوبات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مندرج در جدول شماره ۲ می باشد .**
- ۵-۱-۲-تعرفه برقراری ارتباط مشترکین با شبکه های Data و اینترنت که از طریق شبکه های عمومی شرکتهای مخابراتی استانی انجام می شود نیز مشابه مکالمات شهری از مشترک دریافت خواهد شد .**
- ۵-۱-۳-تعرفه خدمات جانبی از قبیل تغییر شماره، تغییر مکان ، قطع موقت ، واگذاری سرویسهای ویژه و ... مشمول این آیین نامه نبوده و توسط کمیسیون تعیین می گردد .**
- ۵-۲-تعرفه‌های واگذاری سرویسهای انتقال :**
- ۵-۲-۱-میزان تعرفه واگذاری خطوط و سیستمهای انتقال بشرح جداول شماره ۱-۳ و ۲-۳ از مشترک دریافت خواهد شد .**
- ۵-۲-۲-تعرفه واگذاری خطوط انتقال نوری کمتر از ۵۰ کیلومتر معادل ۵۰ کیلومتر محاسبه خواهد شد .**
- ۵-۳-تعرفه‌های مربوط به واگذاری خدمات سیستمهای بیسیم**
- ۵-۳-۱-تعرفه‌های خدمات بیسیم مطابق با جدول شماره ۴ و تعرفه‌های اجاره سیستم های بیسیم وتجهیزات جانبی بشرح جدول شماره ۵ تعیین میگردد .**
- ۵-۳-۲-در صورتیکه متقاضی از دستگاههای بیسیم ثابت و شارژر بیسیم دستی و یا تغذیه**

- بیسیم ثابت خود استفاده نماید فقط در تعرفه های هزینه نگهداری جدول (شماره ۵) به میزان ۸۰ درصد تخفیف داده می شود .
- ۳-۳-۵- نظر به ظرفیتهای متفاوت ترافیکی شبکه راه آهن در نواحی مختلف ، تعرفه‌ها با احتساب ضرایبی که در جدول شماره ۶ آورده شده؛ تعیین می گردد .
- ۴-۵- تعرفه‌های سایر امکانات مورد نیاز مشترکین .
- ۱-۴-۵- تعرفه استفاده از فضا و تغذیه تاسیسات مخابراتی مشمول این آیین نامه نبوده و توسط کمیسیون تعیین خواهد نمود .

جدول شماره ۱ : میزان تعرفه‌های واگذاری خطوط تلفن ثابت (ریال)

نوع خط	سپرده	هزینه های واگذاری	هزینه نگهداری ماهیانه
شهری	۱۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰
داخلی ۱	۱۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰
داخلی ۲	۱۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۱۶۰۰۰۰
داخلی ۳	۱۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۱۸۰۰۰۰
داخلی ۵	۱۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۱۲۰۰۰۰
داخلی ۶	۱۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰
لیز لاین (داخل محوطه ایستگاه)	۱۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۲۷۰۰۰۰
FX	۱۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	دو برابر مبلغ نگهداری نوع خط

• توضیحات :

- ۱- هزینه کارکرد دوره ای خطی شهری مطابق با فیش شرکت مخابرات دریافت می گردد .
- ۲- هزینه خطوط FX مربوط به تجهیزات کاربر ؛ در قیمت کاربر ملاحظه می گردد .
- ۳- مبالغی که در جدول مشخص نشده توسط مدیر عامل تعیین خواهد شد .
- ۴- هزینه نگهداری خطوط داخلی دوم و سوم و .. ششم بترتیب ۱۸۰/۰۰۰ و ۱۶۰/۰۰۰ و ۱۴۰/۰۰۰ و ۱۲۰/۰۰۰ و ۱۰۰/۰۰۰ ریال می باشد .
- ۵- تعرفه‌های سرویسهای خدماتی و سرویسهای ارزش افزوده توسط عامل تعیین و اعلام میگردد .

جدول شماره ۲: جدول تعرفه‌های مکالمات شهری، بین شهری، بین الملل شرکت مخابرات ایران و وزارت ارتباطات

ردیف	نوع مکالمات	منطقه ZONE	فاصله مقصد از مبدا به KM	ساعات برقراری مکالمات	تعداد پالس در ثانیه	فاصله زمانی بین هر پالس	مبلغ هر پالس (ریال)	هزینه یک دقیقه مکالمه به ریال
۱	شهری	شهری	بدون احتساب	۸ - ۱۳		۴/۱۳۴	۴۴۷ ریال	
۲			فاصله در محدوده	۱۳ - ۲۱		۵۶/۱۶۰	۴۴۷ ریال	
۳			شهرها	۲۱ - ۸		۵/۱۹۳	۴۴۷ ریال	
۴				ایام تعطیل		۵/۱۹۳	۴۴۷ ریال	
۵	بین شهری	۱		روز ۸ - ۲۱	۱۸۰	۲۰	۴۴۷ ریال	
۶				شب ۸ - ۲۱	۱۲۰	۳۰	۴۴۷ ریال	
۷	بین شهری	۲		روز ۸ - ۲۱				
۸	بین الملل						۴۷۹۵	
۹							۴۷۹۵	
۱۰							۴۷۹۵	
۱۱	بین الملل		افغانستان				۲۰۳۰	
۱۲	بین الملل		بقیه کشورها				۱۵۷۵	
۱۳	مکالمه از طریق ماهواره ثریا							۸۶۰۰
۱۴	مکالمه با تلفن همراه			۸ - ۲۱				

• توضیح:

ضوابط فوق بصورت سالیانه توسط شرکت مخابرات ایران تعیین و ابلاغ خواهد شد.

جدول شماره ۱-۳- تعرفه واگذاری خطوط انتقال (ریال)

نوع خط انتقال	سپرده (هر ۵۰ کیلومتر)	هزینه نگهداری (ماهانه و بازای یک کیلومتر)	هزینه واگذاری (بازای فواصل ۵۰ کیلومتر)
یک زوج تار نوری	۱۰/۰۰۰/۰۰۰	۶۷۰/۰۰۰	۱/۰۰۰/۰۰۰
یک زوج سیم مسی با مقطع ۱,۲mm	۲/۰۰۰/۰۰۰	۶۵/۰۰۰	۲۰۰/۰۰۰
یک زوج سیم مسی با مقطع ۰,۹mm	۲/۰۰۰/۰۰۰	۵۵/۰۰۰	۲۰۰/۰۰۰
یک زوج خط هوایی دو فلزه	۱/۰۰۰/۰۰۰	۸۸/۰۰۰	۱۰۰/۰۰۰

جدول شماره ۲-۳- تعرفه واگذاری سیستم‌های انتقال (ریال)

نوع سرویس	سپرده	هزینه واگذاری	هزینه نگهداری (ماهانه)		
			ثابت	تعداد Node	محیط انتقال (کیلومتر)
کانال VF شامل: M&E FX-4w یا Kbps64	معادل سه ماه از رقم ماهیانه نگهداری	۲۵۰/۰۰۰	۲۰۰/۰۰۰	N * ۵۰/۰۰۰	L * ۵/۰۰۰
کانال ۲ Mbps	معادل سه ماه از رقم ماهیانه نگهداری	۳۰۰/۰۰۰	۵/۵۰۰/۰۰۰	N * ۵۵۰/۰۰۰	L * ۶۰/۰۰۰
کانال ۳۴ Mbps	معادل سه ماه از رقم ماهیانه نگهداری	۵۰۰/۰۰۰	۸۲/۵۰۰/۰۰۰	N * ۸ / ۲۵۰/۰۰۰	L * ۹۰۰/۰۰۰
کانال ۱- STM	معادل سه ماه از رقم ماهیانه نگهداری	۱/۰۰۰/۰۰۰	۲۴۷/۵۰۰/۰۰۰	N * ۲۴۷/۵۰۰/۰۰۰	L * ۲/۷۰۰/۰۰۰

• توضیح: تعداد = N فاصله (کیلومتر) = L

جدول شماره ۴- تعرفه واگذاری سرویس های بیسیم (ریال)

نوع مکالمات	میزان افزایش هزینه ماهانه به ریال
تماس نرمال	۳/۰۰۰
تماس اولویتی	۸/۰۰۰
تماس اورژانس	۲۵/۰۰۰
دایورت کردن	۲/۰۰۰
تماس بیسیم با تلفن داخلی راه آهن	۱۰/۰۰۰
تماس بیسیم با تلفن شهری (داخل شهری)	۳۰/۰۰۰
تماس بیسیم با تلفن بین شهری و راه دور ایران	۸۰۰/۰۰۰
تماس Status Message	۲/۰۰۰
تماس Short Data Message	۶/۰۰۰
تماس NPD	۱۴/۰۰۰
در تماس بیسیم با تلفن بین شهری و راه دور ایران ۵۰۰۰۰۰۰ ریال به ازای یک بسته هزینه در زمان ثابت اضافه می شود. (مصرف با توجه به تنوع نرخ شهرها متفاوت است) (Prepaid)	

جدول شماره ۵- اجاره تجهیزات بیسیم و تجهیزات جانبی (ریال)

متفرقه	سرویس ویژه (ماهانه)	هزینه نگهداری (ماهانه)	هزینه واگذاری	سپرده	موضوع	
-	-	۱۵۰۰۰۰	-	۳/۰۰۰/۰۰۰	Conventional	بیسیم دستی
-	مطابق جدول ۳-۳-۳	۲۵۰۰۰۰	-	۳/۰۰۰/۰۰۰	Trunk	
۳۰۰/۰۰۰ (در خودرو)	-	۱۵۰۰۰۰	۵۰۰/۰۰۰	۳/۵۰۰/۰۰۰	Conventional	بیسیم متحرک یا ثابت
۳۰۰/۰۰۰ (در خودرو)	مطابق جدول ۳-۳-۳	۲۵۰۰۰۰	۵۰۰/۰۰۰	۳/۵۰۰/۰۰۰	Trunk	
-	-	-	-	۱/۵۰۰/۰۰۰	منبع تغذیه بیسیم ثابت	
-	-	-	۳۵/۰۰۰/۰۰۰	-	دکل تا ارتفاع ۳۰ متر	
-	-	-	۷/۰۰۰/۰۰۰	-	آنتن - روشنایی - ارتینگ و متعلقات	
-	-	-	-	۳/۰۰۰/۰۰۰	شارژ بیسیم دستی (تک سلول)	

جدول شماره ۶- ضرایب نواحی

ضریب محاسبه	ناحیه	ضریب محاسبه	ناحیه
۱,۰۵	شمال	۱,۲	آذربایجان
۱,۴	شمال شرق	۱,۱۵	اراک
۱,۰۵	شمال غرب	۱,۰۵	اصفهان
۱,۵	تهران	۱	جنوب
۱,۳	لرستان	۱	جنوب شرق
۱,۱۵	هرمزگان	۱	خراسان

فصل پنجم

آیین‌نامه و دستورالعمل‌های ماده (۸)

*مصوبه شماره ۱۲۷۵/ص-۱۳۹۲/۳/۲۷- هیئت مدیره راه آهن ج.ا.ا.

دستورالعمل تبصره (۱) ماده (۸) - حدود مسئولیت شرکت‌های حمل و نقل ریلی در قبال صاحبان کالا و مسافران و نحوه ایفای آن

وزیر راه و شهرسازی در تاریخ ۱۳۹۲/۳/۲۷ بنا به پیشنهاد هیئت‌مدیره شرکت راه‌آهن ج.ا.ا. در تاریخ ۱۸/۱۰/۱۳۹۱ به استناد تبصره (۱) ماده (۸) قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی مصوب سال ۱۳۸۴، آیین‌نامه اجرایی «حدود مسئولیت شرکت‌های حمل و نقل ریلی در مقابل صاحبان کالا و مسافران و نحوه ایفای آن» را به شرح زیر تصویب نمود:

فصل اول - تعاریف و کلیات

ماده ۱: تعاریف:

- تعاریف اصطلاحات به کار رفته در این آیین‌نامه به شرح زیر می‌باشد:
- ۱-۱- **شرکت:** شرکت حمل و نقل ریلی موضوع تبصره (۱) ماده (۱) قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی و آیین‌نامه اجرایی آن .
 - ۱-۲- **راه‌آهن:** شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران
 - ۱-۳- **بارنامه:** سند کاشف از مالکیت است که به منزله قرارداد حمل و رسید کالا نقل بار می‌باشد و حاوی کلیه مشخصات کامل بار از حیث وزن، تعداد، علامت، مبداء، مقصد، نام و نشان فرستنده و گیرنده بار، کرایه متعلقه و متصدی حمل بار است که توسط هیئت مدیره راه آهن به صورت متحد الشكل تهیه شده و توسط شرکت حمل و نقل ریلی بار جهت حمل و نقل بار صادر می‌شود .
 - ۱-۴- **بلیت:** سندی است که جهت حمل مسافر از مبدا به مقصد توسط شرکت حمل و نقل ریلی مسافری و یا نمایندگی مجاز طرف قرار داد آن صادر می‌شود و به صورت متحد الشكل توسط هیئت مدیره راه آهن تهیه می‌شود.
 - ۱-۵- **قرارداد حمل:** قراردادی است که براساس آن شرکت حمل و نقل ریلی باری تعهد می‌کند که بار معینی را با شرایط مورد توافق و در قبال دریافت مبلغی معین به مقصد حمل نموده و در آنجا تحویل

دهد این قرارداد معمولاً برای حمل متناوب کالاهای عمده (بیش از یک قطار) منعقد می‌شود.
۱-۶- مشتری: حسب مورد صاحب کالا در بخش حمل و نقل بار و مسافر در بخش حمل و نقل مسافری.

۱-۷- نمایندگی مجاز: دفتر خدمات حمل و نقل مسافری است که با اخذ مجوز از راه آهن و انعقاد قرارداد با شرکت حمل و نقل ریلی مسافری، نمایندگی شرکت را در مورد صدور بلیط به عهده می‌گیرد.

ماده ۲:

شرکت با انعقاد قرار داد حمل و صدور برنامه برای حمل بار و یا صدور بلیت راساً و یا توسط نمایندگی مجاز طرف قرارداد، در مقابل مشتری متعهد می‌گردد و مسئولیت خواهد داشت.

ماده ۳:

شرکت و مشتری تابع مفاد این آیین‌نامه و سایر قوانین و مقررات جاری می‌باشند. شرکت و مشتری می‌توانند نسبت به سایر شروط و خسارت، توافق و وجه الزام قرار دادی ناشی از تخلف طرف مقابل را در قرار داد منعقد فی ما بین پیش بینی و درج نمایند این توافقات در صورتی که مغایر این آیین‌نامه و قوانین و مقررات مربوطه نباشد نافذ خواهد بود.

ماده ۴:

مفاد این آیین‌نامه و پیوست‌های آن، مبنای انعقاد قراردادها و پایه حقوقی نظارت حاکمیتی بر عملکرد و طرح دعاوی و حل و فصل اختلافات فی ما بین شرکت و مشتری در داوری‌های حقوقی و محاکم قضایی است.

ماده ۵:

شرکت در چارچوب این آیین‌نامه مسئول حوادث و تقصیراتی است که در مدت حمل و نقل واقع شده، اعم از اینکه خود مباشرت به حمل و نقل کرده و یا حمل و نقل کننده دیگری (ثالثی) را مامور کرده باشد. بدیهی است که در صورت اخیر حق رجوع او به متصدی حمل و نقلی که از جانب او مامور شده، محفوظ است.

فصل دوم- وظایف و حدود مسئولیت شرکت حمل و نقل ریلی باری در مقابل مشتری

• بند اول - وظایف و اختیارات شرکت حمل و نقل ریلی باری

ماده ۶:

شرکت مکلف به انعقاد قرارداد حمل با مشتری تحت شرایط زیر می‌باشد:

- ۱-۶- قرارداد حمل را می‌توان برای مقداری کالا با مبادی و مقاصد مختلف تنظیم و منعقد کرد.
 - ۲-۶- قرار داد حمل حاوی موارد عمومی و اختصاصی است موارد اختصاصی باید به تفکیک هر مبدا و مقصد در قرارداد حمل ذکر شود.
 - ۳-۶- موارد عمومی قرارداد حمل شامل موارد زیر است:
 - الف) نام شرکت، نام صاحب یا صاحبان کالا، نشانی (اقامتگاه) و کد اقتصادی آنها.
 - ب) تعهدات و اختیارات و مسئولیت‌های طرفین.
 - ج) نوع ضمانت‌های اجرایی فی مابین و تمامی اقدامات قابل اجرا توسط یک طرف قرارداد در صورت عدم انجام تمام یا بخشی از تعهدات و مسئولیت‌های مندرج در قرارداد توسط طرف دیگر.
 - د) نحوه تکمیل قرارداد، تعداد نسخ، تعداد مواد و تبصره‌های مندرج در قرارداد (شناسنامه قرارداد).
 - ه) تعریف شرایط اضطراری و حوادث قهری.
 - ز) نحوه حل و فصل اختلافات قرارداد.
 - ۴-۶- موارد اختصاصی قرارداد حمل عبارتند از:
 - الف) نام و مشخصات و نشانی فرستنده و گیرنده کالا و مشخصات طول مسیر (در صورت نیاز).
 - ب) برنامه حمل (تعداد سفرهای حمل در روز، هفته، ماه و سال) زمان بندی حمل (زمانهای اعزام قطار از مبدا و رسیدن به مقصد).
 - ج) نشانی مبدا و مقصد کالا، نوع و مشخصات عمومی کالا.
 - د) زمان واگذاری واگن‌ها به طرف مقابل در محوطه‌های مورد توافق و مهلت توافق شده بابت بارگیری واگن‌ها در مبدا و تخلیه در مقصد (در هر سفر).
 - ه) چگونگی تحویل دهی و یا تحویل‌گیری واگن‌ها در خطوط فرعی و یا محوطه‌های اختصاصی صاحب یا صاحبان کالا و یا فرستنده و گیرنده کالا.
 - و) نوع و ظرفیت امکانات تخلیه و بارگیری در اختیار صاحب یا صاحبان کالا در مبدا و مقصد.
 - ۵-۶- کلیه شروط خسارت توافقی و یا وجه، الزام قراردادی قابل پیش‌بینی به صورتی که مخالف قانون نباشد به عنوان خسارت مسلم و مستقیم متضرر (اعم از خسارت مادی و معنوی) ناشی از تخلف طرف مقابل (فصل یا فصل) می‌بایست در قراردادهای فی مابین شرکت و مشتری تعیین و تصریح شود. امکان مطالبه خسارت توسط متضرر باید جزو شروط توافق باشد.
- تبصره ۵:** جبران خسارت توافقی می‌تواند به صورت مقطوع و حداکثر تا میزان ارزش بار و هزینه‌های انجام شده برای آن باشد.

ماده ۷:

شرکت باید برای هر واگن به یک مقصد معین طبق دستورالعمل مصوب هیئت مدیره راه آهن موضوع تبصره (۴) ماده (۸) قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی بارنامه تنظیم و صادر نماید.

ماده ۸:

شرکت مکلف است کلیه مقررات راه آهن (از جمله مقررات عمومی سیر و حرکت)، کلیه استانداردهای مرتبط با هر مسیر حمل (نظیر اندازه گاباری، بار محوری، و وزن مجاز) و کلیه مقررات مربوط برای حمل نگله های ترافیکی، محمولات ویژه و خطرناک را رعایت نماید و برای حمل آنها با راه آهن توافق قبلی انجام دهد.

ماده ۹:

شرکت مکلف است قبل از انعقاد هر گونه قرارداد حمل از اخذ مجوزهای خاص حمل از مراجع ذیصلاح برای برخی کالاهای ترافیکی، محمولات ویژه و خطرناک، اطمینان حاصل نماید.

ماده ۱۰:

شرکت مکلف است از استحکام و مناسب بودن باربندی، بسته بندی، عدل بندی، لفاف بندی محمولات برای جلوگیری از صدمه به سایر محمولات، آلوده کردن آنها و یا آسیب رسانی به واگن و امکانات و تجهیزات زیر ساخت و همچنین از پلمپ دربها و دریچه های واگن یا کانتینر و سایر محل های مورد نیاز در مبداء و درج شماره های مربوط در بارنامه و همچنین پلمپ مجدد پس از انجام بازرسی توسط مراجع قانونی و درج شماره جدید در بارنامه اطمینان حاصل نماید.

ماده ۱۱:

شرکت مکلف است برای حمل کالاهای ویژه امکانات خاص نظیر واگن یخچالدار برای کالاهای سریع الفساد را تامین نماید.

ماده ۱۲:

شرکت با رعایت نکات زیر، اجناس را در انبار، بارانداز و یا مستقیماً بر روی واگن تحویل می گیرد:

الف) درج مشخصات کالا و ثبت اطلاعات مورد نیاز بر اساس اظهارنامه در بارنامه به صورت خوانا، کامل، دقیق و در ستونها و ردیف های مربوط.

ب) حصول اطمینان از صحت و سلامت اجناس.

ج) مطابقت دادن اطلاعات اظهارنامه با اجناس در حال تحویل گیری (عمدتاً موارد قابل رویت و

یا اندازه‌گیری و درج آنها در بارنامه).

د) صدور مجوز بارگیری بدون هرگونه تاخیر (در صورت وجود شرایط لازم و آماده بودن واگن)، قید شماره واگن بر روی اظهارنامه، صدور بارنامه پس از بارگیری و تسلیم یک نسخه از آن به فرستنده کالا.

ه) قید نگهداری محموله در بارانداز یا انبار در بارنامه صادره و تسلیم یک نسخه از آن به فرستنده (در صورت آماده نبودن واگن برای بارگیری).

ماده ۱۳:

شرکت مکلف است از قطارهای مستقیم برای حمل حیوانات زنده، پرندگان و یا اجناس فاسد شدنی استفاده نماید و حیوانات زنده و اجناس فاسد شدنی را در صورت آماده بودن وسیله حمل در همان روز تحویل بگیرد.

ماده ۱۴:

شرکت مکلف است از واگن‌های مخصوص برای مواد منفجره، شیمیایی، عفونت‌زا، رادیو اکتیو و زیان‌آور استفاده نماید و کالاهای خطرناک را با قطارهای مختلط و یا قطارهای حامل مواد سوختی حمل نکند.

ماده ۱۵:

شرکت مکلف است در صورت درخواست فرستنده در اظهارنامه بر اساس تاییدیه راه آهن، بارنامه دارای مهر ویژه «حمل با قطار مستقیم» با تصریح روز و ساعت ورود به مقصد صادر نماید و اضافه کرایه مربوط به قطار مستقیم را در صورت نرسیدن واگنهای ذیربط به مقصد در موعد مقرر استرداد کند.

ماده ۱۶:

شرکت موظف است در صورت ارائه مدارک کافی دال بر احراز هویت و دریافت رسید و اخذ برگ سلب ادعای شخص ثالث، محمولات را به گیرنده تحویل دهد.

ماده ۱۷:

شرکت مکلف است با رعایت نکات ذیل نسبت به توزین محمولات اقدام نماید:

الف) انجام توزین محمولات به ترتیب توسط قپان سیار و یا الکترونیکی خطی.

ب) توزین مجدد رایگان کالا در مقصد در صورتی که در وضع ظاهر و یا مقدار بسته‌ها تغییراتی حاصل شده باشد و سپس صورت مجلس آن در چند نسخه و تسلیم یک نسخه به گیرنده و استرداد مابه‌التفاوت کرایه حمل و همچنین تامین زیان وارده به صاحب کالا.

- ج) درخواست حضور نماینده راه آهن به عنوان داور در محل توزین و بازدید کالاهای خسارت دیده در صورت عدم توافق گیرنده و شرکت در تنظیم صورت مجلس.
- د) عدم توزین محمولاتی که دارای وزن استاندارد و ذکر شده بر روی بسته بندی آنها بوده و یا وزن و مشخصات آنها در بارنامه وسیله نقلیه قبلی مشخص شده باشد.

ماده ۱۸:

شرکت مکلف است برای کارکنان عملیاتی خود جهت تسهیل در مراجعه فرستندگان و گیرندگان کالا و دیگر نمایندگان معرفی شده توسط صاحب یا صاحبان کالا، پوشش متحدالشکل استفاده نماید.

ماده ۱۹:

شرکت مکلف است « منشور حقوق صاحب یا صاحبان کالا از جمله در خصوص استرداد کالا، واگذاری کالا و دستور تغییر محل تحویل کالا و گیرنده به شرح پیوست شماره (۱) این آیین نامه را به مشتری ابلاغ نموده و مفاد آن را رعایت نماید.

ماده ۲۰:

شرکت از حقوق و اختیارات زیر برخوردار است که به همراه سایر نکات لازم طی «اعلامیه شرکت» مطابق پیوست شماره (۲) به اطلاع مشتری خواهد رساند:

الف) حق اخذ انبارداری در صورت عدم تحویل دهی و تحویل گیری کالا توسط مشتری در موعد مقرر.

ب) اختیار به حراج گذاردن کالا پس از توقف طولانی مدت در انبار یا بارانداز مندرج در قرارداد فی مابین.

ج) حق اخذ بقیه وجه حاصل از حراج توسط شرکت (در صورت عدم مراجعه به موقع برای تحویل گیری).

د) حق انبارداری بابت عدم بارگیری به منظور بارنامه و در نتیجه توقف واگن خالی بیش از مهلت قانونی.

ه) حق توقف واگن خالی به خاطر عدم بارگیری آن توسط فرستنده.

و) حق توقف واگن خالی به خاطر عدم مجوز اعزام توسط فرستنده.

ز) حق توقف واگن خالی به خاطر عدم تخلیه واگن های باردار در مقصد.

تبصره: اعلامیه شرکت می بایست به صورت دوره ای (حداقل در هر فصل سال) تدوین شده و پس از تایید هیئت مدیره راه آهن منتشر گردد.

• بند دوم - حدودمسئولیت شرکت حمل و نقل ریلی بار

ماده ۲۱:

شرکت مسئول حفاظت و مراقبت از کالاها از زمان تحویل گیری در مبداء تا تحویل دهی در مقصد و

تحويل سالم و به موقع آنها می باشد و در قبال تلف، تخریب، آسیب و فساد کالا در حمل و نقل و به طور کلی عدم تحويل کل یا جز محموله و تاخیر در تحويل آن مسئولیت دارد. مگر آنکه اعمال کلیه تدابیر و احتیاط‌های معقولانه و لازم برای حمل کالا و همچنین موارد عدم مسئولیت خود (به شرح ماده آتی) را اثبات نماید.

ماده ۲۲:

شرکت در موارد زیر در مقابل مشتری مسئولیتی ندارد:

۱-۲۲- موارد مطرح در مفاد قرارداد منعقد فی مابین شرکت و مشتری که بر عهده صاحب یا صاحبان کالا و یا نماینده یا نمایندگان وی نظیر فرستنده و گیرنده (گان) نهاده شده است و از جمله شامل موارد زیر است:

الف) اعلام اطلاعات درست در اظهارنامه شامل: تاریخ تقاضا، نام و نشانی فرستنده و گیرنده و مبدا و مقصد کالا، نوع، وزن حقیقی و مشخصات محموله، تعداد، حجم، وزن کل، علامت روی بسته‌ها، نوع بسته بندی و امضاء و تسلیم اظهارنامه به شرکت در مبدا.

ب) درج نوع کالاهای ویژه (اندازه‌های بزرگ و سنگین، گرانبها، وسایط نقلیه موتوری، حیوانات و کالاهای سریع الفساد و ...) در اظهارنامه و تقبل انجام عملیات باربری و تخلیه و بارگیری آنها.

ج) قید کالاهای خطرناک با کد (شناسه) ذریبط، نام دقیق، کلاس و زیر کلاس، شماره علائم خطر و برچسب مربوط، شماره کارت احتیاطی در کد (شناسه) اظهارنامه.

د) اخذ مجوزهای لازم از مراجع ذیصلاح برای کالاهای ویژه و خطرناک.

ه) اعلام دقیق مشخصات کالاهایی از نوع سمی، عفونت زا، رادیو اکتیو، زیان آور، منفجره، سریع الاشتعال و شیمیایی در اظهارنامه و انجام بسته بندی مناسب برای حمل آنها.

و) انجام هماهنگی‌های قبلی با شرکت برای در اختیار گرفتن برخی امکانات و تجهیزات مورد نیاز خاص در مبدا و مقصد.

ز) درخواست الصاق برچسب لازم بر روی محمولاتی خاص در اظهارنامه که دارای کاربری در محوطه، نوع حمل، چیدمان، تخلیه و بارگیری خاص است.

ح) ذکر درخواست حمل از طریق قطار مستقیم در اظهارنامه و قبول اضافه کرایه حمل مربوطه. ط) انجام باربندی، بسته بندی، لفاف بندی، عدل بندی مناسب برای کالاها (بوئژه محمولاتی با آسیب پذیری بالا و یا آسیب رسانی زیاد به واگن و زیر ساخت و یا سایر کالاهای مجاور آن). ی) انجام عملیات تخلیه و بارگیری در مهلت‌های تعیین شده و یا مورد توافق، انجام مراحل تشریفات قانونی (از جمله امور گمرکی و ترخیص کالا) و اخذ مجوزهای لازم حمل از سازمانها و ارگان‌های مربوطه.

ک) انجام مقررات اداری، تحويل دهی، صدور اجازه حمل و تحويل گیری به موقع بار در

- مهلت‌های مقرر به ترتیب در مبداء و مقصد توسط فرستنده و گیرنده.
- ل) حضور به موقع نماینده یا نمایندگان مشتری در هر یک از مراحل قانونی (در صورت نیاز).
- ه) حصول اطمینان از نگهبانی و حفاظت از اشیاء گرانبها، وسایط نقلیه موتوری، حیوانات زنده تحویل گرفته شده از فرستنده در طول مسیر حمل و به کارگیری مراقب برای حمل اشیاء و اوراق گران قیمت، وسایط نقلیه موتوری و حیوانات زنده.
- ن) امضاء و تایید نسخ بارنامه در هنگام تحویل توسط خود و یا نماینده وی.
- تبصره:** صاحب کالا مکلف به پرداخت به موقع و کامل مبلغ کرایه حمل مندرج در قرارداد و یا بارنامه می باشد و بایستی خسارات وارده به وسایط نقلیه و امکانات شرکت و اموال اشخاص ثالث ناشی از نوع محموله (از جمله کالاهای ویژه، خطرناک، حیوانات زنده و سریع الفساد) و یا به خاطر نقص در بسته بندی، لفاف بندی و عدل بندی آن و همچنین جبران خسارت وارده به وسایط نقلیه ریلی و امکانات شرکت و سایر محمولات که در اثر عدم مراقبت نماینده یا نمایندگان صاحب کالا در هنگام باربری، تخلیه و بارگیری وارد می شود را جبران نماید.
- ۲۲-۲- اطلاعات غیر قابل رویت و اندازه گیری کالا که صاحب کالا در اظهارنامه اعلام می کند.
- ۲۲-۳- روابط تجاری و مدنی بین صاحب یا صاحبان کالا، فرستنده و گیرنده.
- ۲۲-۴- اثبات رخ دادن یکی از موارد تاخیر، عدم تحویل، تلف، تخریب، آسیب و فساد کالا در جریان حمل توسط صاحب یا صاحبان کالا که فراتر از توان و کنترل مدیریت شرکت و یا بدون هر گونه غفلت، قصور و تخلف کارکنان آن باشد.
- ۲۲-۵- عوامل قهری، حوادث طبیعی و یا قضایای غیر قابل جلوگیری (بروز جنگ، عملیات خرابکارانه، دستگیری و حبس تحت فرآیند قانونی، دستورها و محدودیت‌های اعمال شده توسط حکومت و نمایندگان آن، آتش سوزی و یا هر مخاطره بزرگ غیر قابل پیش بینی) به شرطی که ناشی از عمل کارکنان و افراد تحت کنترل شرکت نباشد.
- ۲۲-۶- مشکلات ناشی از اجرای قوانین جاری کشور، تشریفات اداری و گمرکی، اجرای مقررات جلوگیری از قاچاق و قرنطینه و تاخیر در ترخیص کالا.
- ۲۲-۷- حمل کالاهایی با قبول مخاطره توسط صاحب کالا (مگر آنکه صاحب کالا ثابت نماید که بخشی از تلف، تخریب، آسیب و فساد کالا به خاطر غفلت، قصور و تخلف کارکنان شرکت بوده است).
- ۲۲-۸- عدم اخذ مجوزهای مورد نیاز توسط صاحب یا صاحبان کالا، فرستنده و گیرنده و عدم الصاق برچسب‌های لازم بر روی محمولات خاص توسط آنها.
- ۲۲-۹- بروز هر گونه تلف، تخریب، آسیب و فساد کالا به هر دلیل ممکن در صورتی که:
- الف) لازم باشد که شرکت، کالا را در خط تجاری-صنعتی متعلق به صاحب کالا یا خطوط ایستگاه جهت تخلیه (و یا شخص ثالث) مستقیماً به صاحب یا صاحبان کالا تحویل دهد.
- ب) و پس از آنکه واگن حامل کالا در نقطه مبادله واگن‌ها قرار گرفته، صاحب کالا قادر به

پذیرش آن نمی‌باشد و این موضوع از طرف نماینده قانونی شرکت به صورت مکتوب به اطلاع مالک خط صنعتی - تجاری رسیده باشد.

۱۰-۲۲- بروز هر گونه تخلف، تخریب، آسیب و فساد کالا به هر دلیل ممکن در صورتی که: الف) لازم باشد که کالا در خط تجاری صنعتی و یا خطوط ایستگاه متعلق به صاحب یا صاحبان کالا (ویا شخص ثالث) بارگیری شود.

ب) و یا قبل از زمانی که واگن در نقطه مبادله به نماینده قانونی شرکت به صورت مکتوب تحویل گردیده باشد.

۱۱-۲۲- تلف، تخریب، کسر در حجم و وزن، نقص، آسیب و فساد طبیعی ناشی از یکی از موارد زیر:

الف) جنس، کیفیت و طبیعت کالا.

ب) قصور و یا غفلت صاحب یا صاحبان کالا (فرستنده و گیرنده، تایید کننده و یا نماینده آنها).

ج) اطلاعات اعلام شده و دستورهای اشتباه فرستنده و گیرنده.

د) نقص و عیب نامشهود.

ه) عدم تناسب بسته بندی، عدل بندی و لفاف بندی یا نوع جنس.

۱۲، ۲۲. وارد آمدن صدمه به کالا ناشی از:

الف) ضعف، در بسته بندی و عدل بندی.

ب) نوع جنس، کیفیت و طبیعت محموله.

ماده ۲۳:

رعایت ضوابط و قواعد قانونی مندرج در قانون تجارت و کنوانسیون‌های لازم الاجرای ذریبط حمل و نقل ریلی کالا در خصوص اثبات تلف یا خسارت ظاهری و غیر ظاهری و اقامه دعوی مسئولیت علیه شرکت در مورد حدود مسئولیت شرکت ضروری است.

فصل سوم - وظایف و حدود مسئولیت شرکت های حمل و نقل ریلی مسافری

• بنداول - وظایف و اختیارات شرکت

ماده ۲۴:

شرکت و یا نمایندگی مجاز آن موظف به تنظیم و صدور بلیت برای هر مسافر مطابق دستورالعمل مصوب

هیئت مدیره راه آهن موضوع تبصره (۴) ماده (۸) قانون دسترسی آزاد به شبه حمل و نقل ریلی می باشد. **تبصره:** شرکت مکلف به رعایت بلیت صادره توسط نمایندگی مجاز آن می باشد و چارچوب روابط آنها در قرارداد فر مابین که به تایید راه آهن می رسد تعیین خواهد شد. لزوم رعایت حقوق مسافر بایستی در این قرارداد تصریح شود.

ماده ۲۵:

شرکت مکلف است «منشور حقوق مسافر» از جمله در خصوص شرایط استرداد بلیط و نحوه بازپرداخت وجه آن در حالت های مختلف را به شرح مندرج در پیوست شماره (۳) به اطلاع مسافریین رسانده و کاملاً رعایت نماید.

ماده ۲۶:

شرکت مکلف است در خصوص شکایات مسافریین اقدامات زیر را به عمل آورد:

الف) نصب صندوق های شکایت همراه با تابلوهای مربوطه در تمامی ایستگاه ها و قطارها و یا ایجاد یک سامانه رسیدگی به شکایات الکترونیکی و اعلام جزئیات نحوه تماس.

ب) رسیدگی به شکایات واصله، ابلاغ پاسخ به مسافر(شاکی) طی مهلت تعیین شده، رفع عیوب و نواقص و در صورت نیاز برخورد به خدمه خاطی.

ج) پاسخگویی مسئول به کلیه دعاوی و شکایات طی مدت معین و یا ارسال آن به شرکت مسئول مربوطه و آگاه نمودن مسافر از آن.

ماده ۲۷:

شرکت موظف به رعایت موارد زیر در خصوص اطلاع رسانی به مسافران و راهنمایی آنها می باشد:

۱- ۲۷- تهیه و در دسترس قرار دادن مفاد اعلامیه های شرکت در مراکز فروش بلیط، قطارها و برخی ایستگاه های ذیربط.

تبصره: اعلامیه شرکت مطابق پیوست شماره (۴) به صورت دوره ای (حداقل در هر فصل سال) تدوین شده و پس از تایید هیئت مدیره راه آهن منتشر می گردد.

۲- ۲۷- اطلاع رسانی در مورد نحوه تهیه بلیت حمل (مسافر و خود رو) و حمل توشه، به صورت مراجعه حضوری و بر خط (ON LINE)، محل استقرار باجه ها و آژانس های (نماینده های مجاز) فروش در شهر های مختلف، شرایط لغو، ابطال و استرداد بلیت و پرداخت خسارت در چارچوب آیین نامه ها و ضوابط و ابلاغیه های راه آهن.

۳- ۲۷- اطلاع رسانی به موقع برای حرکت و توقف قطارها در ایستگاه های مبدا بین راه و مقصد.

۴- ۲۷- اخذ اطلاعات هویتی و شماره تماس مسافریین برای اطلاع رسانی در صورت ایجاد

تغییرات عمده در برنامه حرکت قطارها بوسیله تلفن و در غیر این صورت ارسال پیام به دو وسیله پیامک (message) و پست الکترونیکی (Email)

۵-۲۷- اطلاع رسانی در قطارها از موقعیت قطار در هر مسیر، مدت توقف در ایستگاه بعدی، آگاه کردن مسافری از محل و مدت توقف برای نماز.

۶-۲۷- اطلاع رسانی حرکت قطارها و خدمات قابل ارائه به مسافری از طریق باجه های اطلاع رسانی، برگه های جدول زمانبندی حرکت قطارها و تابلوهای اعزام.

۷-۲۷- حضور خدمه در سکوی ایستگاه مبدا و راهنمایی مسافری جهت تخصیص دقیق صندلی ها و جلوگیری از ورود اشخاص فاقد بلیت به قطار، ارائه خدمات راهنمایی توسط خدمه، به سمت صندلی و کوپه در مبدا و ارائه اطلاعات مورد نیاز مسافری در حین سفر.

۸-۲۷- هماهنگی با مامورین ایستگاه های بین راه برای سوار کردن مسافری جدید و راهنمایی آنان به واگن های مسافری ذیربط.

۹-۲۷- اعلام ایستگاه های دارای خدمات تبدیل ارز مسافری بین الملل.

۱۰-۲۷- نمایش اطلاعات ذیل در تابلوهای راهنما بر روی سکوها با هماهنگی راه آهن:

الف) زمان و حرکت قطارها

ب) نام و درجه کیفیت قطار (به صورت عدد) و شماره قطار.

ج) ایستگاه مقصد.

د) مسیر و حرکت.

ه) نوع خدمات قابل ارائه در قطار.

و) خدمات جنبی و هزینه های ذیربط.

ز) میزان تاخیر و زمان حرکت جدید.

تبصره: اطلاعات تابلوهای راهنمای روی سکوها بایستی با تابلوهای اعزام، پلاک و مقصد واگن های مسافری و مطالب اعلام شده توسط بلندگوها یکسان باشد.

۱۱-۲۷- نصب اطلاعات زیر بر روی واگن ها:

الف) شماره سریال واگن.

ب) درجه واگن (به صورت عدد).

ج) مبدا و مقصد.

د) نوع واگن (خواب، اتوبوسی، توشه، رستوران، خدمات و...).

۱۲-۲۷- اعلام اطلاعات لازم برای ارائه توسط سامانه اعلام عمومی قطارهای بین شهری

شامل:

الف) خدمات موجود در قطار.

ب) نام و فاصله ایستگاه بعدی و مدت توقف قطار.

ج) تاخیرها و دلایل مربوطه.

- د) خوشامدگویی و خداحافظی در مبداء و مقصد.
- ۱۳-۲۷- اعلام اطلاعات لازم برای ارائه توسط سامانه اعلام عمومی قطارهای بین‌المللی (به زبان‌های انگلیسی، کشورهای بین‌راهی و مقصد) شامل:
- الف) تغییر قطار (نوع قطارها و محل تغییر).
- ب) انواع تشریفات و مقررات گمرکی.
- ج) کنترل گذرنامه (ایستگاه و یا در طول مسیر).
- د) ایستگاه‌های دارای تشریفات.
- ه) ایستگاه‌هایی که قطار در طول مسیر توقف می‌نماید.
- و) زمانهای ورود به ایستگاه‌ها و مدت توقف.
- ۱۴-۲۷- تهیه و ارائه برگه‌های جداول زمان بندی، ارائه دهنده اطلاعات مورد نیاز مسافری قطارهای اصلی (بین شهری و بین‌المللی) شامل:
- الف) زمان حرکت و ورود قطارها (به وقت محلی).
- ب) خدمات موجود.
- ۱۵-۲۷- نصب نمادهای تصویری (عمدتاً از نوع بین‌المللی) همراه با فلش و متن نوشتاری در سالن قطارها برای راهنمایی مسافری حداقل شامل:
- الف) جایگاه معلولین، خدمه، رستوران و سرویس‌های بهداشتی.
- ب) سیگار نکشید، راه را بند نیاورید، نظافت را رعایت نمایید...

ماده ۲۸:

- شرکت مکلف به اعمال نظارت و کنترل‌های زیر در طول مسیر حمل می‌باشد:
- ۱-۲۸- کنترل بلیت در طول سفر (ضمن رعایت اصل عدم ایجاد مزاحمت در شب مگر در مواقع خاص).
- ۲-۲۸- نظارت کامل بر شستشو و تمیز نگاه داشتن دائمی و کامل موارد زیر:
- الف) راهروها و کوپه‌ها.
- ب) روکش صندلی‌ها، ملافه‌ها و رو بالشتی‌ها.
- ج) سرویس‌های بهداشتی و خشک نگه داشتن کف آنها برای جلوگیری از لغزنده بودن و سقوط مسافری.
- ۳-۲۸- نظارت بر امور تامین آب آشامیدنی بهداشتی، در دسترس قرار دادن غذای سالم، چای و نوشابه نیم چاشت، صبحانه و برخی تنقلات به مقدار کافی.
- ۴-۲۸- نظارت بر تامین امکانات مورد نیاز سرویس‌های بهداشتی شامل آب، دستمال کاغذی، مایع دستشویی و غیره به مقدار کافی و تکمیل آنها در طول سفر.
- ۵-۲۸- نظارت بر کنترل کیفی و کمی خدمات در حین سفر، رسیدگی برای رفع فوری عیوب و

نواقص داخل واگن‌ها، توجه به شکایت‌های شفاهی مسافری، رفع عیوب و نواقص ذیربط و ارتقاء سریع خدمات تعهد شده.

۲۸-۶- کنترل جو روانی حاکم بر قطارها، کنترل مسافری برای جلوگیری از هر گونه مزاحمت برای دیگران.

۲۸-۷- کنترل و اعمال مراقبت برای جلوگیری از سرقت اموال در قطار.

۲۸-۸- نظارت بر همراه مسافر، جلوگیری از بار همراه غیر استاندارد و رسیدگی به اعتراض مسافرینی که ورود غیر مجاز بار دستی همراه یک نفر به قطار موجب سلب آسایش و مزاحمت برای آنان شده است و جریمه نمودن فرد خاطی که از تقبل ورود بار همراه وی بنا بر شرایط و مقررات مصوب در مبداء خودداری شده، ولی رعایت نکرده است.

۲۸-۹- بازبینی سالن‌های مسافری و یافتن اجناس جا مانده مسافری، ثبت آنها طی صورتجلسه و استرداد بار همراه (و یا توشه) مفقود شده به مسافر پس از یافتن آن.

ماده ۲۹:

شرکت موظف است نکات زیر را در مورد خدمه و کارکنان خود رعایت نماید:

۲۹-۱- به کارگیری افراد واجد صلاحیت به عنوان خدمه قطارها (مامورین حرکت، مدیریتی، نظارتی و خدماتی) که صلاحیت آنها به تایید راه آهن رسیده باشد.

۲۹-۲- به کارگیری خدمه کاملاً آشنا با زبان‌های انگلیسی و زبان کشور مقصد و اطلاع‌رسانی به زبان‌های مزبور در قطارهای بین‌المللی.

۲۹-۳- آموزش رفتاری خدمه قطار برای برخورد صحیح و مودبانه با مسافری و آموزش تخصصی برای اجرای دقیق کلیه وظایف محوله.

۲۹-۴- اعمال پوشش متحدالشکل برای کارکنان عملیاتی و خدمه قطارها برای شناساندن بهتر آنها به مسافری جهت مراجعه.

۲۹-۵- آموزش خدمه برای وضعیت‌های اضطراری و در اختیار داشتن دستورالعمل‌های لازم برای انجام عملیات تحت هر نوع وضع اضطراری.

ماده ۳۰:

شرکت مکلف به رعایت تعهدات زیر در صورت لغو یا تاخیر در حرکت قطار می‌باشد:

۳۰-۱- استرداد بهای بلیت یا در اولویت قرار دادن حمل مسافر در سفرهای بعدی (بسته به تمایل وی) در صورت لغو و یا ایجاد تاخیر طولانی در حرکت (بر اساس تشخیص راه آهن) قطار رفت به هر دلیل قبل از انجام سفر.

۳۰-۲- استرداد بخشی از بهای بلیت در صورت تاخیر محدود در حرکت قطار به تشخیص راه آهن.

- ۳-۳۰- تهیه وسیله نقلیه جایگزین و یا اسکان شبانه مسافرو یک وعده غذای رایگان در صورت لغو سفر و یا تاخیر طولانی « قطار برگشت » .
- ۳-۳۰-۴- تهیه وسیله جایگزین، تامین یک وعده غذای رایگان در صورت تاخیر طولانی قطار در رسیدن به مقصد و از دست دادن وسیله نقلیه بعدی در مقصد.

ماده ۳۱:

شرکت موظف است موارد ذیل را در خصوص بار همراه و توشه مسافر رعایت نماید.

- ۱-۳۱- تعیین و اعلام مشخصات بار همراه و غیرهمراه (توشه) بازدید از محتویات و میزان سلامت توشه در حضور مسافر ، حفظ سلامت توشه در طول سفر و تحویل دادن آن به مسافر در مقصد.
- ۲-۳۱- تذکر دادن به مسافر در صورت مشاهده نقص در بسته بندی و کمک نمودن به وی برای رفع آن.
- ۳-۳۱- انجام اقدامات ذیل در صورت ایراد صدمه به بار توشه (که در سند توشه عیب و نقص مربوطه درمبدا ثبت نگردیده و به سبب اهمال عوامل راهبری قطار ، نقص فنی وسیله نقلیه و یا شخص ثالث تحقق یافته است.)
- الف- پذیرش درخواست مسافر برای تنظیم صورت مجلس خسارت در مقصد طی یک مهلت قانونی تعیین شده .
- ب- پاس‌خگویی سریع به ادعای غرامت.
- ۴-۳۱- پرداخت غرامت بابت گم کردن و ایراد صدمه بارهای توشه (از جمله درب به درب بنا به مقررات مورد عمل راه آهن.)
- ۵-۳۱- انجام امور باربری در محوطه و تخلیه و بارگیری بارهای توشه بطور رایگان.
- ۶-۳۱- حمل بار توشه و یا خودرو با قطارهای بعدی در صورت عدم امکان حمل در روز حرکت.
- ۷-۳۱- بیمه نمودن بارهای همراه ، توشه و خودرو و آلات ناقله ریلی در مقابل آتش سوزی و حوادث.

ماده ۳۲:

شرکت مکلف است اقدامات ذیل را برای تامین سلامتی و ایمنی مسافرین انجام دهد.

- ۱-۳۲- تامین سلامت فیزیکی مسافرین و اموال آنها از طریق طعمه گذاری و سم پاشی برای جلوگیری از ورود حیوانات موزی و حشرات به قطارها حین توقف در مبدا و یا مقصد.
- ۲-۳۲- حصول اطمینان از حفظ سلامت قطعات و اجزاء درون راهروها ، سرویس‌های بهداشتی، پله‌ها، دریچه‌ها ، قفل‌های ورودی و خروجی.

- ۳-۳۲- بیمه نمودن کلیه مسافرین و همچنین پرداخت مابه‌التفاوت پوشش بیمه و مبلغ دیه، فوت و یا نقص عضو مسافرین در اثر سوانح و همچنین پرداخت مابه‌التفاوت پوشش بیمه و هزینه‌های درمان واز کار افتادگی جزیی و کلی پس از صدور رای از طرف مراجع قضایی و ذیصلاح.
- ۴-۳۲- اقدام سریع در مواقع بروز حوادث طبیعی و سوانح برای کنترل روانی مسافرین سالم، پیاده و جابجا نمودن آنان به مکان امن، تامین جا و استراحتگاه موقت تارفع مشکل.
- ۵-۳۲- اعزام فوری مصدومین حوادث به نزدیکترین بیمارستان و بستری نمودن آنها.
- ۶-۳۲- تامین وسایل نقلیه برای رساندن مسافرین قطارهای در راه مانده (بخاطر سوانح و حوادث) به مقصد ویا بازگردندن آنها به به مبدا در صورت پیش بینی طولانی بودن مدت بازسازی خط و باز شدن آن توسط مسئولین راه آهن.
- ۷-۳۲- تامین امکانات مورد نیاز معلولین و سالمندان در قطارها.
- ۸-۳۲- تامین خدمات و فوریت‌های پزشکی بر روی قطارها.

ماده ۳۳:

شرکت موظف به بازپرداخت بهای کامل بلیت در صورت درخواست مسافر برای ابطال در موعد و شرایط مقرر در آیین‌نامه استاندارد های خدمات مصوب هیئت مدیره راه آهن می باشد.

ماده ۳۴:

شرکت مکلف به ارائه خدمات مطابق موارد مندرج در روی بلیت ها ، اعلامیه ها و موارد مطرح در این آیین‌نامه می باشد.

بند دوم- حدود مسئولیت شرکت

ماده ۳۵:

شرکت در برابر خدمات حمل مسافر ، بار همراه و توشه پس از صدور بلیت و یا تحویل گیری بار توشه مطابق با قوانین و مقررات مصوب مورد عمل راه آهن مسئولیت مستقیم دارد.

ماده ۳۶:

- شرکت در خصوص موارد ذیل تکلیف و مسئولیتی ندارد:
- ۱-۳۶- عدم تقبل ورود بار دستی همراه به قطار بخاطر یک یا چند مورد زیر:
- الف- عدم سهولت در جابجایی در قطار.
 - ب- بزرگتر بودن از محل تعبیه شده برای بار همراه.
 - ج- خطرناک بودن بار همراه(طبق مقررات مورد عمل راه آهن)
 - د- سنگین تر بودن ، تعداد زیادتر و بیشتر بودن حجم بار همراه از فضای تعلق گرفته برای یک مسافر.

- ه- سلب شدن آسایش مسافریین.
- و- احتمال آسیب رساندن به وسیله نقلیه ریلی.
- ۲-۳۶- قبول نکردن بار توشه و یا خودرو در اولین قطار به خاطر یک و یا چند عامل زیر:
- الف- اسلحه و مهمات ، مواد منفجره و مواد آتش زا و سوختنی.
- ب- مواد سمی، اسیدی، بیماری زا و بدبو و وسایل رادیو اکتیو.
- ج- حیوانات بزرگ اهلی و یا حیوانات وحشی.
- د- مواد فاسد شدنی.
- ه- بسته بندی و عدل بندی نامناسب.
- و- عرضه زیاد بار (به لحاظ حجم و یا وزن زیاد) به نسبت استاندارد حمل همراه مسافر.
- ز- نبودن جای خالی در واگن توشه.
- ح- کندی بارگیری و ایجاد احتمال تاخیر در حرکت قطار .
- ط- مزاحمت و اشکال برای سایر بارها.
- ی- تکمیل بودن واگن های حمل خودرو.
- ک- موجبات و مقتضیات خاص به تشخیص خدمه قطار.

ماده ۳۷:

- شرکت در موارد ذیل در مقابل مسافریین مسئولیتی ندارد:
- ۱-۳۷- هرگونه اشتباه شخصی مسافریین و عواقب ناشی از آن ، افتادن و صدمه دیدن مسافر در اثر غفلت او.
- ۲-۳۷- صرفنظر کردن مسافر از انجام بخشی از مسافرت به اراده خویش (ودر نتیجه عدم استرداد مابه التفاوت بهای بلیت).
- ۳-۳۷- تقصیر و یا قصور مسافر در انجام وظایف و مسئولیت های خود در موارد زیر:
- الف- عدم تهیه و یا عرضه بلیط و یا قبض توشه معتبر (غیر مخدوش ، بدون قلم خوردگی ، همنام با مسافریین) در نتیجه عدم حمل و یا رسیدگی نکردن به ادعای مسافر.
- ب- درخواست تخفیف پس از صدور بلیت.
- ج- مفقود کردن بلیت المثنی.
- د- به موقع سوار قطار نشدن در مبدا و یا ایستگاههای بین راه .
- ه- عبور نمودن از خط قرمز روی سکوی مسافری قبل از توقف کامل قطار.
- و- عدم ارائه کارت شناسایی معتبر و یا اصل شناسنامه و لاشه بلیت و یا بارنامه و همچنین عدم مراجعه به موقع (ظرف مدت مقرر پس از سفر مطابق آیین نامه استاندارد های خدمات مصوب راه آهن) برای دریافت غرامت.
- ز- درخواست مسافر برای ابطال بلیت و بازپرداخت کامل و یا بخشی از بهای آن پس از موعد مقرر (مطابق آیین نامه فوق).

ح- سوار شدن به قطار غیر مرتبط با بلیت خریداری شده در ایستگاه (مبدا و یا بین راه) به خاطر عدم هماهنگی با مامورین قطار و ایستگاه.

ط- دیر رسیدن به ایستگاه پس از زمان مقرر (به ویژه در سفر های بین المللی).

ی- عدم اظهار ارزش واقعی محمولات و خودرو به هنگام صدور بارنامه و تحویل آنها برای پوشش کامل بیمه آتش سوزی و حوادث.

ک- تهیه شکواییه پس از تحویل گیری توشه بدون اعتراض و شکایت در مقصد (به لحاظ عدم رعایت مهلت قانونی مطابق آیین نامه استاندارد های خدمات).

ل- عدم مراجعه برای تحویل گیری توشه طی مهلت قانونی (مطابق آیین نامه استاندارد های خدمات)

۴-۳۷- توقف و یا تاخیر قطار در اثر یکی از عوامل زیر:

الف- حوادث قهری و یا طبیعی.

ب- رفتار شخص ثالث که موجب توقف قطار شود (نظیر خود کشی، بازی کودکان روی خط، نقض عمومی مقررات توسط اشخاص ثالث) .

ج- اعتصابات حمل و نقلی که قبلا مسافر از آن آگاه شده باشد.

د- سرایت آتش سوزی بیرونی به قطار.

ه- حمل کالاهای ممنوع ، غیر مجاز و خطرناک توسط مسافر(بدون اطلاع شرکت) .

و- مسدودی خطوط به دلیل درخواست وضعیت فوق العاده و بحرانی مسئولین کشوری و لشکری

۵-۳۷- امور زیر که ناشی از رفتار و یا درخواست مسافر می باشد:

الف- منع شدن مسافر از ادامه سفر و عدم استرداد مابه التفاوت کرایه حمل به خاطر رفتار های آشوبگرانه ، توهین آمیز ، پرخاشگرانه و یا رفتار هایی که شدیداً موجب سلب ایمنی ، خلاف شئونات اسلامی و یا آسایش سایر مسافرین شود.

ب- تامین جا برای مسافری که بدون تامین بلیت و یا با بلیت غیر معتبر سوار قطار شده است (در عین حال که بهای بلیت و جریمه از او اخذ شده ولی جای خالی و غیر ذخیره شده برای استفاده وی وجود نداشته باشد)

ج- استرداد، تعویض و تادیه بهای بلیت در صورت غیر معتبر و مخدوش بودن آن .

د- فروش و یا تامین بلیت جدید در صورت لغو و استرداد بلیت قبلی .

ه- عدم پرداخت غرامت تاخیر قطار قبل از حرکت در صورت مطلع بودن مسافر از احتمال تاخیر قطار قبل از حرکت و یا طرح درخواست پس از مهلت قانونی(مطابق آیین نامه استاندارد های خدمات) .

و- جریمه شدن (و یا حتی منع شدن از ادامه سفر) بدلیل عرضه نکردن بلیت معتبر.

ز- تادیه بهای بلیت یا کرایه باقیمانده در صورت تخطی مسافر از مقررات و یا پیاده شدن از قطار حسب دستور پلیس و مقام امنیتی و یا قضایی.

ح- ممانعت از حمل بخشی از کالاهای همراه و یا توشه از طرف گمرک (در سفر های بین المللی) و یا سازمانهای ذیربط.

ط- به سرقت رفتن بار دستی و اموال و اشیاء مسافر در اثر عدم مراقبت کافی وی.

ی- مفقود شدن طلا، جواهرات، اشیاء قیمتی و اوراق بهادار همراه مسافر و یا در بسته‌های توشه که اظهار نشده و یا مراقبت نشده باشد.

ک- حمل مجدد رایگان بار توشه به مقصد (در محل درب به درب) پس از عدم تحویل‌گیری از مامورین در آدرس مذکور دربارنامه.

ه- ورود حیوانات اهلی، خانگی و کوچک به بخش مسافری قطار (مگر آنکه اجازه آن قبلاً اخذ شده باشد).

۳۷-۶- کسر و نقص و خسارت وارده به توشه ناشی از:
الف- خواص جنس.

ب- ضعف بسته بندی و لفاف بندی.

ج- عدم تناسب بسته بندی و لفاف با نوع جنس.

د- عدم رعایت اصول باربندی و عدل بندی.

ه- ترخیص دیرهنگام.

۳۷-۷- کسر و نقص و خسارت وارده در صورت:

الف- سالم و دست نخورده بودن ظاهر عدلها، لفافها، صندوق‌ها و بسته‌ها.

ب- تنظیم اظهار نامه خلاف واقع.

۳۷-۸- پرداخت غرامت توشه در صورت:

الف- تحویل‌گیری و عدم تقاضای ثبت و تنظیم صورت مجلس خسارت.

ب- عدم مراجعه برای دریافت غرامت طی مهلت قانونی پس از تنظیم صورت مجلس خسارت (مطابق آیین‌نامه استاندارد های خدمات).

۳۷-۹- امور زیر بصورت کلی و مطلق:

الف- پرداخت غرامت بابت از دست دادن تبعی وسیله نقلیه بعدی و یا ذخیره محل اقامت در

اثر تاخیر کوتاه مدت قطار (مطابق آیین‌نامه استاندارد های خدمات).

ب- جابجایی مسافر بین ایستگاه‌های راه آهن در کلان‌شهرها به غیر از وسیله نقلیه راه آهن

(از طریق مترو، اتوبوس و غیره).

ج- باربری بار دستی همراه مسافر در محوطه ایستگاه‌های مبدا و مقصد و همچنین در قطار.

د- مراقبت و سرکشی به حیوانات زنده در انبار و یا واگن توشه.

ه- تشخیص احراز هویت تسلیم‌کننده قبض توشه در انبار توشه مقصد.

ماده ۳۸:

این آیین‌نامه مشتمل بر ۳۸ ماده و ۶ تبصره و ۴ پیوست به تصویب رسید و هرگونه اصلاح و تغییر بعدی آن به تصویب هیئت مدیره راه آهن خواهد رسید.

پیوست شماره ۱

منشور حقوق صاحب (ان) کالا

- ۱- شرکت های حمل و نقل ریلی باری موظفند موارد ذیل را برای صاحبان کالا فراهم نمایند:
 - الف- حمل ایمن و سلامت کالا تا مقصد.
 - ب- ارائه خدمات و رفتار مناسب مامورین و خدمه قطارها در قبال فرستنده و گیرنده و نماینده صاحب کالا.
 - ج- ارائه تجهیزات و امکانات سالم و مناسب .
- ۲- حق کسب به موقع اطلاعات مورد نیاز حمل (اعلامیه های صادره) و تغییرات مربوطه (نظیر امکانات و تجهیزات قابل دسترسی ، تعرفه ها ، مقررات و ضوابط حمل ، بارگیری و تخلیه ، گرامات، انواع حمل ، طبقه بندی محمولات وغیره).
- ۳- حق انصراف از حمل و استرداد کالا و یا تغییر مسیر و مقصد حمل (مشروط بر شروع نشدن حمل) برابر مقررات لازم الاجرای مربوط.
- ۴- حق تغییر مسیر و مقصد حمل پس از شروع حمل(مشروط بر قبول تغییر در کرایه حمل) برابر مقررات لازم الاجرای ذیربط.
- ۵- حق دریافت پاسخ قبول کتبی از طرف شرکت در باره علل عدم انجام بخشی از تعهدات مندرج در این آیین نامه و یا متن قرارداد منعقد.
- ۶- حق درخواست تنظیم صورت مجلس برای تعیین خسارت کالاهایی که در وضع ظاهر و مقدار آن تغییراتی حاصل شده باشد و درخواست گرامت بر اساس آن طی مهلت قانونی.
- ۷- حق طرح دعوی و ارجاع دعوی به داور مرضی الطرفین و در صورت نیاز حق ارجاع به مراجع بالاتر قانونی.
- ۸- حق برخورداری از فضای رقابتی و نبود تبعیض غیر تعرفه ای.
- ۹- قابلیت برگشت اشتباه در حساب کرایه حمل و هزینه های متفرقه آن.
- ۱۰- حق پیگیری وضعیت کالا از موقع تحویل دادن به شرکت و صدور بارنامه درمبدا تا تحویل گیری درمقصد.

پیوست شماره ۲

اعلامیه شرکت های حمل و نقل باری

- ۱- ظرفیت واگن های در دسترس (حجمی و وزنی) .
- ۲- مسیر های ریلی که شرکت در آنها فعال می باشد .
- ۳- حمل انواع کالاهای عمومی (و بصورت انبوه و محدود و همچنین داخلی ، بین المللی و ترانزیت) قابل و غیر قابل حمل توسط شرکت.
- ۴- حمل خرده بار، ترکیبی ، درب به درب ، کانتینری، نسیه و پس کرایه ، حجیم و سبک قابل و غیر قابل حمل توسط شرکت .
- ۵- حمل حیوانات زنده ، اجناس گران بها، وسایل نقلیه موتوری (نظیر خودرو) و غیرموتوری (نظیر دوچرخه)، کالاهای فاسد شدنی قابل و غیر قابل حمل توسط شرکت .
- ۶- حمل ویژه (نگله های ترافیکی سنگین و یا حجیم بیش از فضای گاباری) و خطرناک (منفجره، محترقه، مواد شیمیایی) قابل و غیر قابل حمل توسط شرکت.
- ۷- حمل کالاهای نیازمند واگن های ویژه (کمر شکن، یخچال دار و غیره) .
- ۸- تغییر مقصد و یا مسیر حمل (و به تبع آن تغییر مبلغ کرایه حمل به تناسب) .
- ۹- انواع کالاهای غیر قابل حمل طبق قوانین و مقررات کشوری.
- ۱۰- بسته بندی ، عدل بندی ، لفاف بندی و باربندی مناسب (و یا نامناسب) به تفکیک انواع محمولات قابل حمل توسط شرکت.
- ۱۱- باربندی انواع محمولات حسب گاباری مجاز به تفکیک هر مسیر راه آهن.
- ۱۲- محمولات ویژه نیازمند مراقبت و نگهداری (نظیر اجناس گرانبها، حیوانات زنده و وسایل نقلیه موتوری) .
- ۱۳- طول مسیر قابل محاسبه برای اعمال در تعرفه حمل (در اسکله، بارانداز، خطوط فرعی و خطوط اصلی) .

- ۱۴- امور اداری: تحویل‌گیری، تحویل‌دهی، تنظیم اظهارنامه و صدور بارنامه و سایر موارد ذیربط.
- ۱۵- امور خدماتی: باربری، پلمپ کردن، باربندی، توزین، تخلیه و بارگیری و غیره با امکانات و در محوطه‌های متعلق به شرکت.
- ۱۶- اجاره تجهیزات: وسایل تخلیه و بارگیری، قپان، جرثقیل و لیفت تراک و غیره.
- ۱۷- اجاره امکانات: اجاره انبار، خط فرعی تجاری، خط توقف و پارکینگ وسایط نقلیه در محوطه‌های شرکت و یا در اختیار آن.
- ۱۸- مانور برای تشکیل قطار.
- ۱۹- تنظیم و اعزام قطارهای برنامه‌ای و مستقیم.
- ۲۰- در اختیار قراردادن واگن درایستگاه‌های بین راه.
- ۲۱- توزین مجدد در طول مسیر و یا درمقصد بنابر درخواست یکی از طرفین قرارداد و تغییر در کرایه حمل براساس آن.
- ۲۲- تنظیم قطار برنامه‌ای و یا مستقیم برای اعزام (بابت قطارهایی که کالا به یک فرستنده تعلق دارد).
- ۲۳- تحویل‌دهی بار برای صدور بارنامه محمولات ارائه شده به انبار و یا محوطه شرکت در مبدا و بارگیری آنها.
- ۲۴- تحویل‌گیری بار در مقصد و تخلیه واگن‌ها.
- ۲۵- بارگیری واگن‌های اختصاص یافته (در انبار و یا محوطه متعلق به صاحب (ان) کالا).
- ۲۶- انجام مراحل قانونی اداری و اخذ مجوزهای ذیربط درمبدا، مقصد و طول مسیر حمل.
- ۲۷- طرح هرگونه شکایت و یا دعوی حقوقی.
- ۲۸- درخواست تهیه صورت مجلس برای ادعای خسارت.
- ۲۹- تحویل‌دهی و یا تحویل‌گیری که پس از آن مشمول حق انبارداری می‌شود.
- ۳۰- توقف کالا در انبار و یا بارانداز که پس از آن شرکت اختیار به حراج گذاردن آن را خواهدداشت.
- ۳۱- اخذ بقیه وجه حاصل از حراج بار توسط شرکت (در صورت عدم مراجعه به موقع برای تحویل‌گیری).
- ۳۲- حق انبارداری بابت عدم بارگیری به منظور بارنامه و در نتیجه توقف واگن خالی بیش از مهلت قانونی.

- ۳۳- حق توقف واگن خالی به خاطر عدم بارگیری آن توسط فرستنده.
- ۳۴- حق توقف واگن باردار به خاطر عدم صدور مجوز اعزام توسط فرستنده.
- ۳۵- حق توقف واگن باردار بخاطر عدم تخلیه واگن‌های باردار در مقصد.
- ۳۶- کندی انجام مراحل قانونی اداری و اخذ مجوزهای ذیربط در مبدا، مقصد و طول مسیر.
- ۳۷- کالاهای مفقودی، کسر بیش از حد نصاب طبیعی (افت، ریخت و پاش، کسر وزن و حجم در اثر عوامل جوی) نقص، آسیب دیدگی محموله.
- ۳۸- انصراف، قصور وعدم انجام کامل تعهدات طرفین در هر مرحله از اجرای قرارداد.
- ۳۹- ارائه اطلاعات نادرست به طرف مقابل و بروز خسارت ناشی از آن.
- ۴۰- وارد آمدن خسارت به محمولات، وسایط نقلیه ریلی، تجهیزات و زیرساخت ریلی حین انبارداری، باربری، حمل، بارگیری و تخلیه مربوط به شخص ثالث و یا راه آهن.
- ۴۱- بهای اعاده سلامت کامل محموله یا تامین کسری جنس و مقدار تلف شده کالا و یا قیمت مشابه کالای اولیه.
- ۴۲- مبلغ جبران خسارت پرداختی به شخص ثالث (ناشی از تاخیر در تحویل دهی کالا).
- ۴۳- مبلغ پرداختی بابت رفع خسارت وارده بر واگن‌ها، کالاهای شخص ثالث و یا زیرساخت ریلی.
- ۴۴- میزان غرامت بابت ایجاد هرگونه تاخیر در حمل توسط هریک از طرفین قرارداد (به تفکیک حجم محموله، مدت تاخیر، نوع و طول مسیر).
- ۴۵- شرایط ارائه تخفیف و مبالغ ذیربط به انواع حمل و محمولات.
- ۴۶- نحوه مراجعه به داوری مرضی الطرفین.

پیوست شماره ۳

منشور حقوق مسافر

- ۱- شرکت‌های حمل و نقل ریلی مسافری موظفند در برابر دریافت وجه بابت بلیت موارد زیر را برای مسافریین تامین نمایند:
 - الف- سفر ایمن و راحت متناسب با نوع و درجه قطار.
 - ب- رفتار مناسب مامورین در ایستگاه‌ها و قطار.
 - ج- ارائه خدمات مناسب با امکانات و تجهیزات سالم و نظیف.
- ۲- اطلاع‌رسانی این منشور به روش‌های مختلف توسط شرکت به عموم مردم و مسافریین.
- ۳- محسوب شدن بلیت مسافری به عنوان قرارداد حمل که با صدور بلیت و بر اساس مفاد آن مسافر دارای حقوق متقابل طی مدت حرکت از مبدا تا مقصد می‌شود.
- ۴- تابع ضوابط قانونی ویژه بودن بلیت‌های الکترونیکی و اینترنتی.
- ۵- اطلاع‌رسانی مفاد این آیین‌نامه و اعلامیه‌های صادره از طریق مطالب روی بلیت، بروشورها، اعلامیه‌ها، نشریات و رسانه‌های همگانی، تابلوهای ورود و اعزام قطارها، باجه‌های اطلاع‌رسانی و برگه‌های جداول زمان بندی حرکت قطارها.
- ۶- ثبت شکایت‌های ناشی از ضعف کیفی خدمات و رفتار ناشایست خدمه قطارها، رسیدگی فوری به آنها و اطلاع‌رسانی به شاکی و جبران آن در صورت لزوم.
- ۷- لزوم ثبت اطلاعات توشه (در صورت مراجعه مسافر و وجود امکان حمل) شامل تعداد، نوع توشه تحویلی و ارزش اظهار شده طی یک سند صادره.
- ۸- شمول گستره مسئولیت شرکت درقبال بروز سانحه منجر به فوت، نقص عضو و جراحت مسافریین و یا تحمیل خسارت به بار همراه و توشه آنها، مشروط بر ارتباط سانحه یا نقص و عدم کارایی وسیله نقلیه و یا ضعف خدمات، اشتباه و غفلت خدمه و یا سایر اشخاص حقیقی و یا حقوقی که شرکت مسئول آنها نیز می‌باشد.
- ۹- پرداخت غرامت به مسافریین درقبال خسارت‌های وارده (حسب نوع خدمات حمل) که شرکت در برابر آنها مسئولیت دارد از طریق پوشش بیمه و یا تامین مستقیم مبلغ جبرانی خسارت وارده، مبلغ غرامت را حسب قوانین جاریه کشور، دادگاهها، محاکم داور، قرارداد فی مابین (شرکت و مسافر) و یا اظهار نامه توشه معین می‌نماید.
- ۱۰- ارائه خدمات اضطراری نظیر کمک‌های اولیه و امداد پزشکی در حین سفر با قطار.
- ۱۱- ارائه خدمات امدادی پس از وقوع حوادث قهری و طبیعی و یا سوانح سنگین در حین سفر و

- رساندن مسافری آسیب دیده به نزدیکترین درمانگاه و یا بیمارستان و انجام خدمات پزشکی سرپایی و یا بستری نمودن آنها در صورت نیاز و تامین محل سکونت برای سایر مسافری تا رفع مشکل.
- ۱۲- تامین اقامتگاه و یا خوابگاه مناسب و وسایل حمل و نقل بین ایستگاه مبدا و مقصد مسافری در صورت مسدودی موقت خط به هر علت.
- ۱۳- ارائه خدمات به مسافری با کیفیت بی عیب و نقص (به استناد آیین نامه استاندارد های خدمات مصوب هیئت مدیره راه آهن).
- ۱۴- تامین نیاز های اولیه مسافری نظیر آب آشامیدنی ، سرویس های بهداشتی تمیز و مجهز به وسایل شوینده ، مواد غذایی سالم و در حد کفایت.
- ۱۵- انتخاب دقیق کارکنان و آموزش دستور العملهای اجرایی و اخلاقی (به ویژه وظایف آنها در قبال مسافری و روش های کمک به افراد با ضعف های حرکتی) و نظارت مستمر بر رفتار آنها.
- ۱۶- استرداد بخشی از بهای بلیط بخاطر تنزل کیفی خدمات از درجات بالاتر به پایین تر (ناشی از ضعف سرویس های تهیه) و یا تغییر اجباری جا، لغو برنامه رفت و برگشت قطار (به استناد آیین نامه استاندارد های خدمات مصوب هیئت مدیره راه آهن).
- ۱۷- بازپرداخت بخشی از بهای بلیت در صورت تاخیر قطار (به استناد آیین نامه استاندارد های خدمات مصوب هیئت مدیره راه آهن) .
- ۱۸- مطلع نمودن به موقع مسافر در صورت بروز تغییر در برنامه حرکت قطارها به هر روش ممکن.
- ۱۹- اولویت دادن به اعزام مسافر جامانده در بین راه (حتی در اثر غفلت وی).
- ۲۰- ارائه تخفیفات در مبلغ بلیت نوباوگان و کودکان خرد سال به تعداد معین در هر کوپه.
- ۲۱- تضمین امنیت شخصی مسافری در قطار.
- ۲۲- استرداد اشیاء بجا مانده در قطار (پس از باز کردن بسته ها و واریسی محتویات).
- ۲۳- ارائه برخی امکانات و تجهیزات لازم برای معلولین و سالمندان و اعلام عمومی نام ایستگاههای دارای امکانات لازم برای مسافری دارای مشکل حرکتی و تعیین امکانات مربوطه .
- ۲۴- د ارا بودن مسافری از حق دریافت پاسخ مستدل از طرف شرکت در برابر طرح دعوی و یا شکایت طی مدتی محدود (و یا ارسال دعوی و شکایت مطروحه به شرکت مسئول مستقیم و آگاه نمودن مسافر از این عمل)
- ۲۵- انجام یکی از موارد زیر ، بنا به تمایل مسافر در صورت (لغو حرکت قطار ،تأخیر طولانی ،و یا انجام نشدن بخشی از سفر)
- الف) استرداد بهای بلیت استفاده نشده.
- ب) تحقق سفر از طریق قطار یا وسیله نقلیه دیگر و یا توسط قطار از مسیر جایگزین (در اولین فرصت ممکن و یا فرصت های بعدی بنا به درخواست مسافر)

پیوست شماره ۴

اعلامیه شرکت‌های حمل و نقل ریلی مسافری

مفاد مقررات، ضوابط، شرایط، روشها و مشخصاتی که (طبق موارد ذیل) می‌بایست شرکت نسبت به تهیه و تنظیم آنها به صورت دوره‌ای مبادرت کرده و پس از تایید توسط راه آهن آن را در قالب مجموعه‌ای مدون و به صورت گسترده منتشر نماید:

۱- مشخصات دقیق نوع قطارها و خدمات حمل مربوطه و قابل عرضه به مسافر حسب طبقه بندی‌های شرکت نظیر:

الف) کیفی (درجه ۲، یک، لوکس و...).

ب) نوع جا (۶ تخته، ۴ تخته، اتوبوسی و...).

ج) نوع سفر (عادی، اکسپرس، فوق العاده و...).

د) سیستم تهویه (سرمایش، گرمایش و...).

۲- امکانات موجود در ایستگاه‌های مبدا و مقصد (پارکینگ خودرو، آسانسور و رمپ، فروشگاه و تریا، آژانس کرایه خودرو، چرخ دستی، صندوق امانات و...) و محل استقرار آنها.

۳- امکانات موجود در قطار حسب نوع بلیت (وسایل صوتی، تصویری، امکانات ارتباطاتی و اینترنتی، روزنامه و مجله و...).

۴- امکانات در دسترس افراد سالمند و دارای مشکلات حرکتی و عصبی (صندلی چرخدار، توالت فرنگی و...).

۵- انواع خدمات کمک‌رسانی قابل عرضه در قطار و ایستگاه‌ها و نحوه ثبت درخواست مسافر

۶- تنوع غذایی، قیمت‌های مربوطه (با ذکر موارد رایگان)، نوع سرو در کوپه و یا واگن رستوران، ساعات ارائه خدمات ذریبط- تنوع تنقلات و نوشیدنی‌ها، قیمت‌ها و نحوه عرضه.

۷- انواع خدمات (خدمات پزشکی و امداد، سرویس حمل درون شهری، کیوسک اطلاع‌رسانی، باجه خودپرداز، بانک و...).

۸- محل‌های قابل استقرار بار دستی رایگان همراه مسافر در قطار - اوزان و اندازه‌های مجاز

برای اشغال.

- ۹- نحوه و محل تحویل (دهی یا گیری) امانات و اشیاء گمشده در ایستگاه‌های مختلف و کرایه‌های ذریبط حسب مدت، نوع و حجم کالا.
- ۱۰- آدرس آژانس‌های مسافرتی دارای خدمات فروش ریلی در شهرهای مختلف.
- ۱۱- محل‌های فروش بلیت شرکت و یا عوامل مجاز فروش بلیت و توشه در شهرهای مختلف (نشانی محل، تلفن و...).
- ۱۲- اطلاعات مندرج در بلیت معتبر باز (نام شرکت، نام صادر کننده بلیت (بصورت شناسه)، مبدا و مقصد معین، مبلغ مسیر حمل، سطح کیفی خدمات معین، تاریخ اعتبار).
- ۱۳- مشخصات بلیت معتبر تامین شده (علاوه بر اطلاعات بند فوق شامل نام و هویت مسافر، شماره قطار، سالن و صندلی، تاریخ سفر و ساعت حرکت قطار).
- ۱۴- تعیین شرایط خاص حمل راجع به:
- الف) نحوه خرید و تامین بلیت خاص.
 - ب) بلیت الکترونیکی و اینترنتی.
 - ج) بلیت توریستی، فصلی و گروهی.
 - د) بلیت تخفیف دار.
 - ه) بلیتی که روش‌های خاص پرداخت شده باشد.
 - و) بلیتی با دو درجه کیفیت حمل در طول سفر.
 - ز) اشغال چند صندلی با یک بلیت.
 - ک) سفر کودکان با سنین کمتر از حداقل مجاز.
 - ل) استرداد بلیت‌های خاص و بهای مربوطه.
 - م) بلیت المثنی حمل مسافر و خودرو.
 - ن) بلیت VIP و CIP.
- ۱۵- نحوه ذخیره بلیت با پرداخت‌های اجباری (خدماتی با کف قیمت بلیت) یا اختیاری (خدماتی بیشتر با کیفیتی بالاتر).
- ۱۶- نحوه تهیه بلیت (تامین شده در موقع خرید و یا قبل از سفر و همچنین باز) و نحوه تامین بلیت باز در موقع مقتضی.

- ۱۷- شرایط نامعتبر بودن بلیت (مثلا به سبب دستکاری در اطلاعات مندرج، خرید از محل‌های غیر مجاز، تأمین نشدن بلیت، ناخوانا و یا مخدوش بودن اطلاعات، جعلی بودن، صادر نشدن به نام مسافر و...).
- ۱۸- نحوه درخواست و چگونگی تهیه بلیت‌های خاص (مدت دار فصلی، مسافرت گروهی و...) اعلام مزایا و معایب مربوطه، نحوه انصراف (محدود یا کلی) و مهلت‌های قانونی.
- ۱۹- نحوه ذخیره، خرید، ابطال، استرداد، صدور المثنی، چاپ بلیت و پرداخت مبلغ خسارتی بلیت از طریق خدمات برخط (online) و کیوسک.
- ۲۰- نحوه برخورداری مسافر از تغییر درجه بلیت در تمام و یا قسمتی از مسافرت (در صورت وجود جا در قطار، موافقت رئیس قطار، پرداخت مبلغ مابه‌التفاوت مربوطه با ذکر اینکه مثلا مابه‌التفاوت از درجات بالاتر به پایین تر قابل استرداد نیست).
- ۲۱- شرایط استفاده از بلیت تخفیف دار (کودکان، ایثارگران و...).
- ۲۲- نحوه پرداخت خرید بلیت از طریق شبکه بانکی و اینترنتی.
- ۲۳- چگونگی رسیدگی به مفقود شدن بلیت مسافر در قطار، و یا جا ماندن بلیت در ایستگاه مبدا (به جز سفرهای بین‌المللی).
- ۲۴- شرایط صدور بلیت المثنی بابت بلیت‌های مفقود شده و یا به سرقت رفته (بدون استرداد وجه) حمل مسافر و خودرو.
- ۲۵- شرایط دریافت تخفیف در بهای بلیت برای افراد خاص نظیر کودکان و افرادی که مشمول دریافت یارانه اند. (با ذکر اینکه مثلا توشه مسافر شامل این تخفیف نمی‌شوند).
- ۲۶- نحوه اینجا تغییر در مشخصات و اطلاعات در بلیت تأمین شده (نام مسافر، زمان رفت و برگشت و...).
- ۲۷- نحوه تبدیل درجه کیفی (صندلی و یا خواب) بلیت.
- ۲۸- شرایط تعویض بلیت و همچنین استرداد وجه ناشی از انصراف مسافر (با ذکر مهلت قانونی قبل از سفر).
- ۲۹- تغییرات فصلی (اطلاعات مربوط به ایجاد تغییرات در فروش بلیت، نوع و زمان بندی حرکت قطارها) قبل از شروع هر فصل.
- ۳۰- زمان‌های عرضه بلیت‌های برگشتی در مراکز فروش و یا اینترنتی.

- ۳۱- شرایط استرداد بلیت المثنی حمل مسافر و خودرو.
- ۳۲- زمان مجاز برای ورود مسافرین به ایستگاه قبل از حرکت قطار (به ویژه در سفرهای بین‌المللی).
- ۳۳- نحوه پرداخت خروجی و شرایط صدور بلیت المثنی ، بار همراه و توشه در سفرهای بین‌المللی.
- ۳۴- زمانهای کنترل بلیت و تشریفات گمرکی در سفرهای بین‌المللی.
- ۳۵- نحوه محاسبه پرداخت خسارت تاخیر قطار به تفکیک نوع قطار و مسیر حرکت .
- ۳۶- نحوه، محل و زمان مراجعه مسافر برای موارد زیر :
- الف) انصراف و ابطال و استرداد(کامل و یا بخشی از) بهای بلیت خریداری شده از بانه ها ، کیوسک و یا اینترنت.
- ب) غرامت تاخیر و نوع مستندات مورد نیاز برای ارائه.
- ج) صدور بلیت المثنی برای بلیت های گم شده ، غیر استردادی و صادر شده حمل مسافر و خودرو
- د) لغو برنامه حرکت قطار و استرداد بهای بلیت.
- ۳۷- مدت زمان تاخیر که مسافر مستحق استرداد بدون کسر وجه می شود :
- ۱-۱- انواع شیوه های جایگزین برای استرداد بهای بلیت و با غرامت (نظیر حواله اعتباری برای ذخیره بلیت سفرهای بعدی و یا ارتقا سطح کیفی خدمات در قطارهای فعلی و یا برگشت)
- ۳۸- مدت زمان تاخیر قطار که به مسافر یک وعده غذایی رایگان سرو می شود .
- ۳۹- میزان کسر بهای بلیت بخاطر:
- الف) انصراف از سفر و اعلام آن پس از هریک از مهلت های قانونی .
- ب) صدور بلیت المثنی حمل مسافر و خودرو .
- ۴۰- مهلت های قانونی نگهداری امانات و اموال بجای مانده تا حراج آنها (در صورت عدم مراجعه صاحب مال) و مهلت برای مراجعه اخذ وجوه حاصل از حراج.
- ۴۱- مهلت برای دریافت توشه از انبار توشه مقصد بدون پرداخت حق انبارداری به ازای هر روز.
- ۴۲- مهلت مراجعه برای دریافت توشه قبل از به حراج گذاردن آن .
- ۴۳- مهلت مراجعه برای دریافت وجوه حاصل از حراج (پس از کسر هزینه های حمل و انبارداری).
- ۴۴- میزان جرائم (علاوه بر دریافت بهای بلیت) حسب :
- الف) فقدان بلیت، ارائه بلیت غیر معتبر و یا تامین نشده .

ب) مسافرت بیش از مقصد ذکر شده در بلیت.

ج) همراه داشتن بارهای غیر مجاز .

د) جا ماندن در مبدا و یا ایستگاه‌های بین راه (به تقصیر مسافر).

ه) استفاده غیر مجاز از بلیت تخفیف دار (کودکان و نوباوگان).

و) کشیدن ترمز اضطراری.

۴۵- میزان باز پرداخت بخشی از بهای بلیت عادی و یا تخفیف دار (پس از کسر هزینه‌های اداری و هزینه‌های فرصت و یا بجز حقوق و عوارض اخذ شده در هنگام خرید بلیت و خدمات پرداخت شده قبلی) حسب :

الف) انصراف مسافر پس از مهلت مقرر و قبل از حرکت قطار.

ب) تاخیر قطار (بیش از حد مجاز) .

ج) تنزل سطح کیفی خدمات .

۴۶) شرایط و میزان غرامت و جبران خسارت در صورت تاخیر طولانی (حسب مدت تاخیر).

۴۷- شرایط و میزان غرامت و جبران خسارت در صورت لغو سفر برگشت (مثلا تهیه وسیله جایگزین و یا اسکان در شب، تامین وسیله رفت و برگشت به ایستگاه، تغذیه و...).

۴۸- شرایط استرداد وجه کامل و یا تامین بلیت قطارهای بعدی و یا حتی هزینه اسکان و غذا در صورت تاخیر طولانی قطار و جا ماندن مسافر از وسیله نقلیه بعدی در مقصد .

۴۹- نحوه پرداخت غرامت بابت ایراد صدمه به تجهیزات حرکتی افراد سالمند و معلول.

۵۰- مقررات مربوط به مدارک لازم و میزان پرداخت غرامت بابت توشه گمشده و یا صدمه دیده (بخاطر تعلل مامورین شرکت و یا عیب وسیله نقلیه ریلی) حسب مقدار و وزن، نوع و میزان دقیق آسیب دیدگی، بهای اظهار شده، قیمت جنس مشابه.

۵۱- مهلت‌های قانونی برای ارائه و ثبت دعای غرامت همراه با مدارک لازم بابت موضوعاتی نظیر تاخیر قطار، تنظیم صورت مجلس (توشه) و همچنین مراجعه جهت دریافت وجه غرامت.

۵۲- مقررات مربوط به طبقه بندی آسیب دیدگی و جراحات مسافر، مهلت اعلام و ثبت ادعا توسط اشخاص واجد شرایط، مدارک لازم برای ارائه، مراجع قانون رسیدگی، غرامت قابل پرداخت.

۵۳- میزان سطح پوشش بیمه مسافری بابت فوت، جرح، از کارافتادگی جزئی و کلی، درمان همراه با مدارک لازم و همچنین میزان بیمه بارهای همراه، توشه و خودرو .

- ۵۴- اعلام مراجع داوری و حل اختلاف و محل مراجعه (در صورت عدم پاسخگویی شرکت).
- ۵۵- محل های مراجعه برای طرح دعوای غرامت و روش های رسیدگی به آنها، همراه با مدارک لازم.
- ۵۶- مهلت های قانونی پاسخگویی به دعوای و شکایت ها.
- ۵۷- شرایط و میزان پرداخت غرامت در صورت از کار افتادن کامل تهویه، تغییر اجباری جای مسافر، لغو حرکت قطار در حین سفر و اعزام مسافران به مقصد با سایر و سایل نقلیه).
- ۵۸- زمان و مکان مراجعه به باجه ها و انبارهای توشه برای تحویل دهی و تحویل گیری بار و توشه و خودرو .
- ۵۹- نحوه و محل استرداد اشیا گمشده و یا بجای مانده در قطار ها.
- ۶۰- تعیین مبلغ قابل دریافت بابت نگهداری اشیا گمشده و یا اموال بجای مانده (حسب نوع، حجم و مدت بیش از مهلت معین).
- ۶۱- مشخصات اموال اشیا و کالاهای دستی مجاز و غیر مجاز همراه هر مسافر (به لحاظ محدودیت های وزن، ابعاد و تعداد) و همچنین وسایل حمل (صندلی چرخدار و کالسکه بچه).
- ۶۲- نکات ایمنی، امنیتی و انتظامی برای بارهای دستی همراه مسافر.
- ۶۳- تعریف انواع کالاهای خطر ناک، غیر مجاز و ممنوعه (نظیر اسلحه، مهمات، مواد منفجره و اشیا قاجاق، مواد سمی و...).
- ۶۴- شرایط حمل اسلحه توسط مامورین نیروهای مسلح (غیر راه آهنی) و یا افراد شخصی در قطار.
- ۶۵- کالاهای نسبتاً خطر ناک قابل حمل همراه مسافر(نظیر اسپری، تجهیزات درمانی رادیو اکتیو کار گذاشته در بدن، کپسول گاز پیک نیکی بسیار کوچک و...)و شرایط حمل آنها.
- ۶۶- نوع حیوانات قابل حمل همراه مسافر (مثلا سگ راهنمای افراد نابینا، پرندگان ریز جثه در قفس کوچک و...).
- ۶۷- نحوه قبول حمل بار بیشتر از حد مجاز همراه مسافر توسط بخش توشه.
- ۶۸- مشخصات کالاهای قابل حمل در توشه (به لحاظ اندازه، وزن جنس و مجاز بودن طبق مقررات) و کرایه های مربوطه (حسب وزن، جنس و ابعاد) زمان و تحویل دهی آنها .
- ۶۹- مشخصات انواع بسته بندی های قابل قبول برای انواع کالاها (حسب نوع، جنس و ابعاد).
- ۷۰- ضوابط حمل انواع حیوانات زنده، کوچک، اهلی و خانگی قابل حمل در بخش توشه و

- مشخصات قفس، سبد، قلاده، و پوزه بند مربوطه.
- ۷۱- شرایط تحویل توشه به مسافر به باجه توشه ایستگاه (باجه باگاژ) قبل از مقصد (بدون استرداد مابه التفاوت بهای حمل).
- ۷۲- مبلغ حق انبار داری به ازای هر روز پس از مهلت مربوطه حسب نوع، جنس و ابعاد.
- ۷۳- حد نصاب نصاب افت، ریخت و پاش کالاهای توشه حسب خصوصیات و نوع جنس.
- ۷۴- شرایط حمل و مشخصات خودرو قابل حمل و همچنین مبالغ تعرفه حمل و ضوابط استرداد بلیت حمل خودرو.
- ۷۵- کارت‌های شناسایی معتبر همراه بلیت.
- ۷۶- سهمیه بلیت هر یک از ایستگاه‌های بین راهی در محورهای مختلف و در هر فصل.
- ۷۷- چگونگی دستیابی به برنامه آتی حرکت قطارها، نحوه دریافت اطلاعات روز جاری، زمانهای قبول و اعزام قطارهای مسافری حسب هر ایستگاه.
- ۷۸- مدت توقف هر نوع قطار در هر یک از ایستگاه‌ها به تفکیک هر مسیر.
- ۷۹- ضوابط مربوط به جابجایی صندلی مسافر در قطار.
- ۸۰- حداقل سن کودکان برای سفر نمودن بطور تنها.
- ۸۱- وضعیت مسافرین جا مانده (در مبدا و یا در بین سفر) در اثر غفلت مسافر.
- ۸۲- شرایط ورود استقبال کنندگان و بدرقه کنندگان مسافرین به سکوها و محوطه ترانزیت سالن ایستگاه‌ها.
- ۸۳- شرایط تداوم سفر پس از رسیدن مسافر به مقصد ذکر شده در بلیت (موضوع مقصد مسافر در ایستگاه میان مسیر).
- ۸۴- شرایط و امکانات قابل ارائه به نیازمندان خدمات ویژه در قطار یا ایستگاه‌ها و اعطای تخفیف‌های احتمالی (معلولیت شدید روانی و یا جسمانی، سالمندان، بیماریهای واگیردار، ایثارگران و...).
- ۸۵- نحوه ایجاد و ارتباط با شرکت ذیربط از طرق اینترنت، تلفن و همچنین مراکز مراجعه مستقیم برای ارائه پیشنهادها، اعلام اعتراض و یا شکایت و نیز انجام یکی از موارد مذکور در آیین‌نامه
- ۸۶- وضعیت بهداشت و درمان، خدمات پزشکی و فوریت‌های پزشکی، نحوه کمک‌رسانی و هزینه‌های مربوطه.

۸۷- تامین غذا (تعداد وعده های رایگان و غیر رایگان و زمانهای سرو) در قطارهای داخلی و خارجی .

۸۸- اعلام شماره های تلفن ، آدرس پست الکترونیکی و صندوق های پستی برای ارائه پیشنهادهای و انتقادات ،انجام شکایت، کسب اطلاعات و دریافت پاسخ ها .

۸۹- اعلام محل استقرار رییس قطار ،سرمهماندار و مهماندار، پزشک در قطار.

مصوبه شماره ۴۱۰۲/ص - ۱۳۹۱/۱۰/۴
هیئت مدیره راه آهن ج.ا.ا

دستورالعمل تبصره (۴) ماده (۸)

دستورالعمل تنظیم و صدور بلیت

هیئت مدیره شرکت راه آهن ج.ا.ا در تاریخ ۱۳۹۱/۱۰/۰۴ به استناد تبصره (۴) ماده (۸) قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی مصوب سال ۱۳۸۴ و بند (ه) ماده (۴) آیین‌نامه تاسیس و فعالیت شرکت‌های حمل و نقل ریلی مصوب سال ۱۳۸۹، دستورالعمل چگونگی تنظیم، تحویل و صدور بلیت مسافری را به شرح زیر تصویب نمود.

ماده ۱- تعاریف:

- ۱-۱- **راه آهن:** شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران
- ۱-۲- **قانون:** قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی
- ۱-۳- **شرکت:** شرکت‌های حمل و نقل ریلی موضوع تبصره (۱) ماده (۱) قانون که در بخش حمل مسافر فعالیت می‌نمایند.
- ۱-۴- **سامانه:** سامانه جامع برنامه‌ریزی و نظارت بر فروش بلیت قطارهای مسافری
- ۱-۵- **بلیت:** به منزله قرارداد حمل است که شرکت را متعهد می‌نماید تا نسبت به اجرایی کردن قرارداد در رابطه با حمل مسافر از مبدأ به مقصد اقدام کند.
- ۱-۶- **مسافر:** شخص حقیقی است که با خرید بلیت معتبر، حق انجام سفر در طول شبکه ریلی با رعایت ضوابط و مقررات مربوطه را دارد.

ماده ۲- سامانه:

- ۲-۱- به منظور رعایت اصل یکپارچگی در انتقال داده‌های مرتبط با صدور بلیت و جلوگیری از ثبت دستی اطلاعات و خطای کاربران و همچنین ایجاد فضای امنیت تبادل اطلاعات، سامانه توسط راه آهن تهیه و بر زیرساخت یکپارچه راه آهن نصب، راه‌اندازی و بهره‌برداری می‌شود.
- ۲-۲- سامانه شامل لایه برنامه‌ریزی و زمان‌بندی حرکت قطار، مدیریت فروش و صدور بلیت،

مدیریت دسترسی، مدیریت نمایندگی‌های فروش بلیت، مدیریت مالی و مدیریت نظارت و کنترل بر فروش بلیت بر اساس استانداردهای فنی و امنیتی می‌باشد که ضمن قابلیت اتصال به سامانه‌های عملیاتی راه‌آهن، ابعاد امنیت فضای تبادل داده‌ها و صیانت از تهاجم سایبری را نیز رعایت می‌نماید.

۲-۳- شرکت در هر دوره فروش می‌بایست جدول ناوگان مسافری آماده به کار خود را به راه‌آهن اعلام نماید. راه‌آهن پس از بررسی شرایط فنی و سایر موارد مرتبط با ضرایب آماده به کاری (نظیر انجام تعمیرات و سرویس‌های ادواری ویژه، جرم‌گیری، سم‌پاشی و پاکسازی واگن‌ها، ...) و احتساب واگن‌های ذخیره، سازمان و ساعت حرکت قطارهای شرکت را تعیین و ابلاغ می‌نماید.

تبصره: شرکت می‌تواند تغییرات و اصلاحات مورد درخواست در سازمان و ساعت حرکت قطارهای خود را در ابتدای دوره‌های تعیین شده پیش فروش (برنامه‌ای، فصلی و ...) و یا در زمان‌های اصلاحی که راه‌آهن اعلام می‌دارد منعکس تا در صورت امکان اقدام لازم معمول گردد. صرف ارائه درخواست تغییرات، مجوز برای فروش بلیت محسوب نمی‌شود.

۲-۴- مسئولیت صدور و فروش بلیت قطار، مطابق ماده (۸) قانون، بر عهده شرکت می‌باشد.

تبصره ۱: به منظور فراهم ساختن امکان صدور و فروش بلیت توسط شرکت، دسترسی به بخش مدیریت فروش و صدور بلیت سامانه توسط راه‌آهن در اختیار شرکت قرار داده می‌شود و صدور و فروش بلیت توسط شرکت صرفاً از طریق سامانه مجاز می‌باشد.

تبصره ۲: فروش بلیت توسط شرکت و یا نمایندگی مجاز طرف قرارداد آن بر اساس قطار و سازمانی خواهد بود که در سامانه تشکیل شده است، انعقاد قرارداد فروش بلیت از سوی شرکت با نمایندگی مجاز، نافی مسئولیت شرکت نمی‌باشد.

۲-۵- کلیه اقلام اطلاعاتی مورد نیاز شرکت، مندرج در بلیت به صورت مکانیزه و از طریق اتصال به سامانه قابل دریافت می‌باشد.

تبصره: اقلام اطلاعاتی ثابت فرم بلیت از قبیل شماره قطار، شناسه بلیت، شناسه فروش، نام شرکت، دفتر صادرکننده، سهمیه فروش، تعرفه فروش، درجه بلیت، شماره سالن، صندلی، بهای بلیت، ساعت، تاریخ و مسیر حرکت از سامانه دریافت می‌گردد.

۲-۶- به منظور ارائه درگاه مشترک جهت سهولت دسترسی آسان متقاضیان خرید اینترنتی بلیت، آدرس اینترنتی سامانه در دامنه www.rail.ir به صورت یکسان تعریف و اجرا می‌گردد.

ماده ۳- نمایندگی‌های فروش بلیت قطار:

۳-۱- شرکت صرفاً می‌بایست با نمایندگی‌های دارای مجوز رسمی از راه‌آهن جهت فروش بلیت،

قرارداد منعقد نماید.

۳-۲ - صدور مجوز نمایندگی فروش بلیت و تعلیق و ابطال آن از اختیارات راه‌آهن می‌باشد.

۳-۳ - تعیین نمایندگی کل از سوی شرکت با تایید راه‌آهن انجام می‌گردد.

ماده ۴- شکل بلیت:

۴-۱- بلیت متحدالشکل بوده و دارای حداقل مشخصات مورد نیاز مسافر از جمله نام، نام خانوادگی، تاریخ و ساعت حرکت، شماره قطار، نوع قطار، شماره سالن و شماره صندلی، بهای بلیت، مبدا، مقصد، درجه قطار، شماره بلیت، مرکز صادر کننده و شناسه فروش می‌باشد.

۴-۲- شرکت مکلف است از فرم متحدالشکل بلیت که به پیوست این دستورالعمل می‌باشد، استفاده نماید. این تکلیف برای شرکت قطارهای مسافری رجاء از اولین پیش فروش سال ۱۳۹۲ اجرایی می‌گردد.

۴-۳- برای هر مسافر یک بلیت صادر می‌گردد و درج برخی مقررات مورد نیاز مسافری از جمله مقررات استرداد، تسهیلات، الزامات و چگونگی ارتباط با شرکت در پایین یا پشت بلیت الزامی است.

۴-۴- بلیت‌های غیر هم‌نام و مخدوش فاقد اعتبار می‌باشد.

ماده ۵- تعرفه و تخفیفات:

۵-۱- بهای بلیت براساس ماده (۹) قانون تعیین می‌گردد.

۵-۲- افرادی که سن آنها از دو (۲) الی دوازده (۱۲) سال می‌باشد به عنوان خردسال محسوب شده و بلیت آنان نیم بهاء می‌باشد.

۵-۳- بلیت قطارها در مراکز مجاز فروش بلیت می‌بایست به صورت برخط (آنلاین) و با قیمت یکسان عرضه شود.

ماده ۶- بلیت دستی و قبوض:

۶-۱- در ایستگاه‌های فاقد شرایط و امکانات صدور بلیت برخط (آنلاین) جهت مسافری، بلیت دستی که در حکم بلیت می‌باشد، صادر می‌گردد.

۶-۲- برای مسافری فاقد بلیت در داخل قطارها، قبوض که در حکم بلیت می‌باشد، مطابق استحقاق آنان صادر خواهد شد، قبض صادره باید دارای مشخصات نام و نام خانوادگی، بهاء، تاریخ

حرکت، مبدأ، مقصد، شماره سریال نام و امضای رئیس قطار باشد.

۳-۶- برای حمل هر دستگاه خودرو با واگن‌های حمل خودرو یک عدد بلیت صادر می‌گردد. شماره و نوع خودرو و نام تحویل گیرنده به همراه سایر مشخصات از جمله ساعت و تاریخ حرکت روی بلیت چاپ می‌گردد.

۴-۶- شرکت مکلف است از فرم متحدالشکل قبض و بلیت خودرو که به پیوست این دستورالعمل می‌باشد، استفاده نماید.

ماده ۷- شرایط استرداد:

۱-۷- بلیت تا یک ساعت پس از صدور به شرط عدم حرکت قطار با پرداخت کل بهای بلیت استرداد می‌شود.

۲-۷- در صورت استرداد بلیت تا ساعت ۱۲ روز قبل از حرکت قطار نود درصد (۹۰٪) کل بهای بلیت و در صورت استرداد بلیت از ساعت ۱۲ روز قبل تا ۳ ساعت مانده به حرکت قطار هفتاد درصد (۷۰٪) کل بهای بلیت و از ۳ ساعت مانده به حرکت قطار تا لحظه حرکت پنجاه درصد (۵۰٪) کل بهای بلیت به مسافر پرداخت می‌شود.

۳-۷- در هنگام مفقود شدن بلیت از نوع اوراق بهادار با دریافت پنج درصد (۵٪) بهای بلیت تا یک ساعت قبل از حرکت بلیت المثنی صادر خواهد شد.

ماده ۸- سایر:

۱-۸- سهمیه بلیت‌های مامورین تردد، اداری، بین راهی و گروهی در هر قطار به تناسب نیاز در هر دوره فروش توسط راه‌آهن تعیین و اعلام می‌گردد.

۲-۸- کلیه وظایف متقابل شرکت و مسافر در آیین‌نامه اجرای تبصره (۱) ماده (۸) قانون ذکر می‌گردد.

۳-۸- این دستورالعمل در هشت (۸) ماده و چهار (۴) تبصره تنظیم گردید.

مصوبه شماره ۴۶۰۲/ص - ۱۳۹۱/۱۱/۸ - هیئت مدیره راه آهن ج.ا.ا

دستورالعمل تبصره (۴) ماده (۸)

دستورالعمل چگونگی تنظیم، تحویل و صدور بارنامه

هیئت مدیره شرکت راه آهن ج.ا.ا در تاریخ ۱۳۹۱/۱۱/۰۸ به استناد تبصره (۴) ماده (۸) قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی مصوب سال ۱۳۸۴ و بند (ه) ماده (۴) آیین‌نامه تاسیس و فعالیت شرکت‌های حمل و نقل ریلی مصوب سال ۱۳۸۹، دستورالعمل چگونگی تنظیم، تحویل و صدور بارنامه را به شرح زیر تصویب نمود.

ماده ۱: تعاریف و عناوین ذکر شده در بارنامه:

- ۱-۱ - راه آهن: شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران.
- ۱-۲ - شرکت: شرکت حمل و نقل ریلی موضوع تبصره (۱) ماده (۱) قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی و آیین‌نامه اجرایی آن که در بخش حمل و نقل بار فعالیت می‌نماید.
- ۱-۳ - اظهارنامه: به عنوان یک سند، همان تقاضای حمل بار بوده که صاحب کالا و یا فرستنده جهت صدور هر بارنامه آن را تنظیم و ارائه می‌نماید و شامل مشخصات کالا و اطلاعاتی است که در حمل بار موثر می‌باشد.
- ۱-۴ - بارنامه: سند کاشف از مالکیت است که به منزله قرارداد حمل و رسید کالا می‌باشد و حاوی مشخصات کامل بار از حیث وزن، تعداد، علامت، مبدا و مقصد، نام و نشان گیرنده و فرستنده بار، وسیله حمل، کرایه متعلقه و متصدی حمل بار است که توسط شرکت صادر می‌گردد.
- ۱-۵ - شماره بارنامه: شماره‌ای است شش (۶) رقمی که در سمت چپ بارنامه درج می‌گردد.
- ۱-۶ - سری بارنامه: بر اساس حروف الفبای فارسی می‌باشد که سبب تفکیک شماره بارنامه‌ها می‌گردد.
- ۱-۷ - نوع بارنامه: با توجه به اینکه بارنامه‌ها در بخش حمل و نقل ریلی بر اساس نحوه پرداخت کرایه حمل به سه نوع نسیه، پس‌کرایه و نقدی تقسیم می‌شوند لذا در این قسمت بارنامه می‌بایست نوع آن مشخص گردد. لازم به ذکر است نوع بارنامه تعیین کننده رابطه بین شرکت و صاحب کالا است.
- ۱-۸ - تاریخ صدور: تاریخ صدور بارنامه می‌باشد که در هنگام صدور بارنامه بر روی آن درج می‌گردد.
- ۱-۹ - شماره اظهارنامه: شماره سند اظهارنامه (تقاضای حمل بار) می‌باشد.

- ۱-۱۰- تاریخ اظهارنامه: تاریخی که بر روی برگه اظهارنامه درج شده، می‌بایست در اینجا لحاظ گردد.
- ۱-۱۱- شماره قرارداد: شماره قراردادی است که فی‌مابین شرکت و صاحب کالا (فرستنده کالا) منعقد گردیده است.
- ۱-۱۲- تاریخ قرارداد: تاریخ انعقاد قراردادی است که فی‌مابین شرکت و صاحب کالا (فرستنده کالا) منعقد گردیده است.
- ۱-۱۳- نام مشتری: نام صاحب کالا یا متقاضی حمل بار می‌باشد.
- ۱-۱۴- نام و نشانی فرستنده: متقاضی حمل بار بوده که می‌تواند شخصی به غیر از صاحب کالا باشد و می‌بایست مشخصات کامل آن در این قسمت قید گردد.
- ۱-۱۵- نام و نشانی گیرنده: شخص حقیقی و یا حقوقی معرفی شده از سوی فرستنده کالا جهت تحویل بار در مقصد می‌باشد.
- ۱-۱۶- فاصله: مسافت فی‌مابین ایستگاه مبدا تا مقصد حمل بار می‌باشد.
- ۱-۱۷- ایستگاه مبدا: یکی از ایستگاه‌های راه‌آهن می‌باشد که عملیات حمل و اعزام واگن در آنجا آغاز می‌شود که این ایستگاه ممکن است دارای خطوط فرعی و یا خطوط بارگیری و تخلیه باشد.
- ۱-۱۸- ایستگاه مقصد: یکی از ایستگاه‌های راه‌آهن می‌باشد که عملیات حمل و اعزام واگن در آنجا به پایان می‌رسد، که این ایستگاه ممکن است دارای خطوط فرعی و یا خطوط بارگیری و تخلیه باشد.
- ۱-۱۹- شماره واگن: شماره‌ی استاندارد تعریف شده از سوی راه‌آهن که بر روی واگن‌های حمل بار نصب گردیده است.
- ۱-۲۰- تاریخ واگذاری: تاریخ واگذاری واگن جهت بارگیری و یا تخلیه در ایستگاه مبدا و یا مقصد می‌باشد.
- ۱-۲۱- شماره پلمپ: شماره پلمپ‌های راه‌آهنی که بر روی واگن‌های مسقف، مخزن‌دار، فله بر و کانتینر جهت اطمینان از سلامت بار حمل شده از مبدا تا مقصد، نصب می‌گردد.
- ۱-۲۲- نام کالا: نام کالا از سوی صاحب کالا و یا فرستنده جهت درج در بارنامه اعلام می‌گردد.
- ۱-۲۳- کد UN: عبارت است از شماره ۴ رقمی که تعیین کننده کالای خطرناک بوده و از سوی صاحب کالا و یا فرستنده جهت درج در بارنامه اعلام می‌گردد.
- تبصره: در صورتی که این عنوان در فرمت بارنامه وجود نداشته باشد می‌بایست در بخش ملاحظات درج گردد.
- ۱-۲۴- وزن حقیقی: وزن واقعی محموله بارگیری شده در واگن است.

- ۱-۲۵- وزن محسوب: وزنی که کرایه حمل بر اساس آن محاسبه می‌گردد.
- ۱-۲۶- کانتینر: مشخصات کانتینر از قبیل شماره و اندازه (۲۰ و یا ۴۰ فوت) و نوع کالای بارگیری شده در کانتینر است که می‌بایست به طور دقیق در این قسمت درج گردد (شماره - حجم - نوع کالا).
- ۱-۲۷- نرخ حمل: عبارت است از هزینه حمل هر تن بار در یک کیلومتر.
- ۱-۲۸- کرایه: حاصل ضرب نرخ حمل در وزن محسوب در مسافت مسیر مورد حمل می‌باشد.
- ۱-۲۹- هزینه عمومی: هزینه‌های جانبی مربوط به صدور بارنامه است.
- ۱-۳۰- شیب و فراز: هزینه‌ای است که در برخی از مسیرهایی که دارای شیب و فراز قابل توجه (از جمله مسیر شمال و آذربایجان) هستند، محاسبه و در بارنامه درج می‌گردد.
- ۱-۳۱- باربندی: هزینه‌هایی که جهت باربندی محمولات بر روی واگن، محاسبه و در بارنامه لحاظ می‌گردد.
- ۱-۳۲- حق توقف: عبارت است از هزینه‌ای که وفق مقررات مربوطه، مالک واگن بابت توقف واگن ناشی از قصور صاحب کالا، از صاحب کالا و یا نماینده وی اخذ می‌نماید.
- ۱-۳۳- حق توزین: هزینه‌هایی است که وفق مقررات جهت توزین واگن‌ها، محاسبه و در بارنامه درج می‌گردد.
- ۱-۳۴- متفرقه: سایر هزینه‌های مربوط به صدور بارنامه و حمل کالا می‌باشد.
- ۱-۳۵- هزینه پلمپ: هزینه‌های مربوط به تهیه و نصب پلمپ بر روی واگن‌ها می‌باشد.
- ۱-۳۶- مالیات و عوارض: شامل مالیات بر ارزش افزوده و یا سایر مالیات و عوارض تکلیفی که وفق مقررات محاسبه و در بارنامه درج می‌گردد.
- ۱-۳۷- کسر یکصد ریال: در صورتی که در جمع کرایه حمل دو رقم آخر کمتر از صد ریال باشد، کسر صد ریال، صد ریال محسوب می‌گردد.
- ۱-۳۸- جمع (ریال): در این قسمت حاصل جمع مبالغ هزینه‌های مشخصات مالی لحاظ می‌گردد.
- ۱-۳۹- ملاحظات: در این قسمت اطلاعاتی از قبیل شماره ثبت انبار، محل امضای فرستنده، انباردار، محل امضا و مهر ایستگاه مبدا و محل امضای گیرنده واگن و یا مواردی که نیاز به توضیح دارد، درج می‌گردد.
- ۱-۴۰- اطلاعات تکمیلی: عبارت است از اطلاعاتی که در فرم چاپ کاغذ بارنامه وجود ندارد لیکن به هنگام و پس از صدور بارنامه به صورت خودکار توسط سیستم در زیر قسمت ملاحظات بر روی فرم کاغذی بارنامه ثبت می‌گردد.
- الف- وارد کننده اطلاعات
- ب- تاریخ ثبت رایانه‌ای
- ج- زمان ثبت رایانه‌ای

د- چاپ کننده اطلاعات

ه- تاریخ چاپ

و- ساعت چاپ

۴۱-۱- شماره رهگیری: شماره‌ای است که به طور اتوماتیک به هنگام صدور بارنامه در قسمت فوقانی بارنامه چاپ می‌گردد و کد اتصال سیستم بارنامه با سیستم گراف می‌باشد .
تبصره: پس از چاپ مکانیزه بارنامه، شرکت صادر کننده بارنامه می‌بایستی بارنامه را امضا و مهرور به مهر شرکت نماید و جهت کالاهای خطرناک بارنامه‌های صادر شده علاوه بر مهر شرکت، می‌بایستی مهرور به مهر قرمز رنگ مشخص کننده نوع کالای خطرناک باشد.

ماده ۲: ابعاد کاغذ و تعداد و رنگ نسخ بارنامه:

۱-۲- ابعاد کاغذ: ابعاد استاندارد کاغذ بارنامه ۳،۲۰×۲۵ سانتی متر می‌باشد .

۲-۲- بارنامه در پنج (۵) نسخه تنظیم و رنگ نسخ به شرح زیر می‌باشد .

۱- نسخه اول و تمبردار: بنفش

۲- نسخه دوم: سبز

۳- نسخه سوم: قرمز

۴- نسخه چهارم: مشکی

۵- نسخه پنجم: مشکی

ماده ۳: چگونگی چاپ و تهیه بارنامه خام:

بارنامه‌های خام تمبردار به سفارش راه‌آهن و توسط چاپخانه دولتی ایران چاپ می‌گردد.

ماده ۴: چگونگی تحویل نسخ خام بارنامه:

نسخ خام بارنامه بر اساس اعلام نیاز ادارات کل راه‌آهن مناطق، توسط اداره کل مخازن و اموال برای استفاده شرکت‌ها در حوزه اداره کل راه‌آهن مزبور ارسال می‌گردد. نسخ خام بارنامه بنابر اعلام نیاز شرکت‌ها و با توجه به حجم فعالیت‌شان در حوزه عملکرد اداره کل مربوطه با اخذ وجه بین آنها و به ترتیب مراحل زیر تحویل می‌گردد.

۱- در ابتدا شرکت به صورت کتبی تقاضای خود جهت دریافت بارنامه خام را به اداره کل راه‌آهن مربوطه (گروه بازرگانی و بازاریابی) اعلام می‌دارد و با توجه به فرم‌های تحویلی از سوی گروه بازرگانی و بازاریابی نسبت به تکمیل فرم و اعلام میزان تقاضای خود اقدام می‌نماید.

- ۲- گروه بازرگانی و بازاریابی با توجه به میزان بار موجود و حجم عملیات شرکت تعداد بارنامه مورد تحویلی به شرکت را تعیین و جهت تعیین شماره سریال بارنامه‌ها موضوع را به اداره مخازن و اموال ارائه می‌دهد.
- ۳- اداره مخازن و اموال با توجه به تاییدیه گروه بازرگانی و بازاریابی ناحیه، شماره سریال و تعداد بارنامه‌های تحویلی را در فرم مربوطه درج و برای وصول هزینه بارنامه خام و درج در سیستم صدور بارنامه به امور مالی و بازرگانی و بازاریابی ناحیه ارسال می‌نماید.
- ۴- گروه بازرگانی و بازاریابی سریال بارنامه‌های خام را در سیستم صدور بارنامه تخصیص و موضوع را جهت تحویل بارنامه‌های خام به شرکت و اداره مخازن و اموال ارجاع می‌دهد.
- ۵- اداره مخازن و اموال پس از اخذ تاییدیه واحد مالی در ارتباط با دریافت هزینه بارنامه‌ها، نسبت به تحویل بارنامه‌ها به شرکت اقدام می‌نماید.

ماده ۵: تحویل مجدد بارنامه خام:

- جهت تحویل مجدد بارنامه خام به شرکت به شرح زیر اقدام می‌گردد:
- ۱- شرکت جهت تحویل مجدد بارنامه خام می‌بایست فرم مربوط به تحویل بارنامه خام را که در آن تعداد و شماره سریال بارنامه‌های مصرفی (اعم از صادره یا باطله) ذکر شده است، همراه با تقاضای خود تکمیل و تاییدیه تعداد بارنامه مصرفی را از امور مالی اداره کل راه‌آهن مربوطه اخذ نماید.
- ۲- گروه بازرگانی و بازاریابی با توجه به تاییدیه امور مالی و بخشنامه‌های صادره، میزان بارنامه مصرفی و همچنین تعداد بارنامه‌های باقیمانده در دست شرکت را مورد بررسی قرار می‌دهد و در صورتی که شرکت حدود ۸۰ درصد بارنامه‌های تحویلی قبلی را مصرف نموده باشد و یا با توجه به شرایط موجود و میزان حجم عملیات شرکت، تعداد بارنامه‌های خام را مشخص و مراتب به اداره کل مخازن و اموال ارجاع تا بقیه مراحل نیز مطابق روال مذکور در ماده (۴) فوق صورت گیرد.

ماده ۶: نرم افزار صدور بارنامه:

- نرم افزار صدور بارنامه پس از تهیه به همراه دستورالعمل چگونگی استفاده از آن از سوی راه‌آهن در اختیار شرکت قرار می‌گیرد.

ماده ۷: نحوه صدور بارنامه:

- در ابتدا اظهارنامه با درج کلیه مشخصات محموله و واگن توسط فرستنده کالا تهیه و امضا می‌گردد و سپس شرکت اطلاعات موجود در اظهارنامه را با محموله و واگن بارگیری شده تطبیق می‌دهد و در

صورت صحت و تایید، نسبت به درج اطلاعات مربوطه در سیستم صدور بارنامه آنلاین (نرم افزاری که شرکت به استناد مجوز راه‌آهن اجازه صدور بارنامه از طریق آن را دارد) و با اعمال دقت کامل در تطابق شماره سریال روی کاغذ بارنامه و سیستم، نسبت به چاپ و صدور آن اقدام می‌نماید.

ماده ۸: توزیع نسخ بارنامه:

- پس از آنکه بارنامه توسط شرکت در نسخ ۵ برگی صادر گردید، شرکت طبق شرح ذیل نسبت به تفکیک و ارسال نسخ بارنامه صادره می‌بایستی اقدام نماید. (تصاویر پیوست)
- ۱- نسخه اول: شرکت صادرکننده جهت تهیه صورتحساب و ارائه به صاحب کالا جهت دریافت مطالبات خود.
 - ۲- نسخه دوم: اداره کل امور مالی (قسمت درآمد) جهت بررسی و کنترل حسابها.
 - ۳- نسخه سوم: همراه با بار به مقصد جهت تحویل و اخذ امضا از گیرنده کالا و سپس تحویل به راه‌آهن جهت بایگانی در ایستگاه مقصد.
 - ۴- نسخه چهارم: به اداره کل راه‌آهن (مبدا) جهت ثبت و کنترل حسابها.
 - ۵- نسخه پنجم: شرکت صادرکننده جهت تهیه صورتحساب و ارائه به راه‌آهن.

ماده ۹: دستگاه‌های چاپ بارنامه:

در حال حاضر از چاپگرهای سوزنی استفاده می‌شود و ارجحیت با استفاده از چاپگرهای سوزنی ۳۰۰ Epson LQ می‌باشد.

ماده ۱۰: چگونگی ارسال اطلاعات بارنامه:

- با توجه به آنلاین بودن سیستم صدور بارنامه اطلاعات بارنامه به صورت آنلاین از طریق شبکه‌های ارتباطی به مرکز راه‌آهن ارسال می‌گردد.
- ماده ۱۱- موارد ابطال بارنامه:
- ۱- اشتباه کاربر صدور بارنامه در تکمیل اطلاعات بارنامه.
 - ۲- نقص‌های کاغذ بارنامه در هنگام چاپ.
 - ۳- انصراف فرستنده کالا یا شرکت قبل از اعزام واگنها.
 - ۴- مفقودی بارنامه.
 - ۵- خط‌خوردگی و مخدوشی بارنامه و ...
 - ۶- سایر موارد اعلامی از سوی راه‌آهن.

ماده ۱۲: نحوه ابطال بارنامه:

۱-۱۲- در صورت به وجود آمدن یکی از موارد مذکور در ماده (۱۲) که منجر به ابطال بارنامه در مبدا حمل گردد، بارنامه‌ها با تنظیم صورتجلسه و با ذکر دلایل ابطال بارنامه در مبدا حمل، در سیستم صدور بارنامه ابطال و تمامی نسخ بارنامه توسط شرکت به راه‌آهن (گروه بازرگانی و بازاریابی اداره کل راه‌آهن) تحویل و اداره کل راه‌آهن مربوطه مراتب را به اطلاع ادارات کل بازرگانی و بازاریابی و امور مالی می‌رساند.

۲-۱۲- در صورتی که در طول و یا پایان عملیات حمل مواردی به وجود آید که منجر به ابطال بارنامه گردد، در این صورت می‌بایست موضوع توسط اداره کل راه‌آهن مربوطه با شرح علت آن به ادارات کل امور مالی و بازرگانی و بازاریابی اعلام و اداره کل امور مالی با هماهنگی اداره کل بازرگانی و بازاریابی نسبت به اعمال اصلاحات لازم در سیستم BOL (صورت‌حساب شرکت‌های حمل و نقل ریلی) اقدام نماید.

ماده ۱۳: بارنامه الکترونیکی:

بارنامه الکترونیکی از زیر مجموعه‌های حمل نامه الکترونیکی بوده که پس از اجرایی شدن حمل نامه الکترونیکی، نحوه صدور آن و تعداد نسخ چاپی مورد نیاز حسب مصوبه آتی هیئت‌مدیره راه‌آهن ابلاغ خواهد گردید.

ماده ۱۴:

این دستورالعمل در چهارده ماده و دو تبصره تنظیم و در تاریخ ۱۳۹۱/۱۱/۰۸ در هیئت‌مدیره شرکت راه‌آهن ج.ا.ا، تصویب گردید.

فصل ششم

دستورالعمل ماده (۱۱)

مصوبه شماره ۳۲۷۵ - ۱۳۹۱/۸/۱۰+
هیئت مدیره راه آهن ج.ا.ا.

دستورالعمل ماده (۱۱) - دستورالعمل صدور سند مالکیت و نحوه ثبت و نقل و انتقال رسمی ناوگان ریلی

ماده ۱:

ثبت ناوگان (لکوموتیو و یا واگن) در دفتری به نام دفتر ثبت ناوگان که در اداره کل مخازن و اموال شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران نگهداری می‌شود، صورت می‌پذیرد.

ماده ۲:

دفتر ثبت ناوگان مجلد بوده و تمام صفحات آن در بدو امر توسط هیئت مدیره یا نماینده معرفی شده از طرف هیئت مدیره به ترتیب شماره گذاری و امضاء شده و به مهر شرکت راه آهن ج.ا.ا. ممهور و مجموع عده صفحات در صفحه ماقبل اول و صفحه مابعد آخر با تمام حروف قید و نوشته و به همان ترتیب مهر و امضاء می‌شود و سپس پلمب می‌گردد.

ماده ۳:

ثبت هر ناوگان به وسیله اظهارنامه صورت می‌پذیرد که به ضمیمه درخواستی توسط متقاضی یا وکیل یا جانشین قانونی او به همراه سایر مستندات به راه آهن تسلیم یا به آدرس پست الکترونیکی راه آهن ارسال می‌شود.

تبصره ۱: اظهارنامه سندی است مشتمل بر مشخصات متقاضی، ناوگان و حقوق سایر اشخاص که باید به امضاء متقاضی یا وکیل یا جانشین قانونی او برسد.

تبصره ۲: مدارک مورد نیاز جهت درخواست ثبت عبارتست از:

۱- اسناد و مدارک راجع به هویت متقاضی.

- ۲- اسناد و مدارک راجع به سمت متقاضی در صورتی که اظهار نامه توسط وکیل یا جانشین قانونی متقاضی ثبت و ارائه گردد.
- ۳- اسناد و مدارک راجع به مالکیت متقاضی.
- متقاضی باید رونوشت یا تصویر برابر اصل مدارک مذکور را به ضمیمه اظهارنامه ارائه نماید.

ماده ۴:

پس از رسیدگی به مدارک و مستندات، اداره کل مخازن و اموال مشخصات ناوگان و مالک را به شرح زیر در دفتر ثبت ناوگان ثبت نموده و به امضاء هیئت‌مدیره یا نماینده معرفی شده از طرف هیئت‌مدیره می‌رساند و همزمان سند مالکیت مطابق ثبت دفتر ناوگان صادر می‌شود.

- ۱- شماره ناوگان (واگن / لکوموتیو).
- ۲- نوع.
- ۳- شماره سریال شاسی.
- ۴- شرکت سازنده.
- ۵- سال ساخت.
- ۶- ظرفیت بار / مسافر.
- ۷- نوع قلاب.
- ۸- نوع ترمز.
- ۹- درجه.
- ۱۰- نوع قوای محرکه.
- ۱۱- مدل کمپرسور هوا.
- ۱۲- مدل انتقال قدرت هیدرولیک.
- ۱۳- مدل لکوموتیو.
- ۱۴- مدل موتور دیزل.
- ۱۵- مدل ترکشن موتور.
- ۱۶- تعداد کابین.
- ۱۷- مدل ترانسفورماتور اصلی.
- ۱۸- قدرت لکوموتیو.
- ۱۹- مدل ژنراتور اصلی.
- ۲۰- شماره RIV.
- ۲۱- نوع / مدل بوژی.
- ۲۲- کشور سازنده.

- ۲۳- تعداد محور.
- ۲۴- وزن خالص / وزن.
- ۲۵- نوع سوخت مصرفی.
- ۲۶- نام شرکت یا سازمان مالک.
- ۲۷- شماره ثبت / شناسه اقتصادی.
- ۲۸- شناسه ملی.
- ۲۹- شناسه پستی (مالک حقوقی).
- ۳۰- نام و نام خانوادگی مالک حقیقی.
- ۳۱- نام پدر.
- ۳۲- شماره شناسنامه.
- ۳۳- شناسه ملی.
- ۳۴- محل صدور.
- ۳۵- شناسه پستی (مالک حقیقی).

ماده ۵:

هر لکوموتیو یا واگن ثبت شده که در اثر حادثه، کثرت استعمال یا به علل دیگر به طور دائم از کار بیفتد، مالک آن باید حداکثر ظرف مدت یکماه از تاریخ سانحه یا از کارافتادن دائم ناوگان، مراتب را با ارائه اسناد و مدارک مربوط به ادارات کل واگنهای باری، امور مسافری (در خصوص واگن) و نیروی کشش (در خصوص لکوموتیو) گزارش نماید. پس از تایید گزارش مزبور توسط معاونت امور ناوگان یا معاونت امور مسافری حسب مورد، بی اعتباری سند مالکیت و غیر قابل انتقال بودن ناوگان به وسیله اداره کل مخازن و اموال در دفتر ثبت ناوگان درج می شود.

ماده ۶:

ادارات کل واگنهای باری، نیروی کشش و امور مسافری مکلفند در مواردی که وفق مقررات عمومی سیر و حرکت، جهت ناوگان موضوع ماده (۵) گواهی سیر صادر نمی نمایند، مراتب را پس از تایید معاونت ناوگان یا معاونت امور مسافری حسب مورد، حداکثر ظرف مدت یکماه به اداره کل مخازن و اموال اعلام کنند. اداره کل مذکور مکلف است مطابق قسمت اخیر ماده (۵) نسبت به درج آن در دفتر ثبت ناوگان اقدام نماید.

ماده ۷:

پس از درج بی‌اعتباری سند مالکیت و غیرقابل انتقال بودن ناوگان، اداره کل مخازن و اموال موظف است حداکثر ظرف (۵) روز اطلاعیه‌ای متضمن مراتب مذکور را به آخرین نشانی مالک، مندرج در دفتر ثبت ناوگان از طریق پست سفارشی یا الکترونیکی ارسال نماید. مالک نیز مکلف است حداکثر ظرف مدت یکماه از تاریخ رویت اطلاعیه نسبت به خارج نمودن ناوگان از شبکه حمل و نقل ریلی و اعاده سند مالکیت اقدام کند، در غیر اینصورت راه‌آهن می‌تواند ناوگان مذکور را از شبکه خارج نموده و سپس هزینه‌های مربوط را از مالک مطالبه نماید.

تبصره ۱: ده روز پس از تاریخ تسلیم اطلاعیه‌ی مذکور در این ماده به پست و یا (۴۸) ساعت پس از ارسال الکترونیکی، مراتب اطلاعیه ابلاغ شده محسوب می‌گردد.

تبصره ۲: پس از ابلاغ اطلاعیه، هرگونه دخل و تصرف و یا سوء استفاده از سند مالکیت ناوگان موجب پیگرد قانونی در مراجع ذیصلاح خواهد بود.

ماده ۸:

در صورتی که سند مالکیت لکوموتیو یا واگن به‌نجوی از انحاء از بین برود یا مفقود شود مالک یا وکیل یا جانشین قانونی او باید بلافاصله مراتب را کتباً به اداره کل مخازن و اموال اعلام و استشهادیه‌ای مبنی بر شهادت و اظهار حداقل سه نفر که هویت و امضاء آنها به گواهی یک نفر از شهود مذکور رسیده و امضاء نامبرده نیز توسط سردفتر یکی از دفاتر اسناد رسمی تصدیق شده باشد را ضمیمه و ارائه نماید. اداره کل مخازن و اموال پس از وصول تقاضانامه و برگ استشهادیه فوراً باید آنرا در ملاحظات دفتر ثبت ناوگان اخبار و سپس به هزینه درخواست کننده مراتب را یک نوبت در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار آگهی کند و در آگهی تصریح گردد در صورتی که تا سی روز از تاریخ انتشار آگهی اعتراضی نرسید و یا در صورت اعتراض، اصل سند مالکیت یا سند معامله رسمی ارائه نشود، راه‌آهن اقدام به صدور سند مالکیت المثنی می‌نماید. از تاریخ صدور سند مالکیت المثنی، سند مالکیت اولیه از درجه اعتبار ساقط محسوب می‌شود.

سند مالکیت المثنی حاوی کلیه مندرجات سند مالکیت اولیه خواهد بود، لیکن درج مشخصات اسناد شرطی و رهنی که رسماً فسخ یا فک شده‌اند، ضرورتی ندارد.

مراتب صدور سند مالکیت المثنی در دفتر ثبت ناوگان درج و مانند سند مالکیت اولیه امضاء می‌شود. تبصره: هرگاه به علت ریختن جوهر یا سوختگی یا جهات دیگری، قسمتی از سند مالکیت از بین برود و یا قابل استفاده نباشد، اداره کل مخازن و اموال با ملاحظه آن و انجام تشریفات مقرر در این ماده (بدون اخذ استشهادیه و انتشار آگهی) اقدام به صدور سند مالکیت تجدیدی نموده و همزمان لاشه سند مالکیت ناقص را اخذ و بی‌اعتبار کرده و سپس با تنظیم صورت مجلس آن را امحاء می‌نماید.

ماده ۹:

ثبت کلیه انتقالات و معاملات از قبیل قطعی، شرطی، رهنی، اقاله، فک، فسخ و تعویض وثیقه راجع به عین و حقوق عینی ناوگان اجباری است و منحصرأ توسط دفاتر اسناد رسمی انجام می‌شود. پس از تنظیم سند، سردفتر مکلف است خلاصه معاملات مذکور را روی برگ‌های مخصوص که با پیشنهاد راه‌آهن و تایید کانون سردفتران و دفتریاران تهیه شده به همراه اصل سند مالکیت حداکثر ظرف مدت (۵) روز از طریق پست سفارشی به اداره کل مخازن و اموال راه‌آهن ارسال نماید. تبصره: کلیه هزینه‌ها بالمناصفه به عهده طرفین می‌باشد مگر این که به طریق دیگری توافق نموده باشند.

ماده ۱۰:

ثبت اسناد مربوط به کلیه انتقالات و معاملات ناوگان تابع مقررات مربوط به ثبت اسناد رسمی است.

ماده ۱۱:

دفاتر اسناد رسمی مکلفند قبل از ثبت هرگونه سند موضوع ماده (۹) وضعیت ناوگان را از راه‌آهن (اداره کل مخازن و اموال) استعلام نمایند. تبصره ۱- پاسخ استعلام به‌طور صریح بوده و حداکثر ظرف مدت (۱۵) روز باید از طریق پست سفارشی به دفتر اسناد رسمی مربوطه ارسال شود. تبصره ۲- دفاتر اسناد رسمی باید در کلیه اسنادی که نتیجه آن تغییر مالکیت است قید نمایند که منتقل‌الیه متعهد است حداکثر ظرف مدت (۱۰) روز از تاریخ سند انتقال جهت صدور سند مالکیت جدید به اداره کل مخازن و اموال مراجعه نماید در غیر اینصورت کلیه هزینه‌ها و خسارات ناشی از آن به تشخیص راه‌آهن از وی قابل مطالبه خواهد بود.

ماده ۱۲:

راه‌آهن (اداره کل مخازن و اموال) مکلف است پس از وصول برگ خلاصه معامله ناوگان ارسالی از دفاتر اسناد رسمی، مندرجات آن را ظرف (۲۴) ساعت در دفتر ثبت ناوگان قید و به امضاء برساند.

ماده ۱۳:

راه‌آهن (اداره کل مخازن و اموال) پس از وصول برگ خلاصه معاملات ناوگان، نسبت به صدور سند جدید به نام منتقل‌الیه اقدام و سند قبلی را پس از تصویربرداری رایانه‌ای (اسکن)، امحاء می‌نماید.

ماده ۱۴:

همین که لکوموتیو و یا واگن مطابق با تشریفات فوق در دفتر ثبت ناوگان به ثبت رسید، راه آهن فقط شخصی را که ناوگان به اسم او ثبت شده و این انتقال نیز در دفتر ثبت ناوگان به ثبت رسیده و یا کسی که ناوگان مزبور به صورت رسمی یا قهری به او منتقل گردیده، مالک خواهد شناخت.

در مورد ارث هم، ناوگان وقتی در دفتر ثبت ناوگان به اسم وارث یا وراثت می شود که وراثت و انحصار آن محرز و در سهم الارث بین آنها توافق بوده و یا در صورت اختلاف حکم قطعی از طرف مراجع صالحه در آن باب صادر شده باشد.

شخصی که ناوگان رسماً به او منتقل گردیده موظف است پس از ثبت معامله در دفتر اسناد رسمی ظرف مدت ده روز نسبت به ارائه مدارک مربوط به ثبت معامله به راه آهن اقدام نماید. در صورت عدم ارائه سند رسمی در مهلت مقرر و ایراد خسارت، مسئولیت به عهده خریدار می باشد.

ماده ۱۵:

مالک ناوگان که لکوموتیو یا واگن خود را به رهن گذاشته است، نمی تواند قبل از فک رهن و یا بدون اجازه مرتهن لکوموتیو یا واگن خود را مورد معامله قرار دهد.

ماده ۱۶:

هزینه‌های صدور اسناد مالکیت اصلی، المثنی، تجدیدی، سند جدید و سایر هزینه‌ها به عهده متقاضی می باشد.

ماده ۱۷:

در صورت ضرورت تجدید نظر در مفاد این دستورالعمل موضوع توسط هیئت مدیره راه آهن بررسی و اقدام می گردد.

ماده ۱۸:

این دستورالعمل مشتمل بر (۱۸) ماده، (۸) تبصره و منضم به (۱۲) نمونه اوراق مشتمل بر (اسناد مالکیت واگن و لکوموتیو، اظهارنامه، دفتر ثبت ناوگان) می باشد. که در تاریخ ۹۱/۸/۱۰ به تصویب هیئت مدیره شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران رسید.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت راه و شهرسازی
شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران (سای‌فان)

دفتر ثبت ناوگان (واگن مسافری)

صفحه:

دفتر جلد:

شماره ثبت:

شماره واگن:

شماره ثبت	تاریخ ثبت	مشخصات مالک حقوقی / حقیقی	مشخصات واگن	شماره و تاریخ سند / شماره و محل دفترخانه	نوع سند	حقوق سایر اشخاص	محل فک و فسخ و اقاله	توضیحات	
		نام شرکت یا سازمان : به نمایندگی : شماره ثبت : محل ثبت : شناسه اقتصادی : شناسه ملی : نشانی محل اقامت : شناسه پستی : نام : نام و نام خانوادگی : نام پدر : شماره شناسنامه : محل صدور : شناسنامه ملی : تاریخ تولد : نشانی محل اقامت : شناسه پستی :	شماره واگن : نوع : درجه : شماره سریال شاسی : کشور سازنده : شرکت سازنده : سال ساخت : نوع قلاب : نوع ترمز : تعداد محور : نوع بوژی : ظرفیت مسافر : وزن :						
محل امضاء تنظیم کننده : اداره کل مخازن و اموال					محل امضاء تایید کننده : هیئت مدیره راه آهن یا نماینده معرفی شده از طرف هیئت مدیره				

شماره:
تاریخ صدور:

اظهارنامه ثبت ناوگان (واگن مسافری)

شماره ثبت : شماره ملی : شناسه پستی:	به نمایندگی : شناسه اقتصادی :	نام شرکت یا سازمان : محل ثبت : نشانی محل اقامت :	مشخصات متقاضی (شخص حقوقی)
نام پدر: شناسه پستی :	نام خانوادگی: محل صدور: تاریخ تولد:	نام : شماره شناسنامه : شناسه ملی : نشانی محل اقامت :	مشخصات متقاضی (شخص حقیقی)
۱- شماره واگن : ۲- نوع : ۳- درجه : ۴- شماره سریال شاسی: ۵- کشور سازنده : ۶- شرکت سازنده : ۷- سال ساخت : ۸- نوع قلاب : ۹- نوع ترمز: ۱۰- تعداد محور : ۱۱- نوع بوژی: ۱۲- ظرفیت مسافر : ۱۳- وزن :			مشخصات ناوگان
			حقوق سایر اشخاص
			مدارک و مستندات
توضیحات:			
سمت :			محل امضاء متقاضی : تاریخ:

جمهوری اسلامی ایران

وزارت راه و شهرسازی
شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران (سهای‌تاس)شماره:
تاریخ صدور:

سند مالکیت واگن مسافری

دفتري:	شماره ثبت:	صفحه:	تاریخ ثبت:
--------	------------	-------	------------

مشخصات عمومی واگن مسافری:

شماره واگن:	نوع:	درجه:	شماره سریال شناسی:
کشور سازنده:	شماره ثبت:	سال ساخت:	
نوع قلاب:	نوع ترمز:	تعداد محور:	
نوع بوژی:	ظرفیت مسافر:	وزن:	

مشخصات مالک حقوقی:

نام شرکت یا سازمان:	به نمایندگی:	شناسه ملی:
شماره و محل ثبت:	شناسه اقتصادی:	
نشانی محل اقامت:		شناسه پستی:

مشخصات مالک حقیقی:

نام:	نام خانوادگی:	نام پدر:	شماره شناسنامه:
محل صدور:	شناسه ملی:	تاریخ تولد:	
نشانی محل اقامت:			شناسه پستی:

شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران

این سند بدون برجسب هولوگرام و مهر برجسته راه آهن فاقد اعتبار می باشد .

مالک محترم موارد زیر را به دقت مطالعه و مفاد آن را رعایت فرمائید.

- ۱- این سند، سند رسمی محسوب شده و هرگونه دخل و تصرف و یا سوء استفاده از آن پیگیری قانونی دارد.
- ۲- ثبت کلیه انتقالات و معاملات قطعی، شرطی، رهنی، اقاله، فک، فسخ و تعویض وثیقه، راجع به عین و حقوق عینی ناوگان اجباری است و منحصرأ توسط دفاتر اسناد رسمی انجام می شود.
- ۳- دفاتر اسناد رسمی مکلف اند قبل از اقدام به ثبت هر گونه معامله وضعیت ناوگان را از راه آهن استعلام نمایند.
- ۴- راه آهن پس از وصول برگ خلاصه معاملات قطعی ناوگان، نسبت به صدور سند مالکیت جدید به نام منتقل الیه اقدام و سند قبلی را طبق دستور العمل امحا می نماید.
- ۵- راه آهن فقط شخصی را که ناوگان به اسم او ثبت شده و این انتقال نیز در دفتر ثبت ناوگان به ثبت رسیده و یا کسی که ناوگان مزبور به صورت رسمی یا قهری به او منتقل گردیده، مالک خواهد شناخت.
- ۶- متعاملین مکلفند در صورت تغییر نشانی حداکثر ظرف مدت ده روز مراتب را به دفتر اسناد رسمی و اداره کل مخازن و اموال راه آهن کتبا اعلام نمایند، در غیر اینصورت تمام ابلاغها به نشانی مندرج در سند معامله ارسال می شود.

شماره و تاریخ سند	مشخصات انتقال دهنده نشانی محل اقامت محل امضا	مشخصات انتقال گیرنده نشانی محل اقامت محل امضا	نوع سند	محل مهر و امضای سر دفتر اسناد رسمی	ملاحظات

جمهوری اسلامی ایران

وزارت راه و شهرسازی
شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران (سهامی خاص)

دفتر ثبت ناوگان (واگن باری)

شماره واگن : شماره ثبت : دفتر جلد : صفحه :

شماره ثبت	تاریخ ثبت	مشخصات مالک حقوقی / حقیقی	مشخصات واگن	شماره و تاریخ سند / شماره و محل دفترخانه	نوع سند	حقوق سایر اشخاص	محل فک و فسخ و اقاله	توضیحات	
		نام شرکت یا سازمان : به نمایندگی : شماره ثبت : محل ثبت : شناسه اقتصادی : شناسه ملی : نشانی محل اقامت : شناسه پستی : نام : نام و نام خانوادگی : نام پدر : شماره شناسنامه : محل صدور : شناسنامه ملی : تاریخ تولد : نشانی محل اقامت : شناسه پستی :	شماره واگن : نوع : شماره سریال شاسی : کشور سازنده : شرکت سازنده : سال ساخت : نوع قلاب : نوع ترمز : شماره RIV : نوع بوژی : ظرفیت بار به تن : تعداد محور : وزن خالص :						
محل امضاء تنظیم کننده : اداره کل مخازن و اموال					محل امضاء تایید کننده : هیئت مدیره راه آهن یا نماینده معرفی شده از طرف هیئت مدیره				

شماره:
تاریخ صدور:

اظهارنامه ثبت ناوگان (واگن باری)

<p>شماره ثبت : شماره ملی : شناسه پستی :</p>	<p>به نمایندگی : شناسه اقتصادی :</p>	<p>نام شرکت یا سازمان : محل ثبت : نشانی محل اقامت :</p>	<p>مشخصات متقاضی (شخص حقوقی)</p>
<p>نام پدر : شناسه پستی :</p>	<p>نام خانوادگی : محل صدور : تاریخ تولد :</p>	<p>نام : شماره شناسنامه : شناسه ملی : نشانی محل اقامت :</p>	<p>مشخصات متقاضی (شخص حقیقی)</p>
<p>۸- نوع ترمز : ۹- شماره RIV : ۱۰- نوع بوژی : ۱۱- ظرفیت بار به تن : ۱۲- تعداد محور : ۱۳- وزن خالص :</p>	<p>۱- شماره واگن : ۲- نوع : ۳- شماره سریال شاسی : ۴- کشور سازنده : ۵- شرکت سازنده : ۶- سال ساخت : ۷- نوع قلاب :</p>	<p>مشخصات ناوگان</p>	
			<p>حقوق سایر اشخاص</p>
			<p>مدارک و مستندات</p>
			<p>توضیحات:</p>
<p>سمت :</p>		<p>محل امضاء متقاضی : تاریخ :</p>	

شماره:
تاریخ صدور:

سند مالکیت واگن باری

دفتر:	شماره ثبت:	صفحه:	تاریخ ثبت:
-------	------------	-------	------------

مشخصات عمومی واگن باری:

شماره:	نوع:	شماره سریال شناسی:
کشور سازنده:	شرکت سازنده:	سال ساخت:
نوع قلاب:	نوع ترمز:	شماره RIV:
نوع بوژی:	ظرفیت بار به تن:	تعداد محور:
		وزن خالص:

مشخصات مالک حقوقی:

نام شرکت یا سازمان:	به نمایندگی:	شناسه ملی:
شماره و محل ثبت:	شناسه اقتصادی:	
نشانی محل اقامت:		شناسه پستی:

مشخصات مالک حقیقی:

نام:	نام خانوادگی:	نام پدر:	شماره شناسنامه:
محل صدور:	شناسه ملی:	تاریخ تولد:	
نشانی محل اقامت:			شناسه پستی:

شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران

این سند بدون برجسب هولوگرام و مهر برجسته راه آهن فاقد اعتبار می باشد .

جمهوری اسلامی ایران

وزارت راه و شهرسازی
شرکت لاین جمهوری اسلامی ایران (سهامی خاص)

دفتر ثبت ناوگان (لکوموتیو)

صفحه:

دفتر جلد:

شماره ثبت:

شماره لکوموتیو

توضیحات	محل فک و فسخ و اقاله	حقوق سایر اشخاص	نوع سند	شماره و تاریخ سند / شماره و محل دفترخانه	مشخصات لکوموتیو	مشخصات مالک حقوقی / حقیقی	تاریخ ثبت	شماره ثبت
					شماره لکوموتیو : مدل لکوموتیو : تعداد کابین : نوع سوخت مصرفی : نوع قوای محرکه : تعداد محور : سال ساخت : کشور سازنده : شرکت سازنده : مدل موتور دیزل : مدل ترانسفور ماتور اصلی : مدل بوژی : مدل کمپرسور هوا : مدل ترکشن موتور : قدرت لکوموتیو : وزن : مدل انتقال قدرت هیدرولیک : مدل ژنراتور اصلی :	نام شرکت یا سازمان : به نمایندگی : شماره ثبت : محل ثبت : شناسه اقتصادی : شناسه ملی : نشانی محل اقامت : شناسه پستی : نام : نام و نام خانوادگی : نام پدر : شماره شناسنامه : محل صدور : شناسنامه ملی : تاریخ تولد : نشانی محل اقامت : شناسه پستی :		

محل امضاء تایید کننده: هیئت مدیره راه آهن یا نماینده معرفی شده از طرف هیئت مدیره

محل امضاء تنظیم کننده: اداره کل مخازن و اموال

جمهوری اسلامی ایران

شماره:
تاریخ صدور:

اظهارنامه ثبت ناوگان (لکوموتیو)

شماره ثبت : شماره ملی : شناسه پستی:	به نمایندگی : شناسه اقتصادی :	نام شرکت یا سازمان : محل ثبت : نشانی محل اقامت :	مشخصات متقاضی (شخص حقوقی)
نام پدر: شناسه پستی :	نام خانوادگی: محل صدور: تاریخ تولد:	نام : شماره شناسنامه : شناسه ملی : نشانی محل اقامت :	مشخصات متقاضی (شخص حقیقی)
۱۰- مدل موتور دیزل : ۱۱- مدل ترانسفورماتور اصلی : ۱۲- مدل بوژی : ۱۳- مدل کمپرسور هوا : ۱۴- مدل ترکشن موتور : ۱۵- قدرت لکوموتیو : ۱۶- وزن : ۱۷- مدل انتقال قدرت هیدرولیک : ۱۸- مدل ژنراتور اصلی :	۱- شماره لکوموتیو : ۲- مدل لکوموتیو : ۳- تعداد کابین : ۴- نوع سوخت مصرفی : ۵- نوع قوای محرکه : ۶- تعداد محور : ۷- سال ساخت : ۸- کشور سازنده : ۹- شرکت سازنده :		مشخصات ناوگان
			حقوق سایر اشخاص
			مدارک و مستندات
توضیحات:			
سمت :	محل امضاء متقاضی : تاریخ:		

شماره:
تاریخ صدور:

جمهوری اسلامی ایران

سند مالکیت لکوموتیو

دفتر:	شماره ثبت:	صفحه:	تاریخ ثبت:
-------	------------	-------	------------

مشخصات عمومی لکوموتیو:

شماره لکوموتیو:	مدل لکوموتیو:	تعداد کابین:	نوع سوخت مصرفی:
نوع قوای محرکه:	تعداد محور:	سال ساخت:	کشور سازنده:
شرکت سازنده:	مدل موتور دیزل:	مدل ترانسفورماتور اصلی:	مدل بوژی:
مدل کمپرسور هوا:	مدل ترکشن موتور:	قدرت لکوموتیو:	وزن
مدل انتقال قدرت هیدرولیک:		مدل ژنراتور اصلی:	

مشخصات مالک حقوقی:

نام شرکت یا سازمان:	به نمایندگی:	شناسه ملی:
شماره و محل ثبت:	شناسه اقتصادی:	
نشانی محل اقامت:		شناسه پستی:

مشخصات مالک حقیقی:

نام:	نام خانوادگی:	نام پدر:	شماره شناسنامه:
محل صدور:	شناسه ملی:	تاریخ تولد:	
نشانی محل اقامت:			شناسه پستی:

شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران

این سند بدون برجسب هولوگرام و مهر برجسته راه آهن فاقد اعتبار می باشد .

مالک محترم موارد زیر را به دقت مطالعه و مفاد آن را رعایت فرمائید.

- ۱- این سند ، سند رسمی محسوب شده و هرگونه دخل و تصرف و یا سوء استفاده از آن پیگیری قانونی دارد.
- ۲- ثبت کلیه انتقالات و معاملات قطعی، شرطی، رهنی، اقاله، فک، فسخ و تعویض و وثیقه، راجع به عین و حقوق عینی ناوگان اجباری است و منحصرأ توسط دفاتر اسناد رسمی انجام می شود.
- ۳- دفاتر اسناد رسمی مکلف اند قبل از اقدام به ثبت هر گونه معامله وضعیت ناوگان را از راه آهن استعلام نمایند.
- ۴- راه آهن پس از وصول برگ خلاصه معاملات قطعی ناوگان، نسبت به صدور سند مالکیت جدید به نام منتقل الیه اقدام و سند قبلی را طبق دستور العمل امحا می نماید.
- ۵- راه آهن فقط شخصی را که ناوگان به اسم او ثبت شده و این انتقال نیز در دفتر ثبت ناوگان به ثبت رسیده و یا کسی که ناوگان مزبور به صورت رسمی یا قهری به او منتقل گردیده ، مالک خواهد شناخت.
- ۶- متعاملین مکلفند در صورت تغییر نشانی حداکثر ظرف مدت ده روز مراتب را به دفتر اسناد رسمی و اداره کل مخازن و اموال راه آهن کتبا اعلام نمایند، در غیر اینصورت تمام ابلاغها به نشانی مندرج در سند معامله ارسال می شود .

شماره و تاریخ سند	مشخصات انتقال دهنده نشانی محل اقامت محل امضا	مشخصات انتقال گیرنده نشانی محل اقامت محل امضا	نوع سند	محل مهر و امضای سر دفتر اسناد رسمی	ملاحظات

فصل هفتم

سایر آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی

در چاپ این مجموعه متن کلیه آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مصوب مرتبط با قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی جهت بهره‌برداری درج گردیده است و با توجه به جدول وضعیت آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های قانون فوق‌الذکر (مندرج در صفحه ۱۰) ذکر این نکته ضروریست که در خصوص موارد ذیل هنوز اقدامی صورت نپذیرفته است :

- ۱- تبصره ۲ ماده (۱)- آیین‌نامه شرایط و نحوه بهره‌برداری شرکت‌ها و موسسات معتبر از شبکه و خدمات وابسته به حمل و نقل ریلی.
- ۲- ماده (۶)- آیین‌نامه تعرفه بهره‌برداری از شبکه ریلی کشور.